

Godkendelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning
m.v. § 16 a, stk. 2

Etablering af nye svinestalde, nye gyllebeholdere og fortsat drift af
eksisterende svinestalde og anlæg

Tjørnevang, Tjørnevangsvej 5, 4912 Harpelunde

Lolland Kommune, Jernbanegade 7, 4930 Maribo
Sags nr. 09.17.19-P19-4-19
Meddelt den 17. december 2020

DATABLAD

Titel:

Godkendelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 a stk. 2
Etablering af nye svinestalde, nye gyllebeholdere og fortsat drift af eksisterende svinestalde og anlæg, Tjørnevang, Tjørnevangsvej 5, 4912 Harpelunde

Lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug
- Bekendtgørelse nr. 1176 af 23. juli 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning.

Dato for afgørelsen:

17. december 2020

Ansøger:

Torben Jørgensen Tjørnevangsvej 5, 4912 Harpelunde

CVR nr.:

20396601 og P-nr. 1004283259

CHR nr.:

68345

Ejendoms.nr.:

3600018083

Matrikelnummer staldanlæg:

Matr. 7a, Harpelunde By, Sandby

Kontaktperson angående driften:

Torben Jørgensen

Ansøgers konsulent:

Nina Gamby / Gråkjær Miljcenter - ng@graakjaer.dk

Godkendelses- og tilsynsmyndighed:

Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndighed, Fruegade 7, 4970 Rødby

Sagsbehandler:

Natur- og miljøsagsbehandler Martin Benjamin Westen

Kvalitetssikring:

Fagkoordinator Dorthe Prip Lahrmann
Miljøsagsbehandler Catarina Jensen

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	1
Indholdsfortegnelse	2
1. Ansøgning, tilladelse og vilkår	4
1.1 Ansøgningen om miljøgodkendelse	4
1.2 Samlet vurdering og afgørelse	5
1.3 Vilkår	5
1.4 Denne godkendelse	12
1.5 Biaktivitet	12
1.6 Offentlighed og klagevejledning	13
1.7 Meddelelsespligt ved ændringer, ejerforhold og uheld	16
1.8 Gyldighed og andre godkendelser	16
1.9 Retsbeskyttelse og revurdering	17
2. Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte	18
2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal	18
2.2 miljøteknologi i stalde - gyllekøling	22
2.3 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering	25
2.4 Energi- og vandforbrug	28
2.5 Ventilation	31
3. Beliggenhed og de landskabelige værdier	33
3.1 Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	33
3.2 Planmæssige forhold og beplantning	35
4. Ammoniak	41
4.1 Ammoniak fra staldanlægget	41
4.2 Ammoniakfølsomme lokaliteter	42
4.3 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter	45
4.4 Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder	48
5. Jord, grundvand og overfladevand	49
5.1 Jord og grundvand	49
5.2 Spilde - overfladevand	49
6. Forurening fra anlægget	51
6.1 Lugt	51
6.2 Skadedyr	53
6.3 Affald	54
6.4 Støj og vibrationer	55

6.5 Transport.....	56
6.6 Andre påvirkninger (støv, lys).....	58
7. Egenkontrol	59
8. krav i forhold til IE direktivet samt miljøkonsekvensrapport.....	61
8.1 Foranstaltninger ved ophør.....	61
8.2 Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld	61
8.3 Valg af bedst tilgængelige teknik (BAT)	62
8.4 Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger.....	62
8.5 Beskrivelse af det ansøgte	62
8.6 Samlet ikke teknisk resume.....	63
8.7 Udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten.....	63
9. Bilag.....	64
Bilag 1 - Miljøkonsekvensrapport	65
Bilag 2 - Produktionsareal – opgørelse og tegninger.....	66
Bilag 3 - Gyllekøling – beregning fra Klimadan.....	67
Bilag 4 - Beredskabsplan.....	68

1. ANSØGNING, TILLADELSE OG VILKÅR

I dette kapitel beskrives det ansøgte, og her er den samlede vurdering og afgørelse samt godkendelsens vilkår og beskrivelse af offentlighed samt juridiske forhold omkring godkendelsen.

1.1 ANSØGNINGEN OM MILJØGODKENDELSE

Lolland Kommune har modtaget ansøgning om miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven § 16 a, stk. 2 om udvidelse af eksisterende svinebesætningen på ejendommen Tjørnevang, Tjørnevangsvej 5, 4912 Harpelunde.

I forbindelse med ansøgningsmaterialet til godkendelsen er det oplyst at stalde og gyllebeholdere opføres i 2 etaper, derfor benyttes ordene ny, ny 1, step 1, step 2 og 2,1 ifm. navngivelse af husdyrbruges nye stalde og gyllebeholdere og for overblikket skyld.

Godkendelsen skal til enhver tid betragtes som en samlet godkendelse af husdyrbruget dvs. ikke en opdelt godkendelse.

Ud over ejendommens eksisterende stalde og gyllebeholdere i nudrift, opfatter godkendelsen derudover 2 nye store staldbygninger sammensat af 7 stalde/staldafsnit. Derudover etableres der 4 nye store gyllebeholdere.

Følgende nye staldbygninger og nye gyllebeholdere vil blive opført / etableret ifm. udvidelsen af husdyrbruget.:

- Step 1. Ny farestald, ny drægtighedsstald, ny smågrisestald, og 2 nye gyllebeholdere ny og ny 1.
- Step 2. og 2,1. Ny farestald, ny drægtighedsstald/ løbestald og 2 nye smågrisestald, og 2 nye gyllebeholdere step 2 og 2,1.

Staldene er indrettet med delvist fast gulv. Der etableres gyllekøling i 5 af de 7 nye stalde. Der er ikke gyllekøling i de eksisterende stalde.

De nye staldbygninger ligger i forbindelse med de eksisterende staldbygninger.

Der etableres 4 nye gyllebeholder på hver 5000 m³ med teltoverdækning, og der etableres teltoverdækning på den ene af de to eksisterende gyllebeholdere, den store på 3000 m³.

Der opbevares endvidere husdyrgødning i form af dybstrøelse på ejendommens dertil indrettede møddingsplads, som har afløb til gyllebeholderen på 3000 m³. Dybstrøelsen opbevares overdækket indtil udbringning kan ske.

Den tidligere dvs. gældende, indtil den ny miljøgodkendelse meddeles miljøgodkendelse fra april 2018 var en godkendelse af et eksakt antal dyr og vægtklasser, (1200 stk. søer med smågrise indtil 7,2 kg).

På grund af ændret lovgivning er der med denne godkendelse godkendt anvendelse af stalde på ejendommen til svin fordelt på type, uden begrænsning på antal dyr og vægt i de enkelte stalde / staldafsnit – godkendelse af produktionsareal.

1.2 SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

Lolland Kommune meddeler hermed jf. husdyrbrugloven¹ § 16 a miljøgodkendelse til det ansøgte på baggrund af ansøgers oplysninger og på betingelse af, at miljøgodkendelsens vilkår overholdes.

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ § 34, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentlig virkning på miljøet i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

1.3 VILKÅR

Husdyrhold, stalde og produktionsarealer (afsnit 2.1)

1. Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Løbe og drægtighedsstald, nudrift**) med et oplyst produktionsareal på **1638 m²** må anvendes til hold af søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse. Jf. tabel 2.1.3.
2. Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Farestald ved løbe-drægtighedsstaldene**) med et oplyst produktionsareal på **800 m²** må anvendes til hold af søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
3. Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Farestald v. halmladen**) med et oplyst produktionsareal på **599 m²** må anvendes til hold af søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
4. Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Løbestald nudrift – beholdes i ansøgt**) med et oplyst produktionsareal på **800 m²** må anvendes til hold af søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
5. Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Nyarestald**) med et oplyst produktionsareal på **1500 m²** må anvendes til hold af søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
6. Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Ny drægtighedsstald**) med et oplyst produktionsareal på **3000 m²** må anvendes til hold af søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.

¹ Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug

7. Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Ny smågrisestald**) med et oplyst produktionsareal på **2660 m²** må anvendes til hold af smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
8. Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Farestald step 2**) med et oplyst produktionsareal på **1300 m²** må anvendes til hold af søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
9. Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Ny drægtighedsstald step 2**) med et oplyst produktionsareal på **1400 m²** må anvendes til hold af søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
10. Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Ny smågrisestald step 2**) med et oplyst produktionsareal på **1500 m²** må anvendes til hold af smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
11. Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Ny smågrisestald step 2,1**) med et oplyst produktionsareal på **1500 m²** må anvendes til hold af smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.

Miljøteknologi i stalde – gyllekøling (afsnit 2.2)

12. Gyllekanalerne i stald "ny farestald", "ny drægtighedsstald", "farestald step 2", "ny drægtighedsstald step 2" og smågrisestald step 2,1 med et samlet kummeareal på 3.744 m² skal forsynes med køleslager, der forbindes med en eller flere kølepumper.
13. Kølepumper i stald "ny farestald", "ny drægtighedsstald", "farestald step 2", "ny drægtighedsstald step 2" og smågrisestald step 2,1 skal samlet levere en årlig køleydelse på mindst 849.454 kW ved kontinuert drift, hvilket svarer til at der mindst skal være en samlet køleydelse på 97 kW/time ved en køleydelse på 25,9 W/m².
14. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KW.
15. Kølepumper skal være i drift uden ophør og ikke slå fra, såfremt varmen fra gyllekølingsanlægget ikke kan anvendes.
16. Gyllekølingsanlæggene skal være forsynet med trykovervågningssystem, alarm samt sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper det pågældende gyllekølingsanlæg. Gyllekølingsanlæggene må ikke kunne genstarte automatisk.
17. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlæggene skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

18. Inden opsætning af kølepumper, skal der fremsendes dokumentation til Lolland Kommune for pumpernes effekt, samt beregning af at den ansøgte ammoniakreduktion er opnået.
19. Ved udskiftning af kølepumper, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden, før anlægget tages i drift.
20. Ved driftsstop på mere end 5 dage, skal Lolland Kommune kontaktes.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

21. De på kort 2.3.2 viste gyllebeholdere hhv. ny, ny 1, step 2 og step 2,1 på hver 5000 m³ samt de to eksisterende gyllebeholdere "lille gammel tank og stor gammel tank" på hhv. 2000 m³ og 3000 m³ må anvendes til opbevaring af gylle fra ejendommens svineproduktion jf. tabel 2.3.1.
22. De på kort 2.3.2 viste gyllebeholdere hhv. ny, ny1, step 2 og step 2,1 på hver 5000 m³ og den store af de eksisterende gyllebeholder på 3000 m³ skal monteres med teltoverdækning.
23. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
24. Teltoverdækningerne skal vedligeholdes og evt. repareres efter producentens anvisninger.
25. Utætheder i teltoverdækning skal repareres senest 7 dage efter de er opstået.
26. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
27. Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal foregå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af gyllevogn skal ske med selvlæssende gyllevogn, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.
28. Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholdere ikke kan ledes til dræn eller vandløb.
29. Håndteringen af gylle skal altid ske under opsyn for at undgå spild
30. Omrøring af gylle i gyllebeholderne må først ske umiddelbart, inden udkørsel / udbringning af gylle.
31. Omrøring af gylle i gyllebeholderne må først ske umiddelbart, inden der pumpes gylle fra beholderne med henblik på flytning af – eller udbringning af gyllen.

Energi og vandforbrug (afsnit 2.4)

Energiforbrug.:

32. Ved udskiftning af belysning i staldene, og andre bygninger pga. pågældende element er gået i stykker eller ønskes udskiftet, skal der udskiftes til energieffektive og energibesparende belysning (LED), i overensstemmelse med bygningsreglementets regler, dvs. omfattet af bygge-loven.

Vandforbrug.:

33. Ved vandforsyning af besætningen og ved rengøring af stalde, skal der være fokus på mini-mering af vandforbruget.

Ventilation (afsnit 2.5)

34. Ventilationssystemet skal være frekvensreguleret og i kontinuert drift samt reguleres efter staldtemperaturene og udetemperaturen.
35. Staldventilationen skal være tilsluttet en form for alarm, der aktiveres, hvis ventilation ikke er i kontinuert drift.
36. Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.
37. Ingen af ventilatorerne må være afbrudte.
38. Ventilatorer skal renholdes og rengøres ved hver staldrengøring ifm. indsætning af nyt hold dyr.
39. Alle ventilationerne skal efterses, vedligeholdes og rengøres efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt således, at de ikke giver anledning til unødvendig lugt i omgivelserne.

Planmæssige forhold og beplantning (afsnit 3.2)

40. Beplantningsbælterne, skal ved etablering minimum bestå af et 6 meter bredt, 3-rækkers beplantningsbælte, med 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante indtil beplantningsbæltet slutter tæt. Beplantningsbæltet, skal når det er færdigt etableret / har nået sin sluthøjde, kunne slutte tæt til min. 12 meters højde. Beplantningsbælterne skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

41. Beplantningsbæltet må tyndes og vedligeholdes efterhånden som træer og buske vokser sig større, men beplantningen skal fortsat kunne slutte tæt, i løbet af 3 vækstsæsoner. Beplantningsbæltet må kun ryddes, hvis det erstattes af et nyt beplantningsbælte, i første plantningssæson efter rydning.
42. For at sikre, at byggeriet ikke bliver for dominerende indtil beplantningsbælterne vokser op, stilles der vilkår om at, alle udvendige bygningssider samt sokler skal fremtræde i farver dannet af hvidt, sort eller jordfarver eller en blanding af disse nævnte farver. Til døre, vinduesrammer, skodder og mindre bygningsdele er andre farver også tilladt.
43. Der må ikke anvendes signalfarver til byggeriet, de er dog tilladt til døre, vinduesrammer, skodder og mindre bygningsdele.
44. Signalfarver er klare og stærke farver – de rene farver, som vi kan se på lang afstand (Rød, orange, gul, grøn, turkis, blå, indigo og violet). De kaldes også for spektralfarver. Rene farver er kendetegnet ved at være mættede, hvilket oftest betyder, at farverne ikke indeholder noget hvid eller sort – men det er op til en konkret vurdering. Signalfarver er typisk rød, gul, grøn, blå, orange i rene farver, men det omfatter her også neonfarver, der defineres som stærke og selvlysende farver.

Lugt (afsnit 6.1)

45. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde og fodringsanlæg holdes rene.
46. Ved ændringer, der kan have betydning for lugt fra det samlede anlæg, skal Lolland Kommunes kontaktes med henblik på vurdering af, om ændringen kræver tilladelse eller godkendelse.

Skadedyr (afsnit 6.3)

47. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
48. Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

Affald (afsnit 6.3)

49. Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
50. Kadaverplads og –kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Støj og vibrationer (afsnit 6.4)

51. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
52. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
53. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumenteres, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

Transport (afsnit 6.5)

54. Alt transport til og fra ejendommen ifm. driften af selve husdyrproduktionen og dets anlæg, som foregår med lastbiler, såsom fodertransporter, svinetransporter m.m., skal foregå via Harpelundvej til Tjørnevangsvej.

Foranstaltninger ved ophør (afsnit 8.1)

55. Ved ophør af svineproduktion på ejendommen, skal stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg og fodersiloer tømmes og rengøres, udtjent inventar og udstyr skal bortskaffes, almindeligt affald og miljøfarligt affald skal bortskaffes efter gældende regler, foderanlæg skal tømmes og husdyrgødning køres ud på markarealer.

Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld (afsnit 8.2)

56. Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af en beredskabsplan på bedriften.
57. Beredskabsplanen skal af den ansvarlige for driften årligt vurderes og evt. opdateres.
58. Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen og dens indhold, samt vide, hvor den er tilgængelig.

Egenkontrol (afsnit 7)

59. Denne tilladelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
60. Nedenstående dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og fremvises for tilsynsmyndigheden, hvis denne anmoder om det.

Miljøteknologi i stalde (afsnit 2.2)

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer og køleydelse.

61. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 5 dage.
62. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

63. Det skal ved effektivitetskontrol/rapport eller anden dokumentation af antal dyr på stald samt gødningsplan kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle.
64. Der skal føres logbog over gyllebeholderene, hvori eventuelle skader på teltoverdækninger noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation.

Energi og vandforbrug (afsnit 2.4)

65. Der skal på ejendommen ske kvartalsvise aflæsninger af el – og vandforbrug i staldanlæg, aflæsningerne skal føres i logbog.
66. Såfremt vandforbruget stiger mere end hvad der skyldes naturligt variation, skal årsagen hertil klarlægges og noteres i logbog.

Ventilation (afsnit 2.5)

67. Til dokumentation for service og vedligeholdelse af ventilationsanlægget, skal kvitteringer for den årlige service kunne forevises ifm. miljøtilsyn.

Skadedyr (afsnit 6.2)

68. Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.

Affald (afsnit 6.3)

69. Til dokumentation for aflevering og bortskaffelse af affald, skal der foreligge kvitteringer for affald (erhverv), miljøfarligt affald og kadaver.

Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld (afsnit 8.2)

70. Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret, skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgå af planen.

1.4 DENNE GODKENDELSE

Denne miljøgodkendelse er opbygget i kapitler i henhold til de punkter, som Lolland Kommune skal vurdere og om nødvendigt stille vilkår til jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, stk. 1 og § 36, stk. 1.

Der er tale om en svineproduktion med mere end 750 stipladser til søer. Produktionen er derfor omfattet af IE-direktivet. Det betyder, at ansøger sammen med den elektroniske ansøgning har fremsendt en miljøkonsekvensrapport. Lolland Kommunes vurderinger i denne godkendelse, tager udgangspunkt i den elektroniske ansøgning, hvor diverse beregninger er gennemført, samt i miljøkonsekvensrapporten, hvor ansøger bl.a. gør rede for den ansøgte drift, og de påvirkninger den ansøgte drift vil have på omgivelserne – herunder naboer og natur.

I hvert af kapitlerne 2 – 6 er ansøgers beskrivelse, Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering af forholdet samt evt. de nødvendige vilkår for den ansøgte drift.

Kapitel 7 indeholder beskrivelse, vurdering samt vilkår om egenkontrol jf. vurderinger og vilkår i tidligere kapitler.

Kapitel 8 indeholder vurdering af særlige krav til husdyrbrug omfattet af IE direktivet samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, der er en del af ansøgningsgrundlaget.

Kapitel 9 omfatter bilag til godkendelsen.

1.5 BIAKTIVITET

Det er Lolland Kommunes vurdering, at det ansøgte gyllekølingsanlæg er en biaktivitet i forhold til ejendommens drift og denne godkendelse, da varme genereret fra gyllekølingen delvist bruges til opvarmning af ejendommens stuehus, der ellers ikke indgår i denne miljøgodkendelse.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er tale om et fyringsanlæg. Gyllekølingsanlægget er derfor ikke omfattet af bestemmelserne miljøbeskyttelsesloven § 33 eller i bekendtgørelsen om godkendelse af virksomheder.

Det er desuden Lolland Kommunes vurdering, at anlægget ikke er omfattet af bestemmelserne om screening for krav om miljøvurderingspligt. Lolland Kommune vurderer, at gyllekølingsanlægget ikke er omfattet af punkt 3.a i bilag 2 i miljøvurderingsloven, idet Lolland Kommune ikke betragter anlægget som et industrianlæg, da det udover varme til svineproduktionen, som er omfattet af denne godkendelse, kun leverer varme til ét beboelseshus.

Etablering af anlægget skal derfor juridisk alene behandles efter Miljøbeskyttelseslovens § 42, hvor Lolland Kommune efter en vurdering af forholdet kan stille påbud om afhjælpende foranstaltninger, hvis anlægget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at etablering af gyllekøling ikke vil medføre uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening. Desuden er hovedformålet med gyllekølingen at reducerer ammoniakemissionen og lugt fra staldanlægget, hvilket er en klar miljøgevinst. Anlægget medfører desuden en delvis udfasning af brug af olie til opvarmning af stuehus, brugsvand, personale faciliteter og klimastalde, hvilket også er en miljøgevinst.

Lolland Kommune stiller i denne godkendelse ikke særlige vilkår om afhjælpende foranstaltninger if. gyllekølingen, da kommunen finder vilkårene i afsnit 2.2 om gyllekanaler og gyllekøling for tilstrækkelige.

1.6 OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Høring af ansøgning om miljøgodkendelse

Jf. husdyrbrugloven § 55, stk. 2 er ansøgning om miljøgodkendelsen den 1. april 2020 annonceret på Lolland Kommunes hjemmeside.

Frist for bemærkninger til ansøgningsmaterialet eller udkast til miljøgodkendelse var den 29. april 2020.

Der kom ifm. annonceringen, ingen henvendelser.

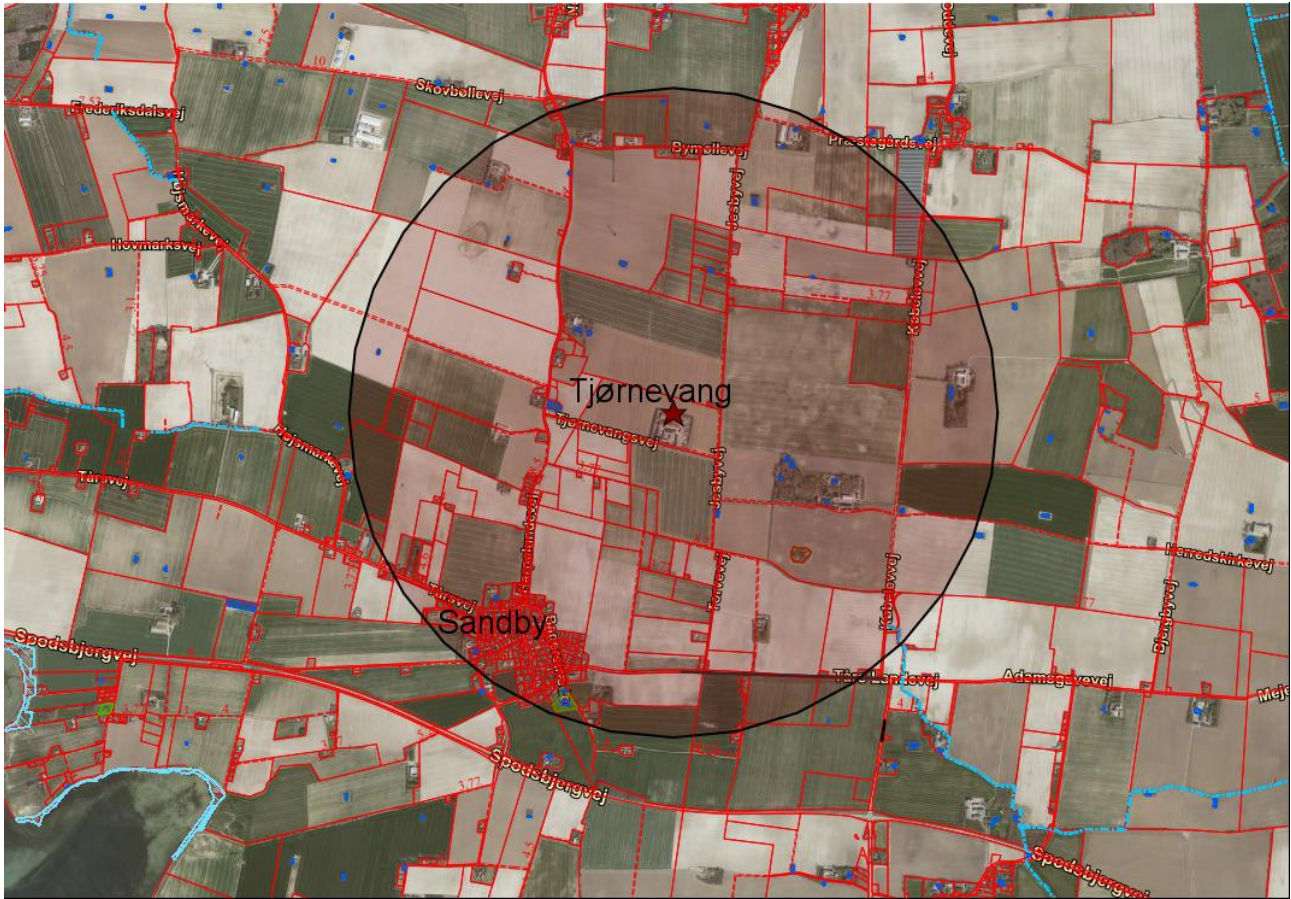
Høring om udkast til miljøgodkendelse

Udkast til denne miljøgodkendelse blev den 14. august 2020 sendt i 2 ugers høring hos ansøger og dennes konsulent.

Ejer og lejer af ejendomme, som ligger indenfor den i ansøgningen beregnede konsekvenszone², skal ligeledes høres i mindst 2 uger, inden den endelige afgørelse træffes.

Zonen er beregnet til at være **1724 meter** fra et i ansøgningen beregnet lugtcentrum.

² "Konsekvensområde" er det område inden for hvilket, at man periodevis kan udsættes for væsentlige gener i form af lugt fra staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg på en given ejendom med husdyrproduktion. Området beregnes i det elektroniske ansøgningssystem sammen med beregning af lugt for enkelt bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone.

Kort 1.6.1 Naboer inden for lugt konsekvenszone på 1724 meter.

Det vurderes, at der ikke er andre ejere eller lejere af ejendomme, som berøres i et omfang, så de skal høres om udkast til godkendelse.

Lolland Kommune har den 24. november 2020 sendt partshøringsbrev til de berørte naboer som ligger inde for lugt konsekvenszonen. Bemærkningsfristen var 2 uger, og bemærkninger skulle således senest være modtaget den 8. december 2020.

Lolland Kommune har ifm. partshøringen ikke modtaget bemærkninger, som har kunnet ændre på Lolland Kommune afgørelse om meddelelse af godkendelse af svineproduktionen på Tjørnevangsvej 5.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet ifølge Husdyrbruglovens § 76, stk. 1.

Klagefrist

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen offentliggøres, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsesdatoen. Udløber fristen på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

En klage over denne afgørelse skal indgives inden 15. januar. 2021.

Hvem er klageberettigede

Klageberettigede er alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen samt en række organisationer fastlagt i loven – se nedenstående.

Sådan klager du

Du klager via klageportalen, som du finder via [Nævnenes Hus](#). Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lolland Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Lolland Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Lolland Kommune giver besked til den, som har fået denne afgørelse, om at den er blevet påklaget.

Opsættende virkning

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1. har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan træffe afgørelse om at fravige lovgivningens udgangspunkt i særlige tilfælde.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. Husdyrgodkendelsesloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Godkendelsen er fremsendt til følgende:

- *Torben Jørgensen*
- *Nina Gamby – Gråkjær Miljøcenter - ng@graakjaer.dk*
- Styrelsen for patientsikkerhed – trost@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

- Friluftsrådet – fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Botanisk Forening – kontor@botaniskforening.dk

1.7 MEDDELELSESPLIGT VED ÆNDRINGER, EJERFORHOLD OG UHELD

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på Tjørnevang, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne godkendelse, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver godkendelse eller er anmeldelsespligtig.

Den driftsansvarlige skal desuden underrette Lolland Kommune, såfremt der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis husdyrproduktionen hel eller delvis ophører i en periode.

Lolland Kommune skal ligeledes underrettes, såfremt der er hændelser på ejendommen, som har væsentlig miljømæssig betydning.

1.8 GYLDIGHED OG ANDRE GODKENDELSER

Der er tilbage i december 2006 meddelt en miljøgodkendelse efter kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven. Denne miljøgodkendelse blev revurderet i 2017. Efterfølgende er der den 4. april 2018 meddelt ny § 12 miljøgodkendelse, (den gældende indtil ny § 16 a miljøgodkendelse meddeles).

Denne godkendelse skal være fuldt udnyttet senest 6 år efter den er meddelt – ellers bortfalder dele af godkendelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Hvis godkendelsen efterfølgende ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, bortfalder dele af godkendelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Lolland Kommune gør desuden opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente evt. andre relevante tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning – *evt. byggetilladelse*.

Det er desuden ansøgers eget ansvar at kontakte det relevante vandværk angående muligheden for øget levering af vand til bedriften.

1.9 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING

Med denne godkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Jf. husdyrbrugloven § 40, stk. 2 kan Lolland Kommune under særlige omstændigheder dog meddele forbud eller påbud før de 8 år er forløbet.

Da der er tale om et husdyrbrug omfattet af IE-direktivet, skal husdyrbrugets miljøgodkendelse regelmæssigt tages op til revurdering, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 39. Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år efter denne godkendelse er meddelt, eller inden for en fastsat tidsfrist når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en ny BAT-konklusion, der vedrører husdyrbrugets drift.

De hidtil meddelte BAT konklusioner er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Som følge af dette har Lolland Kommune vurderet – og stillet vilkår om en række specifikke forhold jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 35 og 36.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der desuden en række bestemmelser, som brug omfattet af IE-direktivet skal overholde ud over de særlige vilkår, som Lolland Kommune stiller i denne godkendelse, hvilket fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kapitel 7 (§§ 42-51).

Her kan særlig nævnes følgende forhold:

- Miljøledelse
- Beredskabsplan
- Fodringskrav

Der skal desuden ske en årlig indberetning til Lolland Kommune af følgende forhold:

- Logbøger for eventuel miljøteknologi
- Dokumentation for miljøledelsessystem
- Logbog over gennemførte kontroller
- Dokumentation for overholdelse af fodringskrav.

Lolland Kommune den 17. december 2020.

Martin Benjamin Westen
Miljøsagsbehandler

2. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

I dette kapitel beskrives stalde og dyrehold, husdyrgødning samt andre drifts forhold af miljømæssig betydning.

2.1 HUSDYRHOLD, STALDE OG PRODUKTIONSAREAL

Ansøgers oplysninger

Den nuværende gældende produktion på Tjørnevang (Miljøgodkendelse fra april 2018) giver lov til et dyrehold på 1200 stk. årssøer med smågrise indtil 7,2 kg.

Smågrisene køres ved fravænning ca. (7,2 kg) til ejers anden ejendom på Pilevej 25, 4912 Harpelunde, hvor de opfedes til ca. 30 kg. hvorefter de videresælges til andre slagtesvineproducenter.

Der søges på Tjørnevangsvej 5 om miljøgodkendelse til etablering af 2 nye store staldbygninger, sammensat af 7 stalde hhv. nye farestalde, nye drægtighedsstalde og nye smågrisestalde. Der etableres gyllekøling i de 5 af de 7 nye stalde / staldafsnit. Der er ikke gyllekøling i de allerede eksisterende stalde.

Der opføres 4 nye gyllebeholdere på hver 5000 m³ med teltoverdækning samt der etableres teltoverdækning på den ene af de 2 eksisterende gyllebeholdere, den store 3000 m³. Beholderne inkl. teltoverdækninger overstiger ikke 12,5 meter.

Derudover opbevares der dybstrøelse fra den eksisterende drægtigheds -/ løbestald på den dertil indrettede møddingsplads.

Den eksisterende drægtighedsstald "løbe /drægtighed nudrift" er indrettet med dybstrøelse til søerne og den eksisterende farestald "farestald ved halmladen" er indrettet som de nye farestalde.

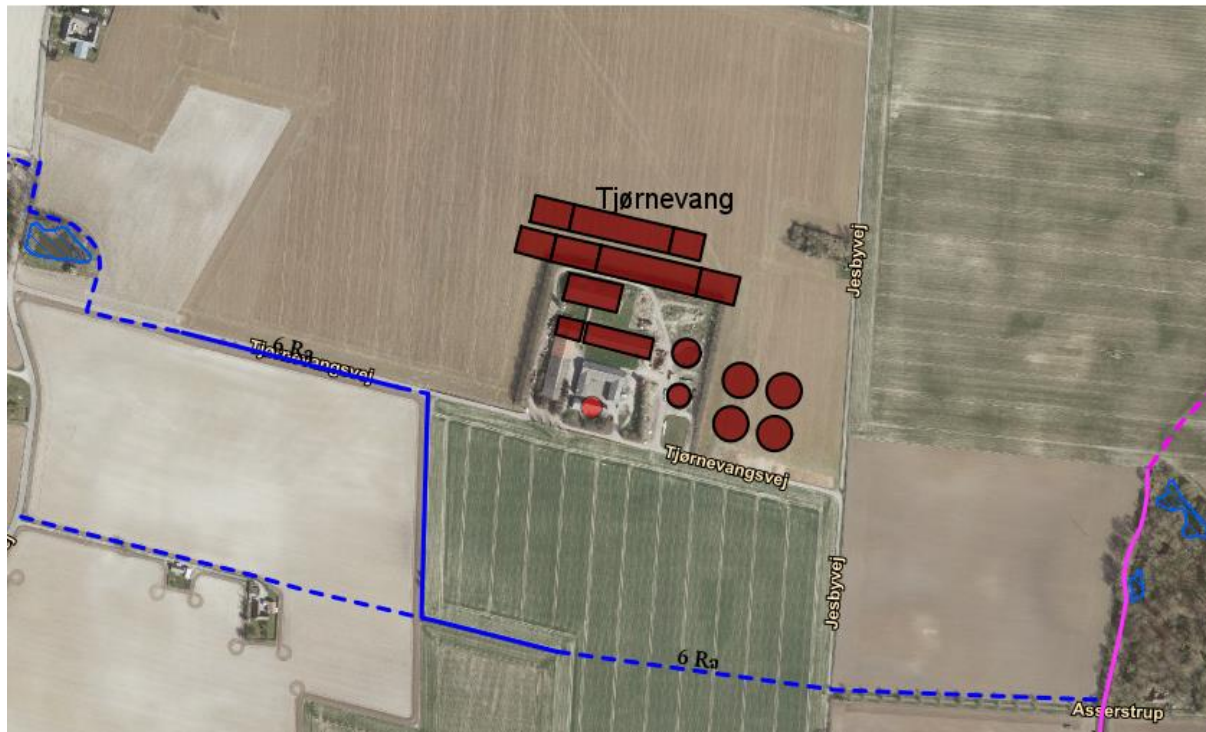
Der er ikke nogen af de gamle stalde der nedlægges, da de alle er med i ansøgt drift.

På grund af den ændrede lovgivning, vil den nye ansøgning om § 16 a miljøgodkendelse, give godkendelse til anvendelse af stalde på ejendommen til svin fordelt på type, uden begrænsning på antal dyr i de enkelte stalde – godkendelse af produktionsareal.

"Med den nye godkendelse vil der være plads til ca. 3500 stk. søer årligt med smågrise indtil ca. 7,2 kg, og en efterfølgende smågriseproduktion på ca. 100.000 stk. fra 7,2 kg indtil ca. 32kg".

Kort 2.1.1. anlæg, som er omfattet af miljøgodkendelsen fra den elektroniske ansøgning.

Luftfoto 2.1.2. over ejendommen med markering af anlæg, som er omfattet af miljøgodkendelsen.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Løbe og drægtighedsstald, nudrift	1638	Blandet ventilation	6 m	(#184550) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	1638
Farestald ved løbe-drægtighedsstaldene	959	Blandet ventilation	6 m	(#106270) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	800
farestald v. halmladen	719	Blandet ventilation	6 m	(#106272) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	599
løbestald nudrift - beholdes i ansøgt	1033	Blandet ventilation	6 m	(#106274) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	800
nyarestald	1952	Mekanisk ventilation	6 m	(#184543) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1500
ny drægtighedsstald	3764	Mekanisk ventilation	6 m	(#184544) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	3000
ny smågrise-stald	3060	Mekanisk ventilation	6 m	(#219511) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	2660
Farestald step 2	1578	Blandet ventilation	6 m	(#237647) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1300
ny dræg step 2	1696	Blandet ventilation	6 m	(#237648) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1400
ny smågrise step 2	1620	Blandet ventilation	6 m	(#237650) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1500
ny smågrise step 2,1	1620	Blandet ventilation	6 m	(#237652) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1500
Sum						16697

Tabel 2.1.3. med ansøgt drift fra den elektroniske ansøgning – angående produktionsareal og staldtegninger henvises til bilag 2.

Det samlede produktionsareal udgør således 16.697 m².

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der er søgt om et produktionsarealet med plads til mere end 750 stipladser til søer, er det et brug omfattet af IE-direktivet, hvor der gælder særlige regler for ansøgning, miljøgodkendelse og drift. Der stilles derfor heller ingen vilkår om maksimalt antal svin på stald.

Lolland Kommune skal alene give godkendelse til den ansøgte type dyr i de ansøgte stalde.

Gyllekøling behandles i efterfølgende afsnit 2.2.

Vilkår

- Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Løbe og drægtighedsstald, nudrift**) med et oplyst produktionsareal på **1638 m²** må anvendes til hold af søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse. Jf. tabel 2.1.3.
- Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Farestald ved løbe-drægtighedsstaldene**) med et oplyst produktionsareal på **800 m²** må anvendes til hold af søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
- Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Farestald v. halmladen**) med et oplyst produktionsareal på **599 m²** må anvendes til hold af søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
- Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Løbestald nudrift - beholdes i ansøgt**) med et oplyst produktionsareal på **800 m²** må anvendes til hold af søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
- Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Nyarestald**) med et oplyst produktionsareal på **1500 m²** må anvendes til hold af søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
- Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Ny drægtighedsstald**) med et oplyst produktionsareal på **3000 m²** må anvendes til hold af søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
- Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Ny smågrisestald**) med et oplyst produktionsareal på **2660 m²** må anvendes til hold af smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
- Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Farestald step 2**) med et oplyst produktionsareal på **1300 m²** må anvendes til hold af søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
- Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Ny drægtighedsstald step 2**) med et oplyst produktionsareal på **1400 m²** må anvendes til hold af søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
- Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Ny smågrisestald step 2**) med et oplyst produktionsareal på **1500 m²** må anvendes til hold af smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.
- Den på kort 2.1.1 og 2.1.2. markerede stald (**Ny smågrisestald step 2,1**) med et oplyst produktionsareal på **1500 m²** må anvendes til hold af smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv. Jf. tabel 2.1.3.

2.2 MILJØTEKNOLOGI I STALDE - GYLLEKØLING

Ansøgers oplysninger

Til reduktion af ammoniakfordampningen fra stalde og opbevaringsanlæg er der valgt:

- Delvist fast gulv i de nye stalde.
- Gyllekøling i 5 af de 7 nye stalde herunder farestald og drægtighedsstald, farestald og drægtighedsstald step 2, og ny smågrisestald step 2,1.
- Fast overdækning på de 4 nye gyllebeholdere på hver 5000m³ samt på den gamle beholder på 3000m³

Arealet med gyllekølingslanger i farestalde og drægtighedsstalde og smågrisestald udgør samlet set 3744 m².

Alle stalde er med træk og slip.

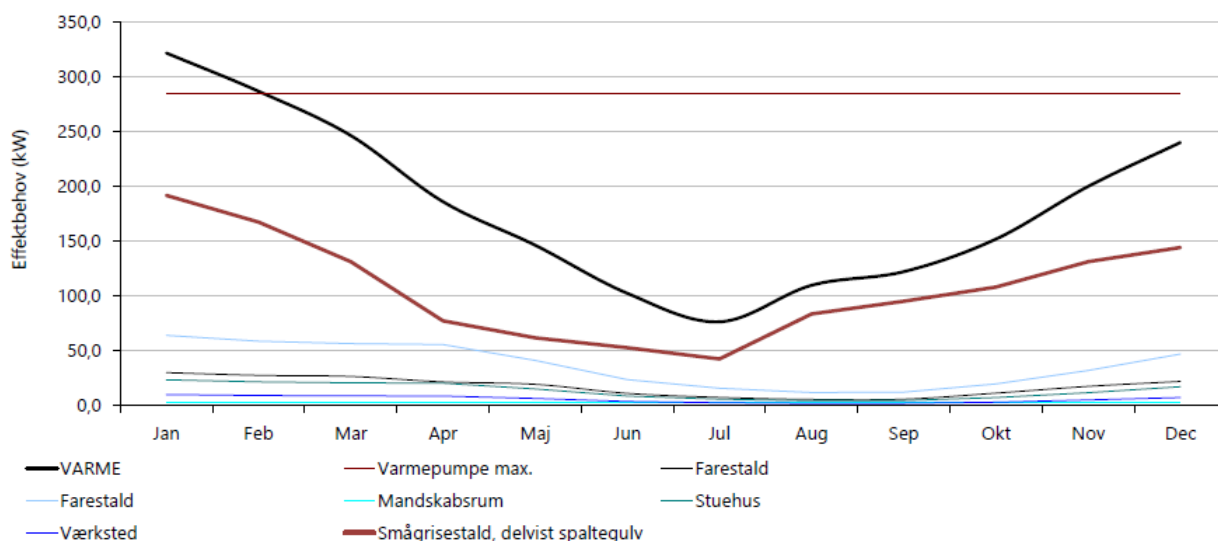
Det fremgår af data fra Klimadan, at den forventede reduktion i ammoniak fordampningen ift. beregnet varmebehov er 16,3 %.

Den gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen med miljø kit (ammoniakreduktion) 29,8 W/m² og laveste køling på døgnbasis set over året (lugtreduktion) 25,9 W/m².

Den forventede reduktion i ammoniakfordampningen er 21,8 % og forventet lugt reduktion med miljø kit installeret er 20 %.

Produktioner med miljøteknologi				
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift				
(#184543) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	gyllekøling	8760	20	20
(#184544) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	gyllekøling	8760	20	20
(#219511) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	g	8760	0	0
(#237647) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	g	8760	20	20
(#237648) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	g	8760	20	20
(#237650) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	g	8760	0	0
(#237652) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	g	8760	10	20
Nudrift - Ingen data				
8 års drift - Ingen data				

Tabel 2.2.1. beregning af reduktionen af ammoniak og lugt fra stalde med gyllekøling ved max. Driftstimer

Tabel 2.2.2. beregnet varmegenerering samt varmebehov beregnet af Klimadan.

Det er desuden beregnet, at det samlede energibehov svare til 115.005 liter fyringsolie.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående oplysninger om køleeffekt, kummeareal (areal med gyllekøling) eller størrelsen af kølepumper. Se vilkår.

Angående driftstiden er det væsentligt, at pumperne ikke slår til og fra afhængig af, om varmen kan afsættes, som det ellers har været normen, når der er alene har været tale om ammoniakreduktion ved gyllekøling.

Da ammoniak emission beregnes som et gennemsnit over et år, har der været mulighed for, at et gyllekølingsanlæg kunne slå til og fra for at reducere strømforbruget til anlægget, når den genererede varme ikke kunne anvendes, såfremt ammoniakreduktionen samlet set er overholdt på årsbasis.

Da gyllekøling indgår i beregning af lugt, skal anlægget være i drift hele året og ikke slå til og fra afhængig af, om den genererede varme kan anvendes. Årsagen til dette, at maksimal lugt til naboer skal overholdes på ethvert tidspunkt og ikke beregnes som et gennemsnit.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers beregning af genereret varme samt til det forventede varmeforbrug. Det er Lolland Kommunes forventning, at al den genererede varme kan anvendes i driften og til opvarmning af ejendommens stuehus.

Beregning jf. Miljøstyrelsens teknologilisten for gyllesystem med rørdslusning

Ammoniakreduktion beregnes efter formlen $0,85x - 0,004x^2$, hvor x er køleeffekt, som er oplyst til at være på 29,8 W/m², og ved 40 cm dybe gyllekanaler, som er standard.

Ammoniak reduktionen er derfor på 21,8 % på ammoniak fra de 5 stalde med gyllekøling

Lugtreduktionen beregnes efter formlen $0,77x$, hvor x er køleeffekt, som er oplyst til at være på 25,9 W/m².

Lugtreduktionen er derfor på 20 % på lugt fra de 5 stalde med gyllekøling.

Laveste køling er oplyst til at være på 25,9 W/m² på i alt 3.744 m², hvilket betyder en køling på mindst 97 W. Det er på årsbasis 849.454 kW, hvilket der stilles vilkår om.

Angående ammoniak fra anlægget se kapitel 4, og angående lugtberegning se afsnit 6.1. Her vil de beregnede reduktioner indgå i beregning af henholdsvis ammoniak og lugt fra anlægget.

Vilkår stilles efter Miljøstyrelsens vejledning til teknologilisten. Driftstiden sættes til hele året, da der ellers ikke kan opnås en lugtreduktion.

Egenkontrol og dokumentation for driften af gyllekølingsanlægget fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Gyllekanalerne i stald "ny farestald", "ny drægtighedsstald", "farestald step 2", ny drægtighedsstald step 2" og smågrisestald step 2,1 med et samlet kummeareal på 3.744 m² skal forsynes med køleslager, der forbindes med en eller flere kølepumper.
- Kølepumper i stald "ny farestald", "ny drægtighedsstald", "farestald step 2", ny drægtighedsstald step 2" og smågrisestald step 2,1 skal samlet levere en årlig køleydelse på mindst 849.454 kW ved kontinuert drift, hvilket svarer til at der mindst skal være en samlet køleydelse på 97 kW/time ved en køleydelse på 25,9 W/m².
- Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrere den månedlige og årlige køleydelse målt i KW.
- Kølepumper skal være i drift uden ophør og ikke slå fra, såfremt varmen fra gyllekølingsanlægget ikke kan anvendes.
- Gyllekølingsanlæggene skal være forsynet med trykovervågningssystem, alarm samt sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper det pågældende gyllekølingsanlæg. Gyllekølingsanlæggene må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlæggene skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Inden opsætning af kølepumper, skal der fremsendes dokumentation til Lolland Kommune for pumpernes effekt., samt beregning af at den ansøgte ammoniakreduktion er opnået.

- Ved udskiftning af kølepumper, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden, før anlægget tages i drift.
- Ved driftsstop på mere end 5 dage, skal Lolland Kommune kontaktes.

2.3 HUSDYRGØDNING PRODUKTION, OPBEVARING OG HÅNDTERING

Ansøgers oplysninger

Gylle opbevares i fortank og i 6 gyllebeholder, hvoraf 5 er med teltoverdækning. Kun den lille eksisterende gyllebeholder er uden teltoverdækning.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret (dvs. selvlæssende gyllevogn).

Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

Gylle pumpes fra de nye stalde til ny fortank, hvorfra der pumpes til de nye gyllebeholderne. Gylle fra eksisterende stalde pumpes ligeledes til eksisterende fortank, som pumpes til eksisterende gyllebeholder.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt. skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholderne mindst hvert 10 år bliver kontrolleret, for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Den anslået mængde produceret gylle årligt er ca. 35.750 m³ ved fuld produktion.

Det vurderes, at opbevaringskapaciteten lever op til kravet om 9 mdr. opbevaring.

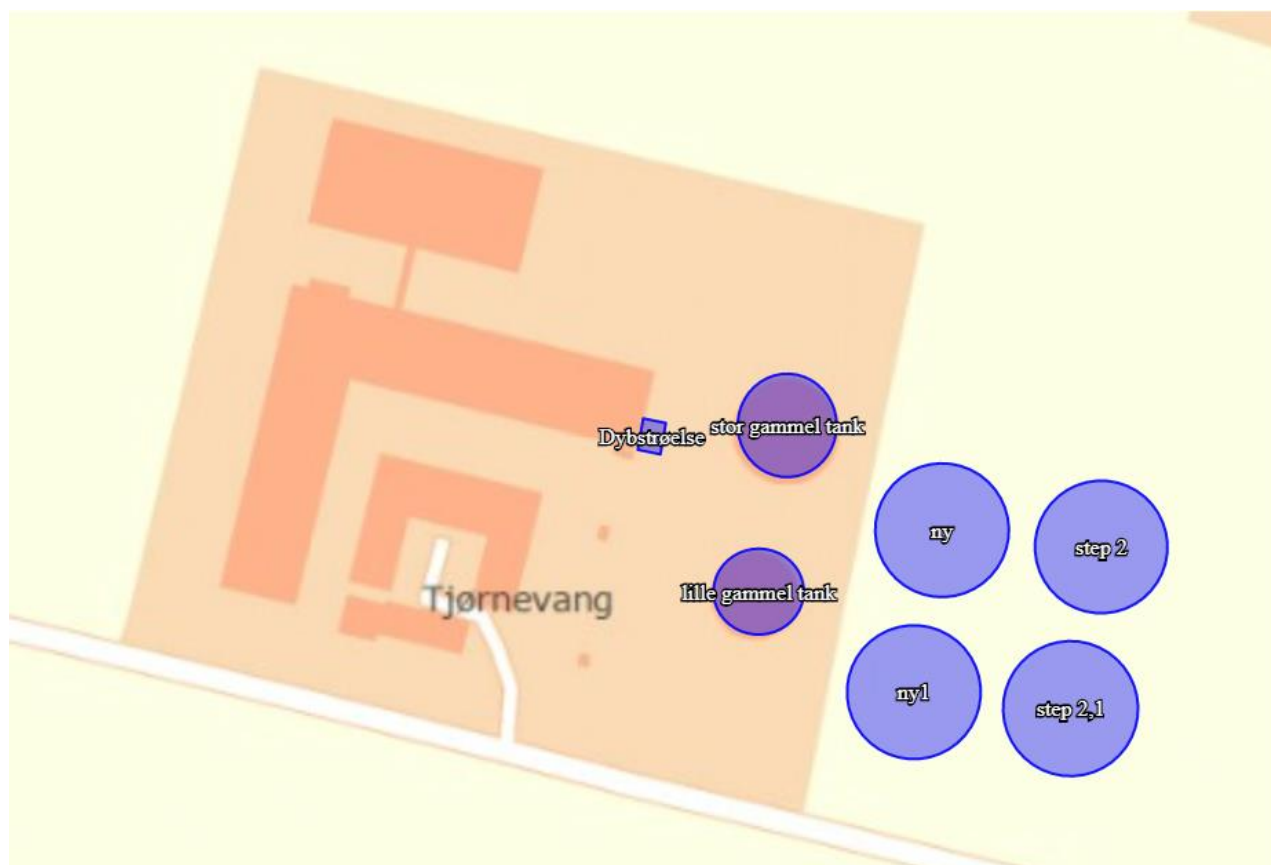
Endvidere udbringes der gylle både forår (marts – maj) og efterår (september – oktober), hvorfor kapaciteten vurderes at være tilstrækkelig.

Dybstrøelse fra løsdriftsstalden opbevares på den dertil indrettet møddingsplads. Fra pladsen er der afløb til fortank, hvorfra der pumpes til gyllebeholder.

Gyllebeholdere	Kapacitet m3	Overfladeareal m2	Overdækning	Opførelses år	Seneste Kontrol
Ny beholder	5000	1179	Telt	2020 +	
Ny beholder	5000	1180	Telt	2020 +	
Ny beholder	5000	1159	Telt	2020 +	
Ny beholder	5000	1203	Telt	2020 +	
Fortank nye beholdere	99		Betonlåg	2020 +	
Eks. beholder TEK 4	3000	675	Telt	2001	2017
Eks. beholder TEK 3	2000	512	Nej	1997	2017
Fortank eks. beholdere	Ca. 50		Betonlåg	1997	
Gyllekummer eks. stalde	500				
Gyllekummer nye stalde	1000				
I alt opbevaringskapacitet	26.649				

Tabel 2.3.1. ansøgers oplysninger om tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Mht. overholdelse af BAT ammoniak kravet, så etableres der teltoverdækning på de 4 nye gyllebeholdere på ejendommen samt på den store af ejendommens allerede eksisterende gyllebeholdere.

Luftfoto 2.3.2. viser gødningsanlæg på Tjørnevang

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgningens beregning om produktion af eller til beregningen af opbevaringskapacitet.

Ovenstående beregning af opbevaringskapacitet tabel 2.3.1. tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ca. 26.649 m³.

Lolland Kommune har ikke mulighed for at stille vilkår i relation til kapacitet til opbevaring af husdyrgødning. Forholdet tages op i forbindelse med miljøtilsyn.

Der beregnes ikke opbevaringskapacitet til dybstrøelse, da det kan køres ud året rundt i markstak i marken, såfremt det ikke kan spredes direkte ud på markarealerne.

Ingen af gyllebeholderne ligger mindre end 100 m fra beskyttede vandhuller eller åbne vandløb. Ingen af beholderne ligger desuden i område, hvor der er krav om terrænregulering eller barriere.

Da overdækningen af gyllebeholderne er en forudsætning for beregning af ammoniak fra ejendommen i ansøgt drift, samt for beregning af, om BAT ammoniak er overholdt afsnit 4.1 – stiller Lolland Kommune vilkår om at der på de nævnte gyllebeholderne skal være fast overdækning.

Der stilles ligeledes vilkår om vedligeholdelse af overdækningerne samt vilkår om jævnlig inspektion af teltdugen på gyllebeholderne. Der stilles derfor vilkår om førelse af logbog, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation.

Der stilles ikke vilkår om førelse af logbog på den "lille gammel tank" på 2000 m³, da flydelaget her består af naturligt etableret flydelag, og derfor er omfattet af allerede gældende regler jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen om førelse af logbog på gyllebeholdere.

Inspektion af teltdug vil evt. være oplagt og optimalt, at foretage samtidig med inspektion/kontrol af flydelaget på den lille gamle gyllebeholder.

Inspektion af teltdug vil derudover være oplagt og optimalt, at foretage efter kraftig blæsevejr og storm, og evt. ifm. kraftig snefald, da disse vejrtyper kan belaste teltdugen på en måde som kan bevirke at der opstår skader på teltdugen.

Der stilles endvidere vilkår om, at omrøring af gylle i gyllebeholderne må først ske umiddelbart, inden der pumpes gylle fra beholderne med henblik på flytning af – eller udbringning af gyllen. Der stilles vilkår om, at det skal sikres, at der ikke kan ske spild til jord ved håndtering af gyllen på ejendommen. Det kan ske både ved valg af materiel, der sikre dette, eller ved etablering af en fast plads med afløb til gyllebeholder samt vilkår om, at det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn ikke kan ledes til øvrige dræn eller sø.

Vilkår om egenkontrol og dokumentation fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- De på kort 2.3.2 viste gyllebeholdere hhv. ny, ny 1, step 2 og step 2,1 på hver 5000 m³ samt de to eksisterende gyllebeholdere "lille gammel tank og stor gammel tank" på hhv. 2000 m³ og 3000 m³ må anvendes til opbevaring af gylle fra ejendommens svineproduktion jf. tabel 2.3.1.
- De på kort 2.3.2 viste gyllebeholdere hhv. ny, ny 1, step 2 og step 2,1 på hver 5000 m³ og den store af de eksisterende gyllebeholder på 3000 m³ skal monteres med teltoverdækning.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Teltoverdækningerne skal vedligeholdes og evt. repareres efter producentens anvisninger.
- Utætheder i teltoverdækning skal repareres senest 7 dage efter de er opstået.
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal foregå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af gyllevogn skal ske med selvlæssende gyllevogn, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.
- Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholdere ikke kan ledes til dræn eller vandløb.
- Håndteringen af gylle skal altid ske under opsyn for at undgå spild
- Omrøring af gylle i gyllebeholderne må først ske umiddelbart inden udkørsel / udbringning af gylle.
- Omrøring af gylle i gyllebeholderne må først ske umiddelbart, inden der pumpes gylle fra beholderne med henblik på flytning af – eller udbringning af gyllen.

2.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Energiforbrug:

Der anvendes energi til ventilation, fodring, lys mv. Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Lyset i staldene styres efter timer.

Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i staldene. Lyset vil være tændt efter behov, når der arbejdes i staldene. Lyset styres efter et tidsur, og lyset i staldene er tændt i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 6 timer i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.

Mht. lys i staldene er det et todelt system, dvs. i dagtimerne reguleres lysstyrken efter dyrenes behov, og når der er medarbejdere i stalden, kan der tændes ekstra lys. Om natten er lyset slukket. Kun tændt i kort tid ifm. fodring.

Staldbelysningen rengøres jævnligt, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget. Hyppig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt.

Gyllepumperne kører på timer og under opsyn, så de ikke kører unødigt og derved forbruger energi.

Strømforbrug samlet set i nudrift.: ca. 300.000 kw/h.

Anslået strømforbrug samlet set i ansøgt drift.: ca. 1.875.000 kw/h. ved fuld produktion.

Der er på ejendommen følgende olietanke hhv. TEK 1. på 2500 L, og TEK 2. på 5900 L, der opbevares dieselolie i begge tanke.

Luft foto 2.4.1. oversigt over ejendommens TEK anlæg og bygninger ifølge BBR

Af overstående luft foto 2.4.1. fremgår det, hvor olietankene (TEK anlæg 1 og 2) er placeret på ejendommen.

Gyllebeholderne TEK 3 og 4 - fremgår af afsnit 2.3 tabel 2.3.1.

Vandforbrug:

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene og vask af stalde. Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger, der minimerer vandforbruget og vandspild f.eks. drikkesystemer.

Staldene bliver gennemgået dagligt, og såfremt der opstår utilsigtet og synligt vandspild, eks. spild fra drikkeventiler eller utætte rør, vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Inden vask af stalde sættes stalden i blød, således at den er nemmere at rengøre og dermed vandbesparende.

Vandspild fra drikkevand, rengøring og overbrusning m.m. anslås til ca. 2.822 m³

Vandforbrug i m³ i nudrift.: ca. 8.000 m³

Anslået vandforbrug i m³ samlet set i ansøgt drift.: ca. 34.000 m³ ved fuld produktion.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da ansøger selv oplyser, at der ifm. reovering og reparation m.m. vil være fokus på at vælge energirigtige løsninger både ift. el-forbruget og vandforbruget på ejendommen. Forbruget af el, og vand bør dog holdes under observation med henblik på minimering af forbruget, særligt ift. lokalisering af evt. spild af vand.

Lolland Kommune finder det oplagt, at nedbringelse af begge dele bliver en del af den lovpligtige miljøledelse på ejendommen. For at sikre, at der er fokus på at bringe både elforbruget og vandforbruget ned, stiller Lolland Kommune vilkår om, at der skal ske kvartalsvis aflæsninger af begge dele.

Derudover stilles der vilkår om, at der ved udskiftning af belysning skal udskiftes til energieffektive og energibesparende belysning (LED).

Vilkår om egenkontrol og dokumentation i forhold til el og vand fremgår af kapitel 7.

Ejendommen forsynes med drikkevand fra Sandby Vandværk.

Lolland Kommune kan oplyse, at vandværket ikke har kapacitet til rådighed til at levere de 34.000 m³ vand ejendommen forventer at bruge ved fuld produktion, og Lolland Kommune kan for nuværende ikke øge deres indvindingstilladelse mere, da der er stor pres på grundvandsressourcen i området.

Ansøger skal selv kontakte vandværket angående muligheden for at få dækket det større vandbehov ved den ansøgte drift.

Vilkår

Energiforbrug.:

- Ved udskiftning af belysning i staldene, og andre bygninger pga. pågældende element er gået i stykker eller ønskes udskiftet, skal der udskiftes til energieffektive og energibesparende belysning (LED), i overensstemmelse med bygningsreglementets regler, dvs. omfattet af bygge-loven.

Vandforbrug.:

- Ved vandforsyning af besætningen og ved rengøring af stalde, skal der være fokus på mini-mering af vandforbruget.

2.5 VENTILATION

Ansøgers oplysninger

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilatio-nen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget. Hyp-pig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt.

Ventilationsanlægget serviceres løbende, og efterses hver gang staldene vaskes, hvilket sker flere gange om året i de fleste stalde.

Der er alarm og nødopluk på ventilationsanlægget i tilfælde af strømsvigt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I relation til lugt, finder Lolland Kommune det væsentligt, at ventilationsanlæggene kører optimalt. Der stilles derfor vilkår om kontinueret drift, temperaturregulering, vedligeholdelse og rengøring. Med kontinueret drift menes, at ingen ventilatorer må være afbrudt. Da ventilationssystemet er frekvens reguleret, kan det godt betyde, at der ingen ventilation er, hvis der ikke er behov for det.

Det er desuden Lolland Kommunes vurdering, at nødventilation skal kunne ske manuelt.

Angående energieffektivitet finder Lolland Kommune, at den økonomiske gevinst ved, at anlæggene er energieffektive, er tilstrækkelig til at sikre dette.

Vilkår om egenkontrol og dokumentation i forhold til ventilation fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Ventilationssystemet skal være frekvensreguleret og i kontinuert drift samt reguleres efter staldtemperaturene og udetemperaturen.
- Staldventilationen skal være tilsluttet en form for alarm, der aktiveres, hvis ventilation ikke er i kontinuert drift.
- Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.
- Ingen af ventilatorerne må være afbrudte.
- Ventilatorer skal renholdes og rengøres ved hver staldrengøring ifm. indsætning af nyt hold dyr.
- Alle ventilationerne skal efterses, vedligeholdes og rengøres efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt således, at de ikke giver anledning til unødvendig lugt i omgivelserne.

3. BELIGGENHED OG DE LANDSKABELIGE VÆRDIER

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til diverse afstandskrav, samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier samt beplantning.

3.1 AFSTANDSKRAV, BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, FREDNINGER M.V.

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning overholder de i lovgivningen fastsatte afstandskrav³, samt om placeringen er i strid med bygge- og beskyttelseslinier samt fredninger.

Ansøgers oplysninger

Anlægget er placeret i landzone i forholdsvist fladt terræn. Ejendommen er ikke berørt af bygge- eller beskyttelseslinjer, dog er en del af anlægget beliggende inden for skovbyggelinjen.

Afstand til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Der er ca. 577 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt. Der er ca. 1.490 m til Sandby som er byzone.

Lovbundne afstandskrav angående Tjørnevang fremgår af nedenstående tabel.:

	<i>Afstand fra anlægget</i>	<i>Lovkrav (minimum)</i>
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	>25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg,	>50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer, sø mod nordøst	>15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 m	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	>15 m	15 m
Naboskel	>30 m	30 m
Matrikelskel	>30 m	
Nabobeboelse	>50 m	50 m
Byzone	>50 m	50 m

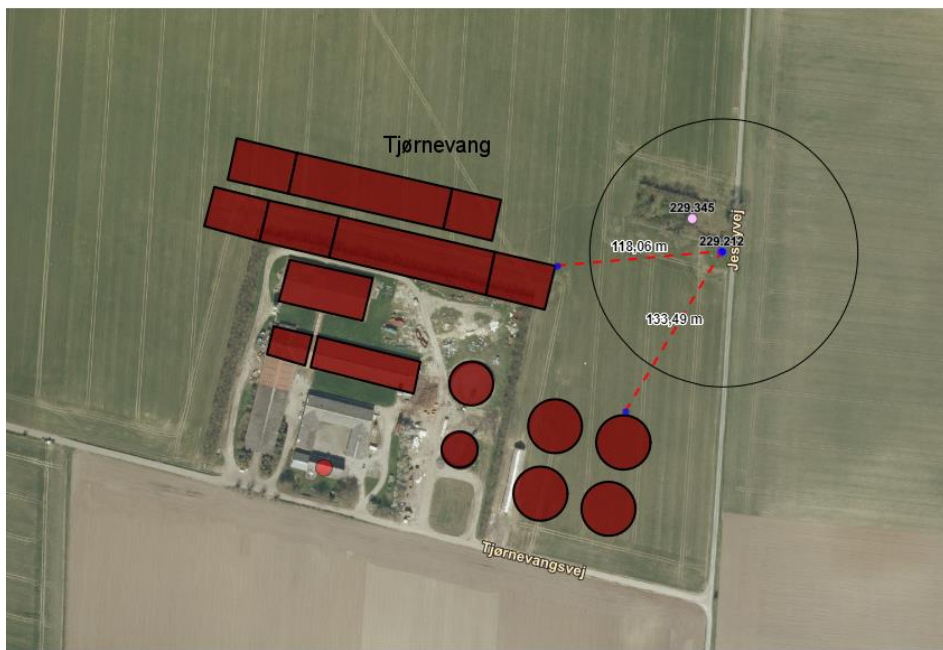
Tabel 3.1.1. Generelle afstandskrav jf. Husdyrgodkendelseslovens § 6 og § 8

Ejendommen ligger desuden i område med særlig drikkevandinteresser og i indvindingsoplande.

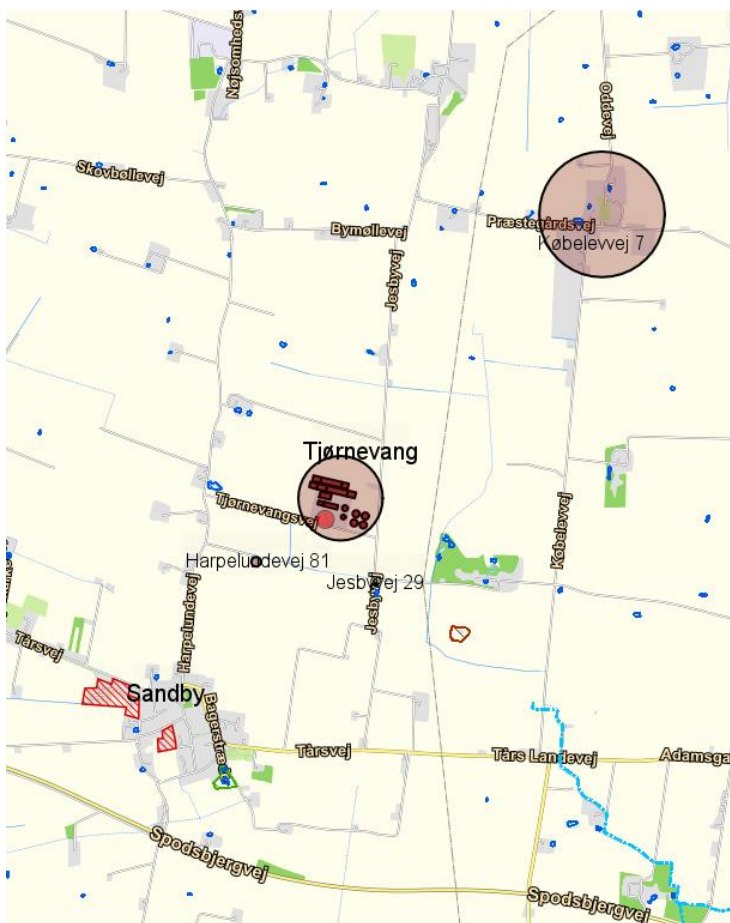
³ Afstandskrav i husdyrbrugloven – lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. - §§ 6-8.

Miljøgodkendelse husdyrbrugloven § 16 a den 17. december 2020 – Tjørnevang, Tjørnevangsvej 5, 4912 Harpelunde

Nærmeste vandindvinding er en almen boring DGU nr. 229.212 ca. 118 meter fra nærmeste staldbygning og ca. 133 meter fra nærmeste gyllebeholder.

Luftfoto 3.1.2. Tjørnevang set ift. produktionsanlæg og nærmeste vandindvinding og BNBO

Kort 3.1.3. Tjørnevangsvej 5 i forhold til nærmeste enkeltbeboelse (Jesbyvej 29), (Harpelundevej 81) og nærmeste bolig i samlet bebyggelse (Købelevvej 7) og Sandby By.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Staldanlæg og gyllebeholdere på Tjørnevang ligger efter udvidelsen ca. 1496 meter fra nærmeste byzone/boligområde (Sandby) og ca. 1897 meter fra nærmeste samlede bebyggelse – målt til Købelevvej 7. Nærmeste nabobeboelse er Harpelundevej 81, som ligger ca. 424 meter fra stalde på Tjørnevang.

På Jesbyvej 29 er der ingen bolig, derfor er det Harpelundevej 81 som er den nærmeste enkeltbolig.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at alle afstandskrav i Husdyrgodkendelseslov § 6 og § 8 er overholdt både angående eksisterende stalde og gyllebeholdere og de nye stalde og gyllebeholdere.

Tjørnevang ligger desuden uden for diverse byggelinier, og placering af ejendommen er ikke i konflikt med fredninger.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er behov for at stille vilkår i relation til bygge- og beskyttelseslinier, afstandskrav, fredninger m.v.

3.2 PLANMÆSSIGE FORHOLD OG BEPLANTNING

Det skal vurderes, om brug af stalden er i strid med de planmæssige forhold, som beskrevet nærmere i Lolland Kommunes kommuneplan.

Ansøgers oplysninger

Området, husdyrbruget ligger i, er domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og spredt beplantning. Ejendommen ligger i et område uden væsentlig terrænhældning. Ansøger har oplyst at de vil lave et 3 rækket læhegn med egstypiske planter.

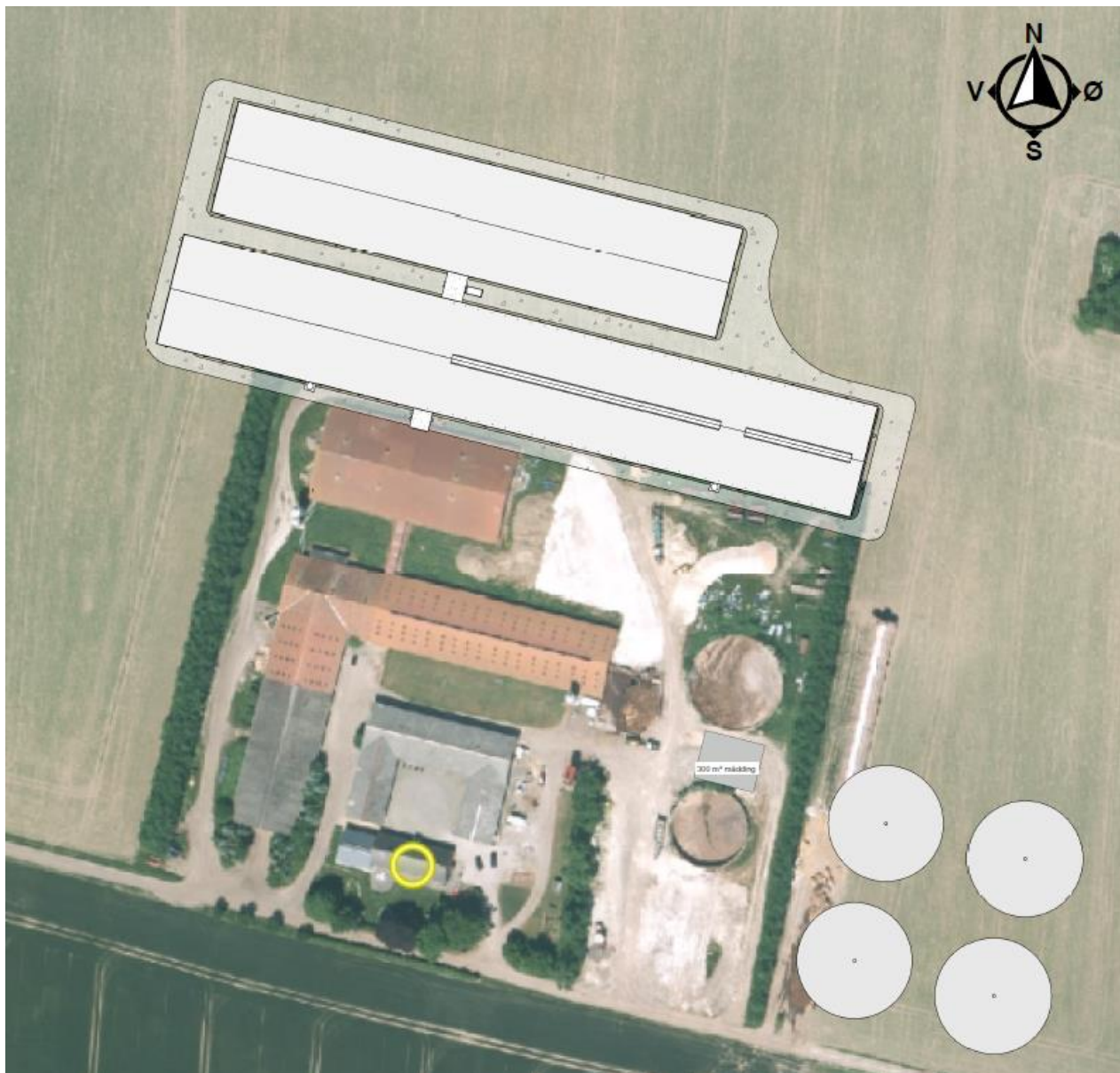
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Landskabsvurderingen tager udgangspunkt i, at der er søgt om udvidelse af det eksisterende svinebrug, med 7 nye staldbygninger / staldafsnit hhv. Farestalde / drægtighedsstalde og smågrisestalde samt 4 nye gyllebeholdere på hver 5.000 m³, alle med teltoverdækning. Derudover etableres der muligvis en møddingsplads på ca. 300-400 m² mellem de to gamle gyllebeholdere.

Byggeriet forventes udført i to etaper, hvor de syv staldbygninger udgøres af to nye staldbygninger nord for den eksisterende bebyggelse, hvorpå der i etape to kan etableres tilbygninger mod øst og vest, samt øst for den eksisterende staldbygning.

Der skal ligeledes etableres teltoverdækning på den gamle store gyllebeholder. Totalhøjden er oplyst til ikke at overstige 12,5 meter, gælder for alle beholdere, som skal have teltoverdækning.

De nye farestaldene / drægtighedsstaldene er oplyst til et areal på ca. 11.461 m². og de nye smågrisestalde er oplyst til ca. 6.300 m². dvs. i alt. ca. 17.761 m² ny bygningsmasse, som vil få en taghøjde på ca. 8 meter og en taghældning på ca. 15 grader.

Luftfoto 3.2.1. viser placeringen af de nye staldanlæg og gyllebeholdere

Det er ikke oplyst, hvad man forventer af byggematerialer og farver på de nye bygninger, lige som man ikke har lagt sig fast på hvilken farve teltdugen skal have på overdækningen af gylletankene, men formentligt grå.

Ejendommen er besigtiget 22. januar 2020.

Ejendommen er beliggende inden for jordbrugslandskaber i karakterområde 12. Nordvestlollands kystlandskab og grænser op til kirkeomgivelsernes fjernvirkning fra Sandby Kirke. Jordbrugslandskaber er udpeget i Kommuneplan 2017-2029. Kommuneplanen skelner mellem "Jordbrugslandskaber" og "Værdifulde jordbrugslandskaber" og hele kommunen er omfattet af enten den ene eller anden udpegning.

Jordbrugslandskaber består af almindelige jordbrugslandskaber og udgør hovedparten af Lollands landskab. Her er landskabskarakteren tydelig. Men den er typisk påvirket af de senere årtiers landbrugs- eller bymæssige udvikling, der i større eller mindre grad har udvisket natur- og kulturgeografiske træk samt rumlige og visuelle værdier.

I jordbrugslandskaber bør landskabets karaktertræk samt eventuelle rumlige og visuelle kvaliteter sikres gennem planlægning og forvaltning.

I karakterområde 12. Nordvestlollands kystlandskab er havet nærværende og fra store dele af området kan havet ses, idet terrænet varierer og er jævnt faldende mod kysten. Gennem karakterområdets mange mere eller mindre tydelige smeltevandsdale fører smalle åer ud i vige og nor. Langs kysten ses små og mindre havne med kystrelaterede bysamfund. De centrale områder fremstår åbent, mens den nordlige del fremstår med meget bevoksning og større skovområder. Hovedparten af dyrkningslandet er et udskiftnings- og herregårdslandskab under intensiv drift med middelstore markfelter.

Landskabets mange gårde kædes sammen af de talrige landeveje. Det er et karaktertræk, at de store landsbyer, de store landsbyejerlav og de mest intensivt dyrkede jorder findes på plateauet mellem smeltevandsdalene, mens de mindre landsbyejerlav og bedrifter med mindre markstørrelser ses langs kyst og ådale. Det giver et område hvor skalaen overvejende er middel til stor og er bestemt af de generelt store markfelter markeret af levende hegn, skove, plantager, veje og gårde. Skalaen varierer dog en del i området.

Inden for karakterområdet, skal man være særlig opmærksom på, at bevare de landskabelige, kulturhistoriske, arkitektoniske og rumlige og visuelle kvaliteter, herunder beskyttelse af herregårdslandskaber, de karakteristiske fritliggende gårde, havnemiljøer, sammenhængende husmandsbebyggelser mv.

Lokalt er området beliggende i den centrale del af området nordøst for Sandby, på det gamle istidsplateau. Området er en del af det åbne landbrugslandskab, der er præget af de store dyrkningsflader, hvor den primære bevoksning ligger omkring gårde og husmandssteder i landbrugslandskabet, der giver en skala i landskabet der overvejende er stor og de enkelte gårde og bebyggelser kan se langt væk.

Den eksisterende bygningsmasse på ejendommen består dels af den oprindelige gård der overvejende fremstår som rødstens byggeri med mørkegråt eternittag. Vest for den oprindelige gård er senere opført en maskinlade, der fremstår med en rødlig pladebeklædning og med et mørkegråt eternittag. Til stuehuset er der en nyre mindre tilbygning der fremstår grå.

Skråfoto 3.2.2. fra syd af det eksisterende gårdkompleks

Nord for det oprindelige gårdkompleks ligger de eksisterende svinestalde, der fremstår i hvid/lys beton med rød trempel i gavlene, samt teglrøde eternitplader som tag. De eksisterende gylletanke øst for den øvrige bebyggelse fremstår uden overdækning og er lysegrå, mens der står et par fodersiloer i metal mod vest imellem de to eksisterende staldkomplekser.

Hele gårdkomplekset fremstår velafgrænset af beplantningsbælter mod, nord, øst og vest. Mod Tjørnevangsvej mod syd er det meste af gården afgrænset af en mere diffus beplantning bestående af flere mindre grupper af buske og solitære træer. Kun i den sydøstlige ende er der frit indsyn til gylletankene.

Ejendommen ligger forholdsvis højt i området, særligt når man kommer nord fra Jesbyvej og når man kigger op mod ejendommen fra Tårs Landevej. Generelt kan ejendommen ses langt væk i det åbne landbrugslandskab på Vestlolland

Det vurderes, at der hvor byggeriet omkring ejendommen vil have størst betydning for landskabsoplevelsen er nærområdet mellem Præstegårdsvej i nord, Tårs Landevej i syd, Købelevvej i øst og Harpelundevej i vest. Det giver et rektangulært nærområde på ca. 2,9 km N-S og ca. 1,9 km Ø-V, hvor ejendommen er mest dominerende og hvor de nye bygninger vil fremstå tydeligst. Den største afstand er fra Præstegårdsvej, hvor der er ca. 1,7 km til ejendommen.

Fra Højmarksvej er der ca. 1,6 km til ejendommen, men herfra er ejendommen kun synlig på et meget lille stykke, lige som indblikket til det nye byggeri på ejendommen fra Bjergbyvej ca. 2,7 km fra ejendommen vurderes at være af helt underordnet for landskabsoplevelsen. Fra Spodsbjergvej stiger terrænet op til Tårs Landevej og skjuler dermed helt ejendommen.

De nye staldbygninger vil være mest dominerende fra øst og vest hvor det bebygget areal forøges med ca. 1/3 del, ift. det eksisterende bygningskompleks. Fra nord vil det byggeriet også blive mere dominerende da byggeriet kommer lidt højere op på plateauet, samtidig med det kommer tættere på naboer mv. Mod syd vil de nye staldbygninger helt overvejende være skjult bag den eksisterende bebyggelse, men fra sydvest vil de vestlige tilbygninger i anden etape blive dominerende og bryde den eksisterende bebyggelsesstruktur og den klare afgrænsning af gården.

De nye gyllebeholdere med overdækning, vil blive dominerende mod nord, syd og øst. Særligt set fra Jesbyvej som de kommer tæt på. De nye gyllebeholdere, bryder med bebyggelsesmønsteret, hvor man indtil nu primært har udvidet gården mod nord og mod øst og kun har haft etableret de eksisterende lave gyllebeholdere. Mod nord vil beplantningen omkring Jesbyvej 24, dog afskærme indsigten til gyllebeholderne, indtil man har passeret ejendommen hvorefter de vil blive meget dominerende.

Det vurderes samlet set, at det nye byggeri og ny overdækning af den eksisterende store gyllebeholder vil blive synlige og dominerende inden for nærområdet, bort set fra mod nordvest hvor, bebyggelse, læhegn mv. i overvejende grad vil afskærme indblikket til det nye byggeri på ejendommen. For at sikre, at oplevelsen af det velafgrænsede gårdanlæg og for at sikre byggeriet ikke bliver for dominerende stilles der vilkår om, at der etableres beplantningsbælter omkring de nye bygninger, i udgangspunktet som vist på kortet neden for. Beplantningsbælterne kan placeres tættere på den nye bebyggelse end vist. Ved etablering af den nye bebyggelse i etaper kan der etableres – midlertidige beplantningsbælter omkring den bebyggelse der etableres - således at der ikke inddrages større markarealer end nødvendigt, der vil i givet fald så skulle plantes nye beplantningsbælter, når næste etape etableres.

Beplantningsbælterne mellem den eksisterende bebyggelse og den nye bebyggelse kan nedlægges når der etableres ny bebyggelse og de eksisterende beplantningsbælter her under som vist på kortet forbindes af nye.

Luftfoto 3.2.3. beplantningsbælte omkring ejendommen

Beplantningsbælterne, skal ved etablering minimum bestå af et 6 meter bredt, 3-rækkers beplantningsbælte, med 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante indtil beplantningsbæltet slutter tæt. Beplantningsbæltet, skal når det er færdigt etableret / har nået sin sluthøjde, kunne slutte tæt til min. 12 meters højde. Beplantningsbælterne skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

Beplantningsbæltet må tyndes og vedligeholdes efterhånden som træer og buske vokser sig større, men beplantningen skal fortsat kunne slutte tæt, i løbet af 3 vækstsæsoner. Beplantningsbæltet må kun ryddes, hvis det erstattes af et nyt beplantningsbælte, i første plantningssæson efter rydning.

For at sikre, at byggeriet ikke bliver for dominerende indtil beplantningsbælterne vokser op, stilles der vilkår om at, alle udvendige bygningssider samt sokler skal fremtræde i farver dannet af hvidt, sort eller jordfarver eller en blanding af disse nævnte farver. Til døre, vinduesrammer, skodder og mindre bygningsdele er andre farver også tilladt.

Der må ikke anvendes signalfarver til byggeriet, de er dog tilladt til døre, vinduesrammer, skodder og mindre bygningsdele.

Signalfarver er klare og stærke farver – de rene farver, som vi kan se på lang afstand (Rød, orange, gul, grøn, turkis, blå, indigo og violet). De kaldes også for spektralfarver. Rene farver er kendetegnet ved at være mættede, hvilket oftest betyder, at farverne ikke indeholder noget hvid eller sort – men det er op til en konkret vurdering. Signalfarver er typisk rød, gul, grøn, blå, orange i rene farver, men det omfatter her også neonfarver, der defineres som stærke og selvlysende farver.

Vilkår

- Beplantningsbælterne, skal ved etablering minimum bestå af et 6 meter bredt, 3-rækkers beplantningsbælte, med 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante indtil beplantningsbæltet slutter tæt. Beplantningsbæltet, skal når det er færdigt etableret / har nået sin sluthøjde, kunne slutte tæt til min. 12 meters højde. Beplantningsbælterne skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.
- Beplantningsbæltet må tyndes og vedligeholdes efterhånden som træer og buske vokser sig større, men beplantningen skal fortsat kunne slutte tæt, i løbet af 3 vækstsæsoner. Beplantningsbæltet må kun ryddes, hvis det erstattes af et nyt beplantningsbælte, i første plantningssæson efter rydning.
- For at sikre, at byggeriet ikke bliver for dominerende indtil beplantningsbælterne vokser op, stilles der vilkår om at, alle udvendige bygningssider samt sokler skal fremtræde i farver dannet af hvidt, sort eller jordfarver eller en blanding af disse nævnte farver. Til døre, vinduesrammer, skodder og mindre bygningsdele er andre farver også tilladt.
- Der må ikke anvendes signalfarver til byggeriet, de er dog tilladt til døre, vinduesrammer, skodder og mindre bygningsdele.
- Signalfarver er klare og stærke farver – de rene farver, som vi kan se på lang afstand (Rød, orange, gul, grøn, turkis, blå, indigo og violet). De kaldes også for spektralfarver. Rene farver er kendetegnet ved at være mættede, hvilket oftest betyder, at farverne ikke indeholder noget hvid eller sort – men det er op til en konkret vurdering. Signalfarver er typisk rød, gul, grøn, blå, orange i rene farver, men det omfatter her også neonfarver, der defineres som stærke og selvlysende farver.

4. AMMONIAK

I dette kapitel beskrives ammoniak fra anlægget og dets betydning for natur – herunder særligt ammoniakfølsom natur og internationale naturbeskyttelsesområder, samt beregning i forhold til renere teknologi.

4.1 AMMONIAK FRA STALDANLÆGGET

Ansøgers oplysninger

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Staldene er indrettet med delvis fast gulv. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Stalden er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Teknologien, der er valgt til at overholde BAT kravet, er bl.a. overdækning af gyllebeholderne og gyllekøling i 5 af de 7 nye stalde. Denne teknologi bruges ofte i svinestalde. Udnyttelsen af varmen gør, at det er en miljøvenlig teknologi.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Husdyrbrugets samlede BAT- krav er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 14.506 kg N/år i ansøgt drift.

Den totale ammoniakemission fra ejendommen er beregnet i den elektroniske ansøgning og udgør i nudrift 4731,3 kg N/år, og i ansøgt drift 14.434 kg N/år, hvilket er en forskel 9.702,7 kg N/år set ift. ansøgt drift, og 8-årsdriften. Forskellen mellem ansøgt drift og BAT- kravet er 72 kg N/år.

Lolland Kommune vurderer dog, at det vejledende emissionsniveau (BAT-krav) er overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	12037	2469	14506
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	13045	1389	14434
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	71
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 4.1.1. beregning af det samlede BAT- krav og faktiske emission på husdyrbruget

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	13044,5	1389,5	14434,0
Nudrift	4256,5	474,8	4731,3
8 års-drift	4256,5	474,8	4731,3

Tabel 4.1.2. beregning af den samlede BAT fra den elektroniske ansøgning

Vurdering af vilkår om gyllekøling fremgår af afsnit 2.2.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til beregningen, og der stilles ingen yderlige vilkår.

4.2 AMMONIAKFØLSOMME LOKALITETER

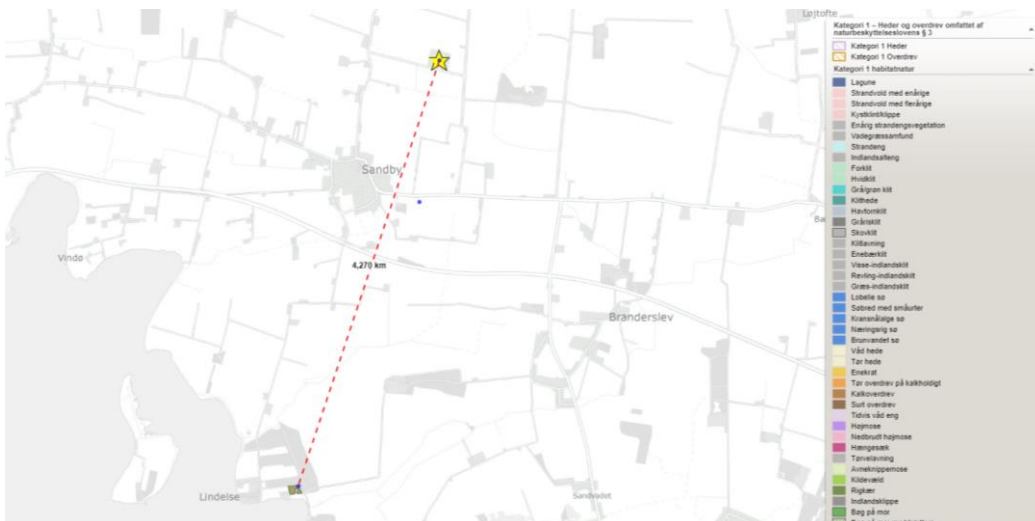
Her skal Lolland Kommune vurdere, om ammoniak fra anlægget påvirker ammoniakfølsomme lokaliteter – kategori 1- , - 2 og kategori 3 natur. Kategorierne, grænseværdierne samt beregning af ammoniak fra anlægget på de enkelte kategorier beskrives nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2 stk. 1 samt §§ 25-29.

- Kategori 1 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende i internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000) - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 1.
- Kategori 2 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 2.
- Kategori 3 natur er andre ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 samt ammoniakfølsomme skove - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 3.

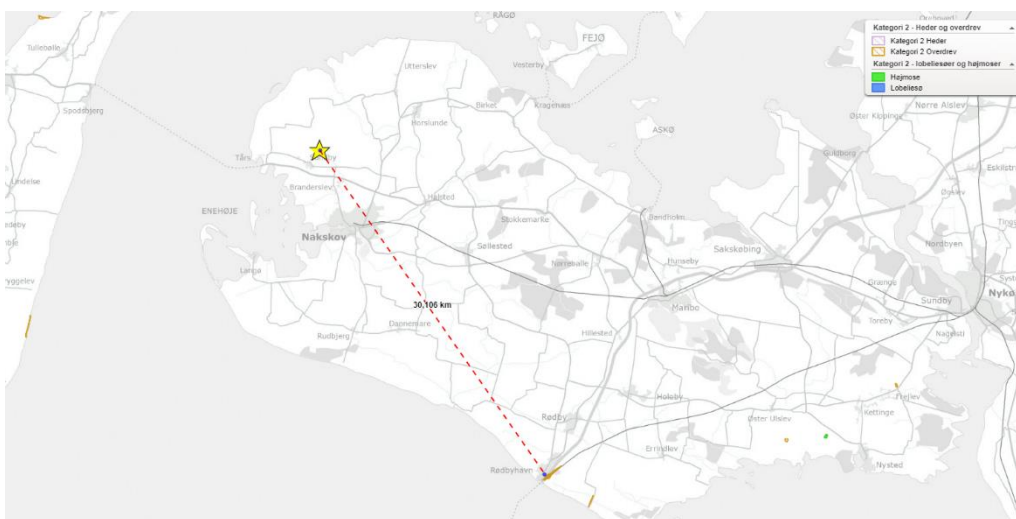
Nærmeste kategori 1 ligger i Natura 2000 område Nakskov Fjord og Indrefjord (Natura 2000 område 179). Der er tale om Ege Blandeskov nær Lindelse, og som ligger ca. 4,3 km fra det ansøgte anlæg på Tjørnevang. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at totaldepositionen fra ejendommen i ansøgt drift på området er 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev ved Rødbyhavn ca. 30 km fra anlæg på Tjørnevang. Totaldeposition på arealer mere end 5 km fra ejendommen vil i ansøgt drift være 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år.

Miljøgodkendelse husdyrbrugloven § 16 a den 17. december 2020 – Tjørnevang, Tjørnevangsvej 5, 4912 Harpelunde

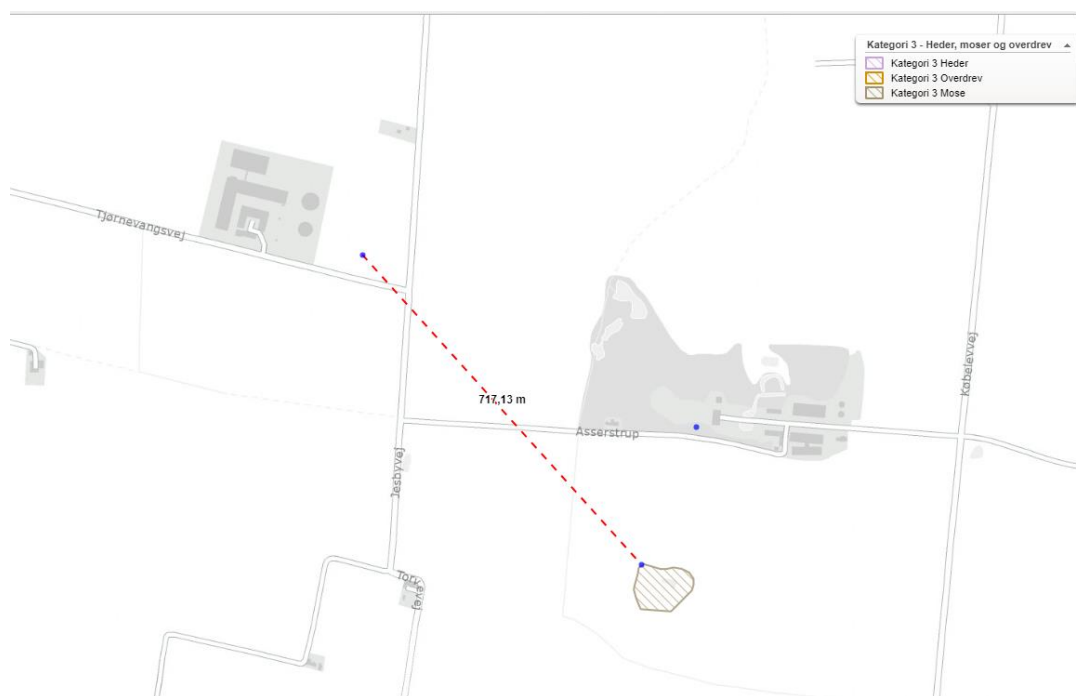
Kort 4.2.1. Tjørnevang og nærmeste kategori 1 natur ved Lindelse

Kort 4.2.2. Tjørnevang og nærmeste kategori 2 natur ved Rødbyhavn

Nærmeste kategori 3 natur, der ikke er skov, er en mose 717 m syd-øst for anlægget, når det er udbygget som ansøgt. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at området modtager 0,3 kg ammoniak pr. ha pr. år i ansøgt drift og 0,2 kg ammoniak pr. ha pr. år i nu-drift, som er det samme, som driften for 8 år siden.

Nærmeste skov, der betegnes som kategori 3 natur, er en mindre skov ved Assestrup ca. 450 m øst for det ansøgte anlæg. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at området modtager 2,3 kg ammoniak pr. ha pr. år i ansøgt drift og 1,6 kg ammoniak pr. ha pr. år i nu-drift.

Kort 4.2.3. Staldanlægget i forhold til nærmeste kategori 3 natur, der ikke er skov

Kort 4.2.3. Staldanlægget i forhold til nærmeste kategori 3 skov

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger, da der i den elektroniske ansøgning kan beregnes, at både kategori 1, og -2 natur ikke påvirkes af ammoniak fra det ansøgte staldanlæg m.v. på Tjørnevang. Angående kategori 3 natur, er påvirkningen mindre end 1 kg ammoniak pr. år pr. ha mere i ansøgt drift

end i nu-drift, hvilket der jf. godkendelsesbekendtgørelsen er grænseværdien for, om der skal ske yderlig vurdering af depositionen.

Der stilles ingen vilkår.

4.3 AMMONIAK OG SÆRLIGT BESKYTTEDE DYRE- OG PLANTEARTER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om der er arter omfattet af Habitatdirektivet, som er de samme arter, som er omfattet af Habitatbekendtgørelsen bilag IV (bilag IV arter eller særligt beskyttede dyre- og plantearter), der blive påvirket af den ansøgte drift.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er bilag IV planter, der kan påvirkes af den ansøgte drift af husdyrbruget.

Da der ikke sker nedrivning af bygninger eller rydning af ældre træer, er det Lolland Kommunes vurdering, at der ikke vil ske påvirkning af flagermus.

Af andre bilag IV dyr, er det Lolland Kommunes vurdering, at det alene er padder tilknyttet søer nær ejendommen, som kan blive påvirket af ammoniak fra det ansøgte staldanlæg. Påvirkning kan ske ved, at søerne hurtigere gror til og dermed bliver uegnede som yngle- og levested for de særligt beskyttede padder.

Kort 4.3.1. Tjørnevang i forhold til de 6 nærmeste søer

I den elektroniske ansøgning beregnes der følgende ammoniak deposition i søerne 1-6:

Sø	1	2	3	4	5	6
Ammoniak (kg/ha/år) - ansøgt	1,7 (+1,3)	1,6 (+1,1)	1,2 (+0,8)	0,8 (+0,5)	2,0 (+1,3)	2,1 (+1,5)
Ammoniak (kg/ha/år) - nudrift	0,4	0,5	0,4	0,3	0,7	0,6
Ammoniak (kg/ha/år) - 8 år siden	0,4	0,5	0,4	0,3	0,7	0,6

Angående sø nr. 1, 2, 5 og sø 6 er meremissionen på over 1 kg ammoniak pr. ha pr. år i ansøgt drift i forhold til driften for 8 år siden, hvilket overordnet set vurderes at kunne give anledning til en tilstandsændring.

Derfor har Lolland Kommune ført tilsyn med de 4 søer til vurdering af, graden af eutrofiering samt om der er tale om, at søerne er potentielle yngle- og levesteder for padde.

Alle søerne er vejledende registreret som beskyttet af naturbeskyttelsesloven § 3, stk. 1.

Det er efter tilsynet fortsat Lolland Kommunes vurdering, at søerne 2, 5 og 6 er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, da de alle er over 100 m² store og har et naturligt dyre- og planteliv.

Sø 1 var under tilsynet under opfyldning. Ved gennemgang af luftfoto er det dog stadig Lolland Kommunes vurdering, at søen er omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3, stk. 1, da den for få år siden var over 100 m² stor, og har ligget på stedet i mange år, hvor der vil have udviklet sig et naturligt dyre- og planteliv. Sløjfning af søen tages op som en selvstændig sag.

Sø 2

Sø 5

Sø 6

På nuværende tidspunkt vurderes det, at alle søerne - undtaget søen under sløjfning - er potentielle levesteder for padder og herunder de særligt beskyttede (bilag IV-arter) padder. Der er desuden registreret løvfrøer, der er særligt beskyttet, i lokalområdet.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at liv i - og ved søerne ikke belastes yderligt ved en meremission på mellem 1,1 - og 1,5 kg ammoniak pr. ha pr. år, da alle søerne i forvejen er tydeligt eutroficeret.

Der stilles derfor ingen vilkår.

4.4 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTELSESOMRÅDER

Her skal Lolland Kommune vurdere om ammoniak fra anlæggets påvirker internationale naturbeskyttelsesområder - kaldet Natura 2000.

Kort 4.4.1. Staldanlægget og nærmeste Natura 2000 områder 179 – Nakskov Fjord og Inderfjord

Nærmeste Natura 2000 område er Natura 2000 område 179 – Nakskov Fjord og Inderfjord. Grænsen til området ligger ca. 3 km syd-vest for det ansøgte staldanlæg.

I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at total ammoniakdepositionen på både det nærmeste punkt i nudrift og driften for 8 år siden er 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år, og i ansøgt drift 0,1 kg ammoniak pr. ha pr. år.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da totaldepositionen på internationale naturbeskyttelsesområder er mindre end 0,2 kg ammoniak pr. ha pr. år, som er den ved lov fastsatte grænseværdi, har Lolland Kommune ingen bemærkninger.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5. JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til jord, grundvand og overfladevand.

5.1 JORD OG GRUNDVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til risiko for forurening af jord eller grundvand.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om jord og grundvand.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Stald og gyllebeholdere er etableret efter retningslinier i lovgivningen, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at overholdelse af bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen sikre, at staldanlæg og gyllebeholdere ikke giver anledning til forurening af jord og grundvand.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5.2 SPILDE - OVERFLADEVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til væsentlig påvirkning af overfladevand.

Ansøgers oplysninger

Af allerede gældende godkendelse fremgår det, at drikkevandsspild og vaskevand fra staldene ledes til gyllebeholderene.

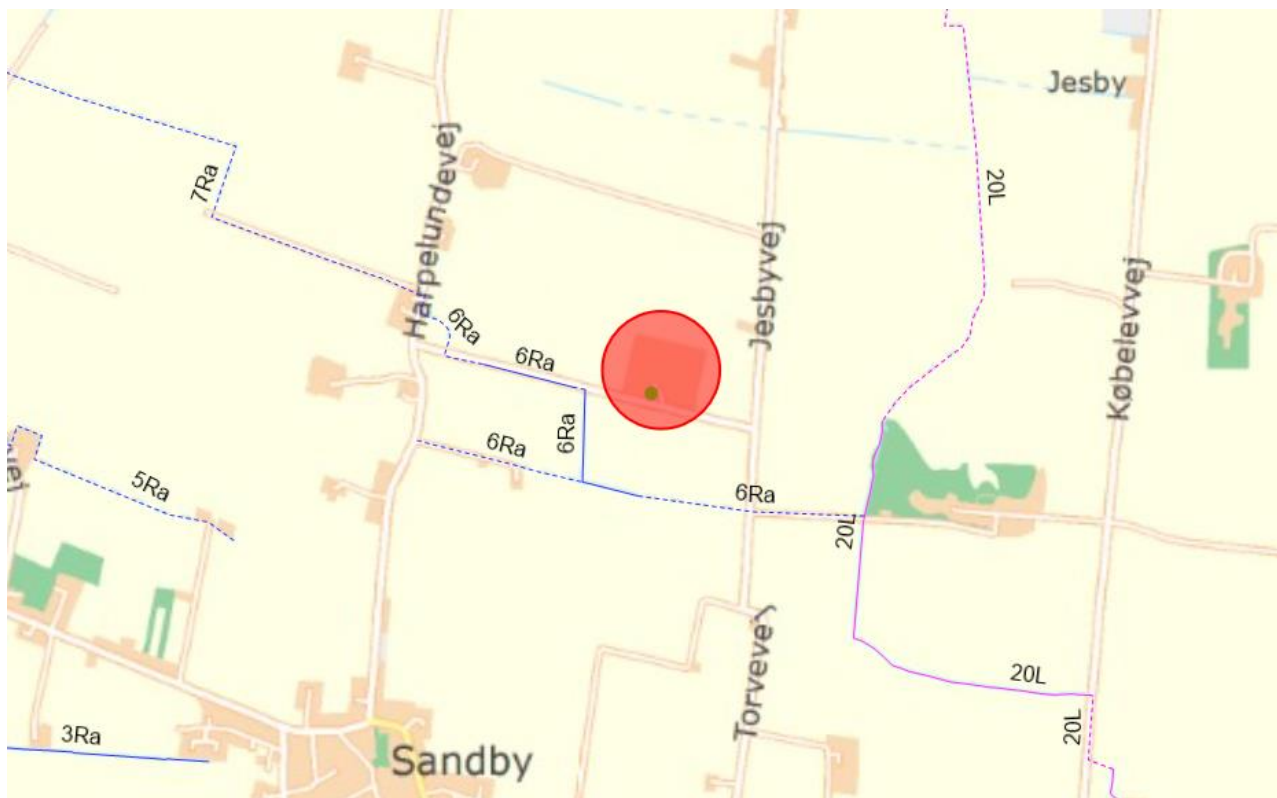
Tagvandet fra de nye stalde vil blive koblet på eks. anlæg, og vil blive dimensioneret i forbindelse med byggeansøgningen.

Anslået vandmængde som skal bortledes ifm. produktionsudvidelsen er 12.700 m³.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tjørnevang ligger i oplandet til kommune - vandløb Ravnsborg 6 og 7, der løber syd og vest for ejendommen. Vandløbet er rørlagt på en del af strækningen nedstrøms ejendommen. Vandløbet har udløb i Langelandsbæltet nordvest for ejendommen.

Tag- og overfladevand fra eksisterende stalde på Tjørnevang ledes til vandløbet via eks. dræn.

Kort 5.2.1. Tjørnevang i forhold til det vandløb 6 og 7 Ravnsborg, hvor ejendommens tag- og overfladevand ledes til (stiplet linie betyder, at vandløbet er rørlagt)

Forholdene på ejendommen i forbindelse med afledningen af overfladevand er lovlig, men der vil ifm. udvidelsen af produktionen udledes meget store mængder overfladevand fra ejendommens tage til vandløbet.

Lolland Kommune skal gøre opmærksom på at såfremt der ændres på dimensioneringen af de eksisterende rør og dræn, eller der etableres en ny udledning i forbindelse med afledningen af overflade- og tagvand fra ejendommen, skal Lolland Kommune kontaktes med henblik på, om ændringen kræver særskilt udledningstilladelse.

I afsnit 2.3 om opbevaring af gylle er der stillet vilkår om, at det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholdere ikke kan ledes til dræn eller vandløb.

Det er Lolland Kommune vurdering at der ikke skal stilles vilkår i relation til spildevand og overfladevand.

6. FORURENING FRA ANLÆGGET

I dette kapitel beskrives anlæggets direkte påvirkning af omgivelserne – undtagen ammoniak og samt påvirkning af jord, grundvand og overfladevand, som behandles særskilt.

6.1 LUGT

I den elektroniske ansøgning er der lavet en lugtberegning. Der er beregnet en lugtgenegrænse i forhold til, enkelt beliggende beboelser uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger (maksimalt 15 OUE⁴), samlet bebyggelse og områder i landzone, hvor der ved lokalplan er fastlagt områder med beboelse eller samlet bebyggelse (maksimalt 7 OUE) samt byzone (maksimalt 5 OUE).

Ansøgers oplysninger

Lugtgenekriterierne er overholdt til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. Beregningerne er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund af den beregnede lugtmission og en generel god oprydning samt høj hygiejne på ejendommen, vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener ved naboer fra husdyrbruget.

De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt og i forbindelse med pumpning, omrøring og udkørsel af gylle.

Lugtkilder såsom ventilationsafkast rengøres jævnligt for at mindske lugt ligesom at der ved udbringning af gylle tages hensyn til naboer.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Jesbyvej 29	0	NY	629,4	503,5	577,2	Ja
 Købelevvej 7	0	NY	1194,3	1194,3	1897,5	Ja
 Købelev By, Købelev	0	NY	1564,3	1564,3	1876,4	Ja
 Sandby By, Sandby	0	NY	1564,3	1486	1496,4	Ja
 Sandby By, Sandby	0	NY	1564,3	1486	1513,7	Ja
 Vesterbo By, Købelev	0	NY	1564,3	1564,3	1807,9	Ja
Konsekvenszone: 1724 m						

Tabel 6.1.1. beregning af lugt fra den elektroniske ansøgning

⁴ OUE = odour units (lugtenheder)

En del af gyllen lægges ud med slangeudlægger, men en del af gyllen nedfældes eller nedpløjes nedhaves forud for etablering af vinterraps / vårsæd derved mindskes ammoniakfordampningen og lugten til omgivelserne.

Ovenstående tabel skal læses således, at der skal være mindst 503,5 m mellem stalden (beregnet lugtcentrum) til den nærmeste enkelt beliggende bolig uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger, og der er reelt 577,2 m. Kravet er derfor overholdt.

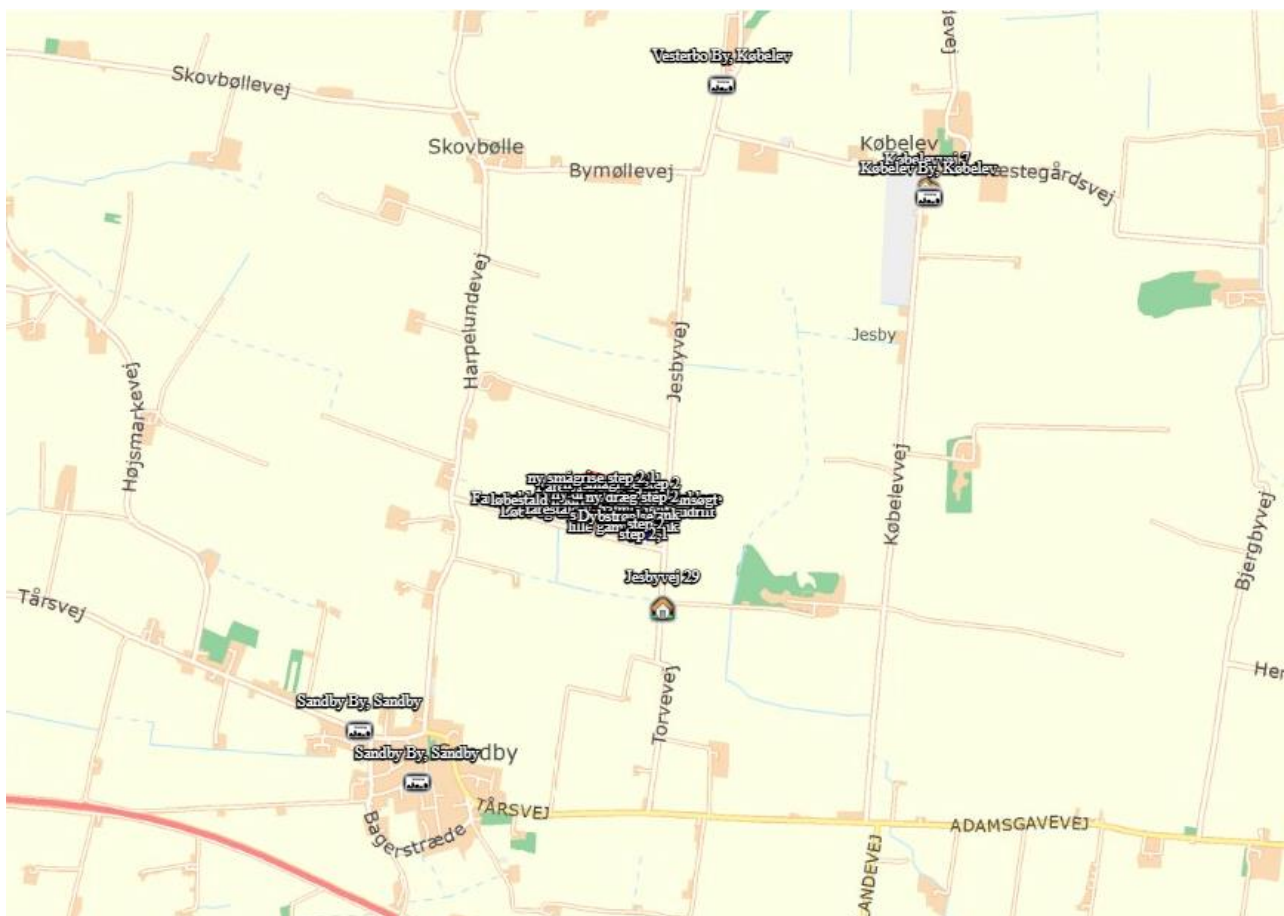
Er den korrigerede geneafstand (beregnet) mindre end den vægtede gennemsnitsafstand (den faktiske afstand fra et beregnet lugtcentrum), er kravet overholdt.

Ansøger har oplyst, at der videst muligt tages hensyn til naboer ved udspreddning af husdyrgødning. Omrøring af gyllebeholdere sker umiddelbart før udbringning af gylle.

Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Det er således vurderingen, at ansøger har foretaget de nødvendige tiltag for at imødegå lugtgener.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Kort 6.1.2. målepunkter til lugtberegning i den elektroniske ansøgning

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til de valgte målepunkter som er benyttet i den elektroniske ansøgning. Se kort 6.1.2 eller til forudsætningen om, at der ikke er kumulation (lugt fra andre ejendomme med husdyrproduktion, som påvirker de samme naboejendomme med lugt fra husdyrbrug).

Som det fremgår af ovenstående beregning tabel 6.1.1 overholdes lugtgenekravet til alle ejendomme.

Der stilles vilkår om god staldhygiejne samt om, at ændringer, der kan have betydning for lugt fra ejendommen, skal forelægges for Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen er godkendelsespligtig.

I afsnit 2.3 om opbevaring af gylle er der stillet vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart inden udkørsel af gylle. Det er også med til at mindske den samlede lugt fra ejendommen.

Vilkår

- Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde og fodringsanlæg holdes rene.
- Ved ændringer, der kan have betydning for lugt fra det samlede anlæg, skal Lolland Kommunes kontaktes med henblik på vurdering af, om ændringen kræver tilladelse eller godkendelse.

6.2 SKADEDYR

Ansøgers oplysninger

Generelt vil ansøger være opmærksom på bekæmpelse af skadedyr. Der sørges for at opretholde god hygiejne i staldbygninger m.v. på ejendommen for at minimere fluegenerne. Driftsbygningerne holdes løbende rene og pæne.

Der vil blive anvendt rovfluer i staldene til bekæmpelse af almindelige fluer.

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til gældende retningslinjer på området (Institut for Agroøkologi, Århus Universitet). Specifikt mod rottebekæmpelse på ejendommen vil der blive indgået en aftale om forebyggende bekæmpelse med et godkendt firma, som opsætter rottelasser. Korn opbevares i lukkede siloer.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I forhold til skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gunstige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning, foderspild samt diverse oplag, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at bekæmpelsen af disse sker i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer, der opdateres løbende.

Lolland Kommune finder det desuden væsentligt, at ansøger fastholdes i forebyggelse af fluer samt rottetilhold. Angående rottetilhold ved altid at have en sikringsaftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til fluer og skadedyr fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
- Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.3 AFFALD

Ansøgers oplysninger

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage opbevares i containere.

Andet miljøfarligt affald såsom oliefiltere, lysstofrør, visse sprayflasker og batterier m.m. sorteres og bortskaffes / afhentes af godkendt vognmandsfirma efter fast aftaleordning, og eller bortskaffes til den kommunale genbrugsplads.

Spildolie opbevares i 200 L tromler og afhentes af godkendt vognmandsfirma.

Glas m.m. bortskaffes via en indsamlingsordning eller til kommunal genbrugsplads.

Jern og metal afsætte til produkthandler til genbrug.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og - rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Alle kemikalier (vedr. rengøring og medicin) opbevares i aflåst rum uden afløb.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og opbevares hygiejnisk i containere eller under kadaverkappe på en dertil indrettet fast plads. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelsen, hvis ikke det er op til en weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalvis være inden for en normal arbejdsdag.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning om opbevaring og bortskaffelse af affald samt Lolland Kommunes affaldsregulativer overholdes.

Angående kadaver, vil Lolland Kommune fasthold ansøger i, at der ved opbevaring af kadaver anvendes kadaverkappe til større dyr og lukket container til mindre dyr.

Angående bortskaffelse af kadaver finder Lolland Kommune gældende lovgivning og modtager firmaets retningslinier for tilstrækkelige.

Dokumentation for aflevering af affald fremgår af egenkontrollen kapitel 7.

Vilkår

- Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
- Kadaverplads og -kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.4 STØJ OG VIBRATIONER

Ansøgers oplysninger

På ejendommen kommer der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/ lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Da naboer er placeret mere end 100 m fra staldene vurderes det, at disse ikke vil blive generet af støj fra ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt inden for normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det, at omkringboende ikke vil blive generet af støj fra husdyrbruget.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at Miljøstyrelsens vejledning om støj fra landbrug til enhver tid skal overholdes. Desuden stilles der vilkår om, at evt. støjmåling skal ske efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Der foreligger ingen oplysninger om vibrationer. Det er Lolland Kommunes vurdering, at gener fra vibration på ejendommen, ikke er et problem for naboer til ejendommen.

Vilkår

- Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
- Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
- Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumenterer, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

6.5 TRANSPORT

Ansøgers oplysninger

Transport til og fra anlægget vil ske via Tjørnevangsvej. Transport igennem tæt bebyggelse forekommer sjældent.

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på - og omkring ejendommen uden for de anførte tidspunkter.

Antal transporter årligt	Før	Efter	Tidsrum
Gylletransporter / dybstrøelse	Ca. 450	Ca. 900	Forår og efterår. Normalt i tidsrummet kl. 06-22
Ind transport af korn, m.m.	Ca. 200	Ca. 200	I høst kan der køres døgndrift
Foder transporter: Råvarer, mineraler, m.m.	Ca. 52	Ca. 104	Hverdage 06.00 – 18.00
Afhentning / levering af slagtedyr	Ca. 52	Ca. 52	Hverdage, hele døgnet
Afhentning / levering af smågrise	Ca. 52	Ca. 156	
Afhentning af døde dyr	Ca. 52	Ca. 52	Normalt i hverdage – kan forekomme hele døgnet
Diverse transporter, brændstof m.m.	12	12	Hverdage 06.00 – 18.00
I alt ca. transporter årligt	Ca. 870	Ca. 1476	

Tabel 6.5.2. ansøger oplysninger om transporter til og fra ejendommen

Gyllen transporteres med traktor og gyllevogn ud til udbringningsarealerne.

Det vurderes, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der vil ifm. produktionsudvidelsen komme en noget større transportbelastning til og fra ejendommen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at til - og frakørsels forholdene på ejendommen ikke giver anledning til væsentlig gene for naboerne.

Det er dog Lolland Kommunes vurdering, at de noget mindre veje, Torvevej og Jesbyvej vil blive påvirket i negativ retning af denne noget større transportbelastning fra lastbiler ifm. udvidelsen af husdyrproduktionen.

Luft foto 6.5.1. viser hvilken vej der bør benyttes ifm. driften af selve husdyrproduktionen og dets anlæg

Der stilles derfor vilkår om, at alt transport til og fra ejendommen ifm. driften af selve husdyrproduktionen og dets anlæg, som foregår med lastbiler, såsom fodertransporter, svinetransporter m.m., skal foregå via Harpelundvej til Tjørnevangsvej.

Det er dog Lolland Kommunes vurdering, at den almindelige transport på Torvevej og Jesbyvej som forekommer i forbindelse med den almindelige landbrugsdrift / markdrift på ejendommen, blot skal foregå som hidtil.

Vilkår

Alt transport til og fra ejendommen ifm. driften af selve husdyrproduktionen og dets anlæg, som foregår med lastbiler, såsom fodertransporter, svinetransporter m.m., skal foregå via Harpelundvej til Tjørnevangsvej.

6.6 ANDRE PÅVIRKNINGER (STØV, LYS)

Ansøgers oplysninger

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener ift. støv og lys ifm. udvidelsen af husdyrbruget. Der vil ifm. indblæsning af korn i siloer, i en kort periode omkring høst være støv herfra. Resten af tiden foregår håndteringen af korn og foder indendørs i lukkede rørsystemer. Pga. afstanden til omkringliggende naboer vurderes det, at naboer ikke vil opleve gener som følge af støv ved høst.

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. støvet minimeres som følge af omhyggelig management og hygiejne.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der i ansøgt drift ikke vil være gener for naboerne i form af støv eller lys fra det samlede staldanlæg.

Det er ligeledes Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er andre driftsforhold, som vil give anledning til nabogener.

Der stilles derfor ingen vilkår.

7. EGENKONTROL

I dette kapitel er krav om egenkontrol fra de foregående kapitler samlet.

For overblikkets skyld har Lolland Kommune valgt, at samle vilkår om egenkontrol i dette afsnit i stedet for under de enkelte afsnit, hvor egenkontrol er relevant – i de afsnit henvises i stedet for til dette kapitel.

En del egenkontroller, som har betydning for miljø og tilsyn med denne miljøgodkendelse er fortsat reguleret i gældende lovgivning, og indgår derfor ikke i denne tilladelse.

Det anbefales dog, at f.eks. dokumentation for beholderkontroller m.v. kan findes og ses sammen med nedenstående egenkontroller og dokumentation.

Vilkår

- Denne tilladelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
- Nedenstående dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og fremvises for tilsynsmyndigheden, hvis denne anmoder om det.

Miljøteknologi i stalde (afsnit 2.2)

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer og køleydelse.
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 5 dage.
- Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

- Det skal ved effektivitetskontrol/rapport eller anden dokumentation af antal dyr på stald samt gødningsplan kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle.
- Der skal føres logbog over gyllebeholderene, hvori eventuelle skader på teltoverdækninger noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation.

Energi og vandforbrug (afsnit 2.4)

- Der skal på ejendommen ske kvartalsvise aflæsninger af el – og vandforbrug i staldanlæg, aflæsningerne skal føres i logbog.
- Såfremt vandforbruget stiger mere end hvad der skyldes naturligt variation, skal årsagen hertil klarlægges og noteres i logbog.

Ventilation (afsnit 2.5)

- Til dokumentation for service og vedligeholdelse af ventilationsanlægget, skal kvitteringer for den årlige service kunne forevises ifm. miljøtilsyn.

Skadedyr (afsnit 6.2)

- Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.

Affald (afsnit 6.3)

- Til dokumentation for aflevering og bortskaffelse af affald, skal der foreligge kvitteringer for affald (erhverv), miljøfarligt affald og kadaver.

Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld (afsnit 8.2)

- Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret, skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgår af planen.

8. KRAV I FORHOLD TIL IE DIREKTIVET⁵ SAMT MILJØKONSEKVENSRAPPORT

I dette kapitel findes ansøgers oplysninger og Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering samt evt. vilkår i forhold til særlige krav til IE- husdyrbrug⁶ jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (bilag 1, pkt. C) og ansøgers miljøkonsekvensrapport (bilag 1, pkt. D).

8.1 FORANSTALTNINGER VED OPHØR

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt. 1 skal ansøger oplyse om påtænkte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten kapitel 1.10 - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune stiller vilkår om, at rengøring, oprydning m.v. ved ophør af svineproduktionen på ejendommen.

Vilkår

- Ved ophør af svineproduktion på ejendommen, skal stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg og fodersiloer tømmes og rengøres, udtjent inventar og udstyr skal bortskaffes, almindeligt affald og miljøfarligt affald skal bortskaffes efter gældende regler, foderanlæg skal tømmes og husdyrgødning køres ud på markarealer.

8.2 FOREBYGGELSE AF UHELD OG BEREDSKAB VED UHELD

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 35, stk. 1, pkt. 7 skal ansøger redegøre for, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 4 i denne godkendelse

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der er tale om et brug omfattet af IE-direktivet, er det et krav, at der skal foreligge en brugbar og tilgængelig beredskabsplan på bedriften.

Beredskabsplanen, som den ser ud på godkendelsestidspunktet, ses i bilag 4.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til driftsforstyrrelser og uheld fremgår af kapitel 7.

⁵ IED- husdyrbrug, husdyrbrug med en årlig ammoniakemission på mere end 3.500 kg samt andre, som er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 3.

⁶ Husdyrbrug, der overskider stipladsgrænserne i husdyrbrugloven § 16 a, stk. 1, pkt. 2.

Vilkår

- Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af en beredskabsplan på bedriften.
- Beredskabsplanen skal af den ansvarlige for driften årligt vurderes og evt. opdateres.
- Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen og dens indhold, samt vide, hvor den er tilgængelig.

8.3 VALG AF BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt.2 skal ansøger redegøre og dokumentere for valg af bedst tilgængelig teknik på husdyrbruget – evt. henvisning til tidligere afsnit om det samme.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten kapitel 9 - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ansøgers redegørelse ikke giver anledning til at stille yderlige vilkår. Der er ingen bemærkninger til redegørelsen.

8.4 ALTERNATIVER TIL TEKNOLOGI, TEKNIK OG FORANSTALTNINGER

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt.3 skal ansøger fremlægge et ikke-teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger evt. henvisning til miljøkonsekvensrapport.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten kapitel 1.2 - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse.

8.5 BESKRIVELSE AF DET ANSØGTE

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 1 skal miljøkonsekvensrapporten indeholde en beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om placering/udformning/dimensioner, det ansøgte kumulative indvirkning på miljøet, foranstaltninger mod forurening samt alternative løsninger.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten kapitel 1.4 - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der henvises til en nærmere vurdering af de enkelte forhold i de foregående kapitler og afsnit i denne miljøgodkendelse.

8.6 SAMLET IKKE TEKNISK RESUME

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 2 skal miljøkonsekvensrapporten indeholde "et samlet ikke-teknisk resume".

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten kapitel 1.2 - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse.

Der henvises til en nærmere vurdering af de enkelte forhold i de foregående kapitler og afsnit i denne miljøgodkendelse.

8.7 UDARBEJDELSE AF MILJØKONSEKVENSRAPPORTEN

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 3 skal det foreligge "oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten"

Ansøgers oplysninger

Ansvarlig konsulent:

Miljøfaglig Chef, Nina Gamby

ng@graakjaer.dk

tlf.: 24857356

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående eller til den samlede udarbejdede rapport.

9. BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport – oplysninger til ansøgning fra ansøger

Bilag 2: Produktionsareal – opgørelse og tegninger

Bilag 3: Gyllekøling – beregning fra Klimadan

Bilag 4: Beredskabsplan

BILAG 1 - MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Miljøkonsekvensrapport

Miljøgodkendelse efter § 16a

Soproduktion med smågrise, IE-husdyrbrug

Ansøgningskema: 207.412

Torben Jørgensen
Tjørnevangsvej 5
4912 Harpelunde

Udarbejdet af:

Miljøfaglig Chef Nina Gamby

Gråkjær A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro. Tlf:96 13 55 55

Mail: ng@graakjaer.dk. Mobil: 24 85 73 56

INDHOLD

1.1	Oplysninger m.v. til miljøkonsekvensrapport.....	4
1.2	Ikke teknisk resumé	5
1.3	Oplysninger om ansøger og Ejerforhold	7
1.3.1	Andre husdyrbrug.....	7
1.4	Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	9
1.4.1	Indretning, drift og produktionsareal.....	9
1.5	Lokalisering og beliggenhed	16
1.5.1	Faste afstandskrav.....	16
1.5.2	Kort over Fredninger og beskyttelseslinjer.....	18
1.6	Foranstaltninger til begrænsning af det ansøgtes virkning på miljøet.....	18
1.6.1	Ammoniakemission	18
1.6.2	Ammoniakdeposition til naturområder.....	21
1.6.3	Kategori 1-natur	22
1.6.4	Naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven og sårbare arter, herunder Bilag IV-arter	27
1.6.5	Lugtgeneafstande og lugtemission	29
1.7	Øvrige emissioner og genebegrænsende foranstaltninger	31
1.7.1	Støj.....	31
1.7.2	Lys i staldene og udendørslys.....	31
1.7.3	Fluer og skadedyr	31
1.7.4	Støv fra stalde og foder.....	32
1.7.5	Rengøring	32
1.7.6	Spildevand og vandforbrug	32
1.7.7	Energiforbrug og ventilation	32
1.7.8	opbevaringskapacitet og gyllehåndtering.....	32
1.7.9	Affald og kemikalier.....	33
1.7.10	transporter til og fra ejendommen	34
1.8	Egenkontrol og dokumentation	34
1.8.1	Dokumentation:	35
1.9	BAT-emissionsniveau, Ammoniak	36
1.9.1	Teknologier og til- og fravalg af teknologi	37
1.9.2	BAT daglig drift.....	38
1.9.3	BAT Fodring	38
1.9.4	BAT Opbevaring af husdyrgødning.....	38
1.9.5	Management	40
1.9.6	Beredskabsplan	40

1.9.7	Redegørelse for uheld.....	40
1.9.8	Uheld med gylle	41
1.9.9	Døde dyr	41
1.9.10	Strømsvigt.....	41
1.9.11	Brand.....	41
1.10	Husdyrbrugets ophør	42
1.11	Generelle virkninger	43
1.11.1	Grænseoverskridende virkninger på Miljøet	43
1.11.2	Befolkningen og menneskers sundhed	43
1.11.3	Biologisk mangfoldighed i forhold til kategori 1– og 2-natur samt bilag IV-arter 43	
1.11.4	Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima	43
1.11.5	Materielle goder, kulturarv og landskabet	43

1.1 OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Miljøkonsekvensrapporten skal udover eller med udgangspunkt i oplysningerne i pkt. B mindst omfatte følgende oplysninger:

- ❖ En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
 - det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
 - den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- ❖ Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- ❖ Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten

Det er ansøgers vurdering, at dette tekstbilag indeholder alle oplysninger, som bør indeholdes i en miljøkonsekvensrapport.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Der søges om en miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens §16a stk.2 -1.

Ejendommen beliggende på Tjørnevangsvej 5, er en soejendom med en produktionstilladelse. Der er tidligere meddelt godkendelse efter husdyrloven før 1. august 2017, men tilladelsen blev aldrig udnyttet. Denne ansøgning er opdelt i 2 etaper. Etape 1 består af en ny farestald, drægtighedsstald, smågrisestald og to nye gyllebeholder. Etape 2 etableres en ny farestald, drægtighedsstald, løbestald, to mindre smågrisestalde og to nye gyllebeholder. Etableringen sker i tilknytning til eksisterende anlæg, og placeres nord for de eksisterende bygninger.

Ammoniak og lugt

Der etableres gyllekøling i anlægget til overholdelse af BAT og lugt. Derudover er der valgt delvist spaltegulv med lav ammoniakafdampning og overdækning af nye gyllebeholdere.

Afstand til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Der er ca. 577 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt. Der er ca. 1.490 m til Sandby som er byzone.

Støj, støv og transport

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige støjgener i forbindelse med udvidelsen, da der er langt til naboer. Af støjklider er der primært tale om ventilationsanlægget på staldene samt transporter, idet øvrig foderhåndtering sker indendørs. Moderne ventilationsanlæg er meget støjsvage, og der forventes ikke væsentlige gener for de omboende i lighed med i dag.

Transport til og fra anlægget vil ske via eksisterende vej. Transport igennem tæt bebyggelse er minimal. Transporter foregår primært inden for normal arbejdstid, dog kan der i høstperioden være transporter hele døgnet.

I forbindelse med indblæsning af korn i siloer vil der i en kort periode omkring høst være støv herfra. Resten af tiden foregår korn/foder håndteringen indendørs i lukkede rørsystemer.

Opsummering

Alt i alt vurderes det, at det ansøgte projekt ikke at give anledning til væsentlige gener for de omboende eller den omkringliggende natur.

Alle lovgivningens miljøkrav vedrørende ammoniak og lugt samt anvendelse af BAT (Bedst Tilgængelige Teknik) er overholdt i projektet via de forskellige miljømæssige tiltag.

Nærværende tekstbilag er beskrevet med udgangspunkt i de oplysningskrav der fremgår af bilag 1 i *Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug*. Ønskes der yderligere oplysninger kan de indhentes ved sagsbehandlingen af sagen.

Ændringer i produktionsomfang, stalde og husdyrgødningslagre

Etablering af farestalde, drægtighedsstalder, løbestald og smågrisestalde og fire nye gyllebeholdere.

Beliggenhed

Anlægget er placeret i landzone i forholdsvist fladt terræn. Ejendommen er ikke berørt af bygge-eller beskyttelseslinjer, dog er en del af anlægget beliggende indenfor skovbyggelinjen.

Afstand til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Der er ca. 577 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt. Der er ca. 1.490 m til Sandby som er byzone.

Produktionens påvirkning af omgivelserne

Lugtemission

Lugtgenerne fra udvidelsen af husdyrbruget forventes ikke at genere omkringboende, da lugtgeneafstande overholdes. Beregningerne fremgår af Husdyrgodkendelse.dk.

Samlet ammoniakemission, BAT emissionsniveau og ammoniakdeposition på naturområder

Den samlede ammoniakemission er på i alt 14.434 kg N, BAT emissionsniveauet er opfyldt. Der er indsendt en scenarieberegning med BAT niveau for etape 1 (Skemanr. 218.323)

Alle afskæringskriterier til kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt.

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug, indenfor en afstand af 1 km fra anlægget.

Der er en §3 mose øst for anlægget, der har en merbelastning på under 1 kg N pr. ha.

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning og opbevaring af husdyrgødning, miljøteknologi.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned.

1.3 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1. Husdyrbruget

CVR-nummer for husdyrbruget

20396601

Husdyrbrugets ejendomsnummer *

3600018083

Navn på husdyrbruget *

Tjørnevang

Kommunenavn: Lolland

Matrikel: 13b - Harpelunde By, Sandby

Matrikel: 4a - Harpelunde By, Sandby

Matrikel: 4c - Harpelunde By, Sandby

Matrikel: 5a - Harpelunde By, Sandby

Matrikel: 5c - Harpelunde By, Sandby

Matrikel: 7a - Harpelunde By, Sandby

Matrikel: 9a - Harpelunde By, Sandby

Matrikel: 9v - Harpelunde By, Sandby

Beliggenhedsadresse *

Tjørnevangsvej 5

Postnummer *

4912

By *

Harpelunde

2. Ansøger

Ansøgersnavn *

Torben Jørgensen

Ansøgeradresse *

Tjørnevangsvej 5

Postnummer *

4912

By *

Harpelunde

Telefonnummer *

40551271

E-mailadresse (En valid email er påkrævet for ansøger og/eller repræsentant)

tjoernevang@private.dk

Ovenstående e-mailadresse skal modtage meddelelser om statusændringer vedrørende

Virksomhedsnavn

GRÅKJÆR A/S

Virksomhedsadresse

fabersvej 15

Postnummer

7500

By

holstebro

Navn på repræsentant (konsulent)

Nina Gamby Gråkjær Miljøcenter

Telefonnummer

24857356

E-mailadresse (En valid email er påk

ng@graakjaer.dk

Ovenstående e-mailadresse skal m

1.3.1 ANDRE HUSDYRBRUG

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

1.4 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1.4.1 INDRETNING, DRIFT OG PRODUKTIONSAREAL

Produktionsarealet er uændret i nudrift og 8-års driften.

Der er samlet set et produktionsareal på 9.207 m² i etape 1 og 16.457 m² i etape 2.

Fordelingen af produktionsarealer, staldsystemer og dyretype er som følger:

Etape 1:

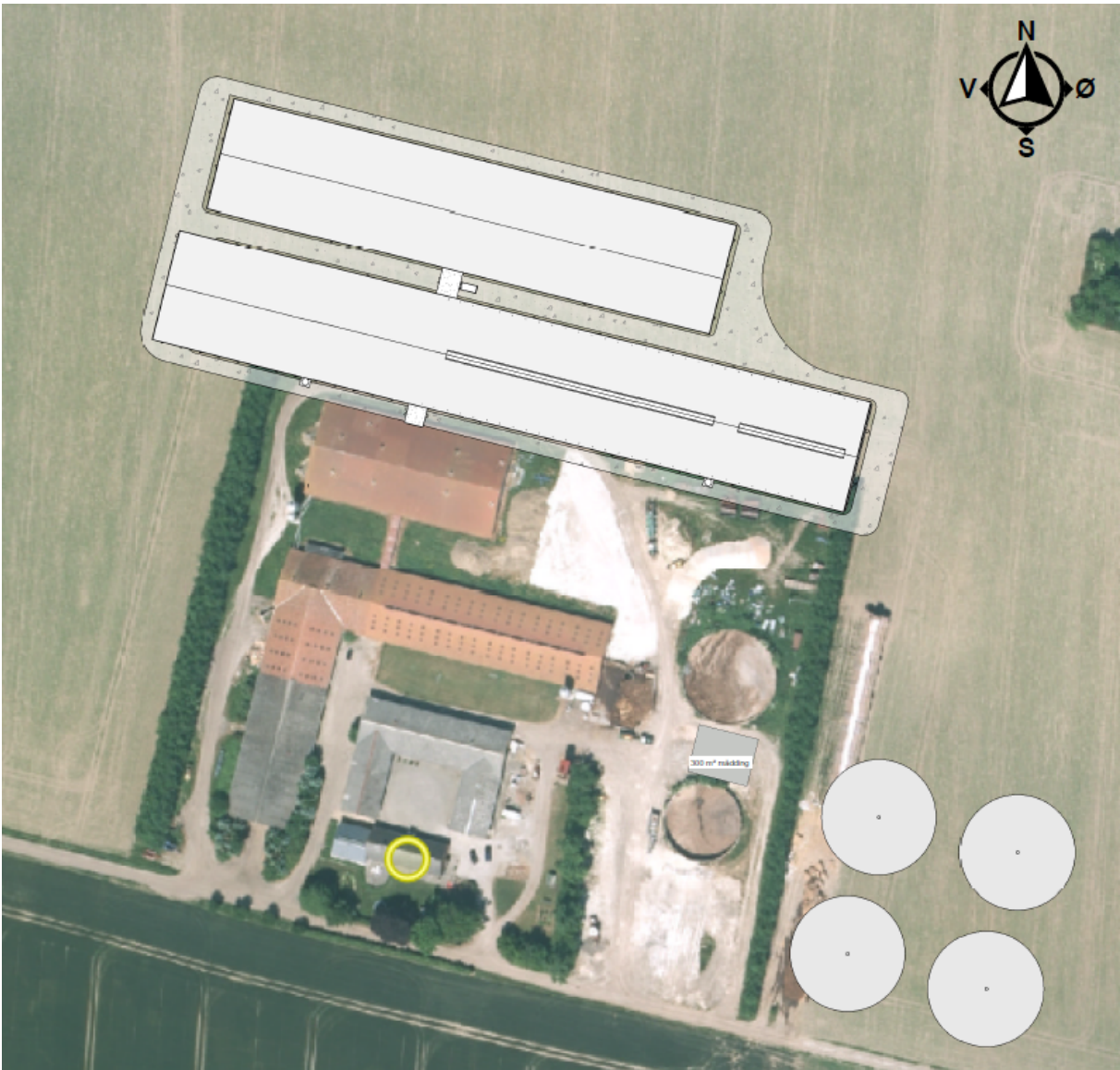
Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Løbe og drægtighedsstald, nudrift	1638	Blandet ventilation	6 m	(#281190) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	1638
Farestald ved løbe- drægtighedsstaldene	959	Blandet ventilation	6 m	(#281191) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	800
farestald v. halmladen	719	Blandet ventilation	6 m	(#281194) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	599
løbestald nudrift - beholdes i ansøgt	1033	Blandet ventilation	6 m	(#281197) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	800
ny farestald	1952	Mekanisk ventilation	6 m	(#281200) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1500
ny drægtighedsstald	3764	Mekanisk ventilation	6 m	(#281201) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	3000
ny smågrise-stald	3060	Mekanisk ventilation	6 m	(#281202) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	2660
Sum						10997

Etape 2:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Løbe og drægtighedsstald, nudrift	1638	Blandet ventilation	6 m	(#184550) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	1638
Farestald ved løbe- drægtighedsstaldene	959	Blandet ventilation	6 m	(#106270) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	800
farestald v. halmladen	719	Blandet ventilation	6 m	(#106272) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	599
løbestald nudrift - beholdes i ansøgt	1033	Blandet ventilation	6 m	(#106274) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	800
nyarestald	1952	Mekanisk ventilation	6 m	(#184543) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1500
ny drægtighedsstald	3764	Mekanisk ventilation	6 m	(#184544) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	3000
ny smågrise-stald	3060	Mekanisk ventilation	6 m	(#219511) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	2660
Farestald step 2	1578	Blandet ventilation	6 m	(#237647) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1300
ny dræg step 2	1696	Blandet ventilation	6 m	(#237648) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1400
ny smågrise step 2	1620	Blandet ventilation	6 m	(#237650) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1500
ny smågrise step 2,1	1620	Blandet ventilation	6 m	(#237652) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1500
Sum						16697
Nudrift						
Løbe og drægtighedsstald, nudrift	1638	Blandet ventilation	6 m	(#106269) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	1638
Farestald ved løbe- drægtighedsstaldene	959	Blandet ventilation	6 m	(#107078) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	800
farestald v. halmladen	719	Blandet ventilation	6 m	(#106273) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	599
løbestald nudrift - beholdes i ansøgt	1033	Blandet ventilation	6 m	(#106275) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	800
Sum						3837
8 års drift						
Løbe og drægtighedsstald, nudrift	1638	Blandet ventilation	6 m	(#107074) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + fast gulv	0	1638
Farestald ved løbe- drægtighedsstaldene	959	Blandet ventilation	6 m	(#107075) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	800
farestald v. halmladen	719	Blandet ventilation	6 m	(#107076) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	599
løbestald nudrift - beholdes i ansøgt	1033	Blandet ventilation	6 m	(#107077) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	800
Sum						3837

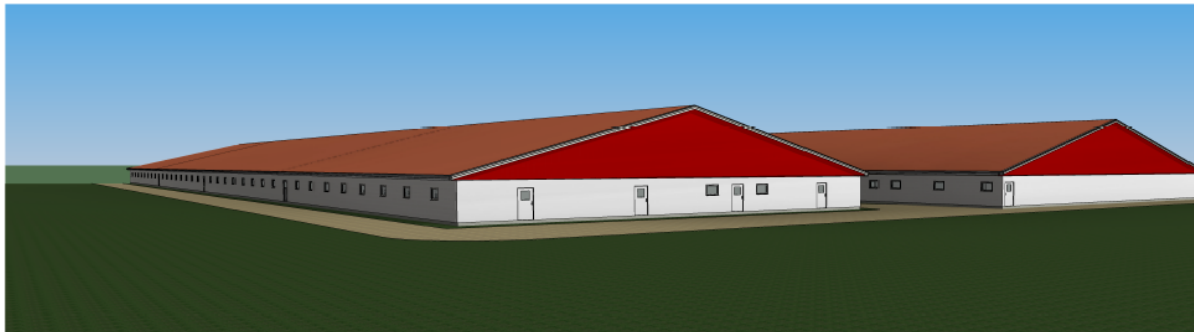
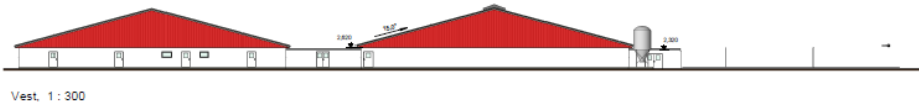
Situationsplan

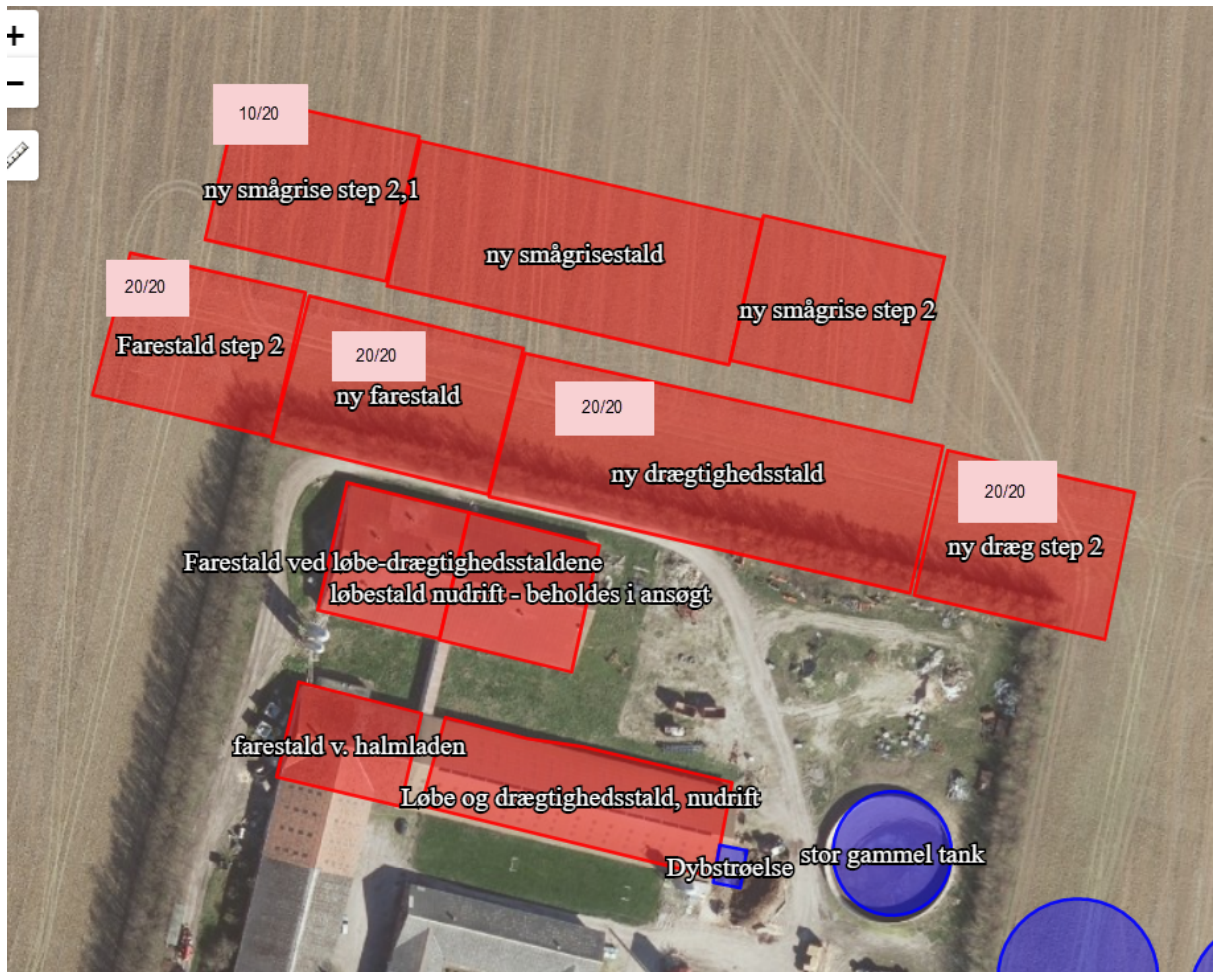

Veje	
Type	Areal
100 m bredde	2.500 m ²
50 m bredde	1.250 m ²

De nye farestalde, drægtighedsstalde, løbestalde og smågrisestalde er indrettet med delvis fast gulv. Der etableres gyllekøling i nogle af staldene, hvilket fremgår af nedenstående oversigt.

Produktioner med miljøteknologi				
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift				
(#184543) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	gyllekøling	8760	20	20
(#184544) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	gyllekøling	8760	20	20
(#219511) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	g	8760	0	0
(#237647) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	g	8760	20	20
(#237648) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	g	8760	20	20
(#237650) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	g	8760	0	0
(#237652) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	g	8760	10	20
Nudrift - Ingen data				
8 års drift - Ingen data				

Staldene er ca. 8 m høje og med en taghældning på ca. 15 grader. De eks. stalde er opført i grå betonelementer og med fibercementtag i rød. Der er ikke taget stilling til hvad de nye bygninger opføres i. Der er regnet med 100 pct. produktionsareal i den eks. drægtighedsstald, da det er dybstrøelse og stort set ingen gangarealer. Der er vedhæftet tegninger over det eks. staldanlæg, dog er der ikke tegning over farestalden ved halmladen, men den er indrettet nøjagtig som den anden eks. farestald men 5 gange af 0,8 m bred, så ud fra dette er produktionsarealet beregnet.

Nedenfor er vist forslag til farver på bygninger.

Der er afløb fra alle stalde til gyllebeholderen.

Ventilationsanlægget er undertryksventilation der styre temperaturen, så der er optimale forhold for svinene i stalden.

Ventilationsafkastene bliver vasket og eftersat hver gang staldene vaskes.

Ventilationen er fuldautomatisk temperaturstyret, hvilket sikrer, at ventilationen kører optimalt med hensyn til ønsket temperatur i staldene og minimum elforbrug.

Ventilationsanlægget serviceres løbende.

Der etableres fire nye gyllebeholdere på ejendommen. De to eksisterende gyllebeholder bibeholdes. Derudover er der også opbevaring til dybstrøelse fra den eksisterende drægtigheds-/løbestald. De nye gyllebeholdere etableres med overdækning, højden på beholderne inkl. overdækning vil ikke overstige de 12,5 m.

Der etableres fast overdækning på de nye gyllebeholdere i form af teltdug, hvilket reducerer ammoniakfordampningen og den samlede lugtpåvirkning fra ejendommen.

Foderopbevaring og anlæg.

Eksisterende foderanlæg bibeholdes.

Foderplaner laves i samarbejde med en rådgiver fra foderstof, Svinerådgiver el lign. med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene mht. trivsel, sundhed, vækst, foderomkostninger, brug af færrest mulige resurser osv.

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres, og dermed vil der være en lavere N-udledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning.

Rengøring

Al rengøringsvand ledes til gyllebeholder og udbringes med husdyrgødningen.

Det vurderes, at anlæg og opbevaringsanlæg lever op til de gældende miljøregler, og er indrettet og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser med de stillede vilkår.

Vandforbruget ved rengøring af stalde minimeres ved at iblødsætte staldene og derefter vaske med højtryksrensere. Der bruges koldt vand. Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring.

Staldene rengøres efter hvert hold svin, hvilket vil sige 4-5 gange årligt

1.5 LOKALISERING OG BELIGGENHED

Anlægget er placeret i landzone i forholdsvist fladt terræn. Ejendommen er ikke berørt af bygge-eller beskyttelseslinjer, dog er en del af anlægget beliggende indenfor skovbyggelinjen.

Afstand til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Der er ca. 577 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt. Der er ca. 1.490 m til Sandby som er byzone.

Kort med placering af stalde: etape 1 og etape 2

1.5.1 FASTE AFSTANDSKRAV

	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	>25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg,	>50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer, sø mod nordøst	>15 m	15 m

Offentlig vej og privat fællesvej	>15 m	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	>15 m	15 m
Naboskel	>30 m	30 m
Matrikelskel	>30 m	
Nabobeboelse	>50 m	50 m
Byzone	>50 m	50 m

Se desuden kort i hg.dk

Landskabskarakter

Kan ikke finde dette på jeres hjemmeside

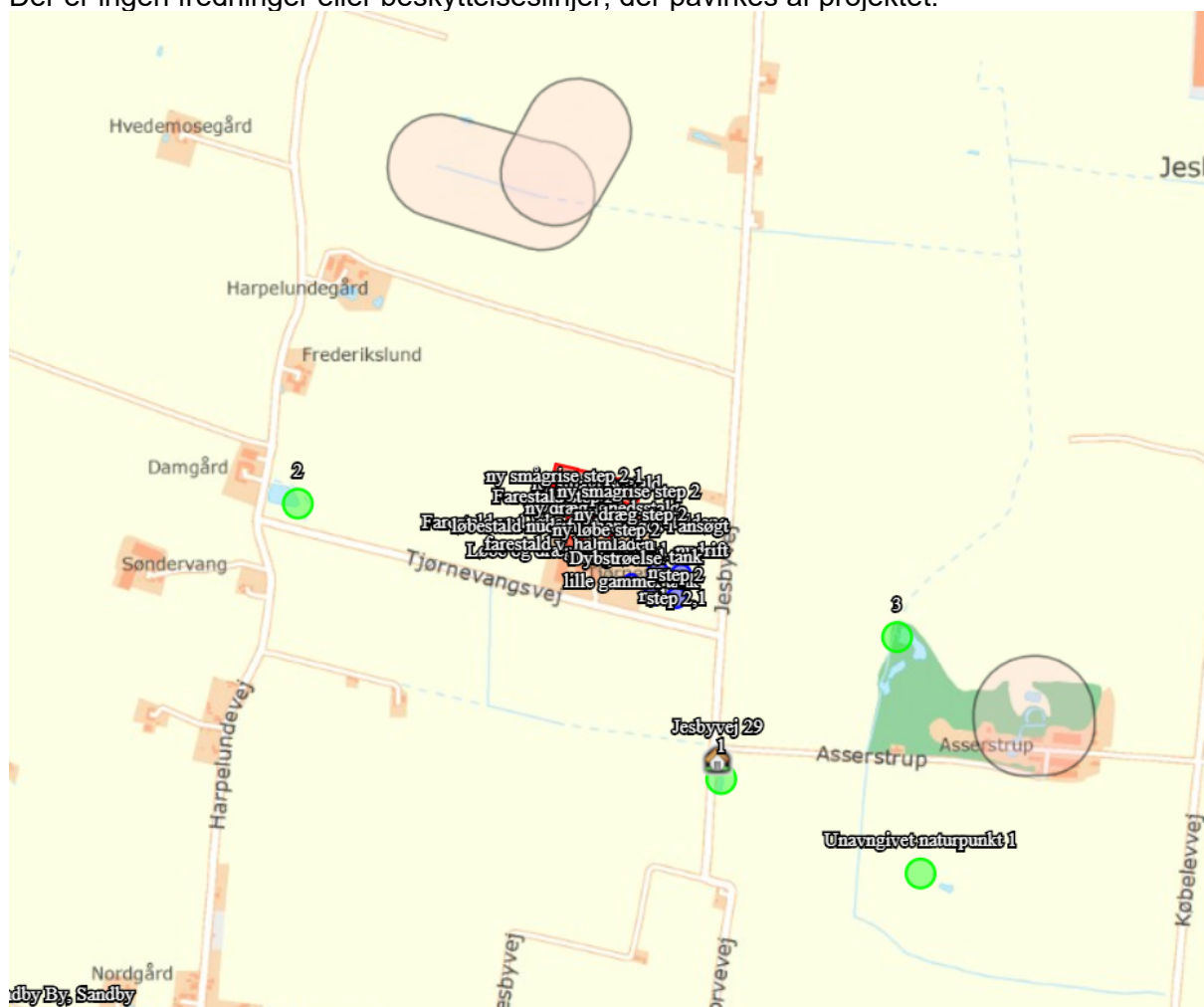
Planmæssige forhold

Området ligger i Særligt værdifuldt landbrugsområde (SVL-område). I disse områder vil kommunen i særlig grad varetage de landbrugsmæssige interesser ved planlægning og enkelt-sagsbehandling. Landbrugsjorden er i store områder noget af landets bedste, og indledningsvist skal det understreges, at store dele af kommunens areal kan anvendes til jordbrug, landbrug og skovbrug.

Nye driftsbygninger skal som hovedregel opføres i tilknytning til eksisterende bygninger på en landbrugsejendom. Når en driftsbygning af forskellige årsager ikke kan placeres i direkte tilknytning til ejendommen, kan der findes en fritliggende placering.

1.5.2 KORT OVER FREDNINGER OG BESKYTTELSESLINJER

Der er ingen fredninger eller beskyttelseslinjer, der påvirkes af projektet.

1.6 FORANSTALTNINGER TIL BEGRÆNSNING AF DET ANSØGTES VIRKING PÅ MILJØET

1.6.1 AMMONIAKEMISSION

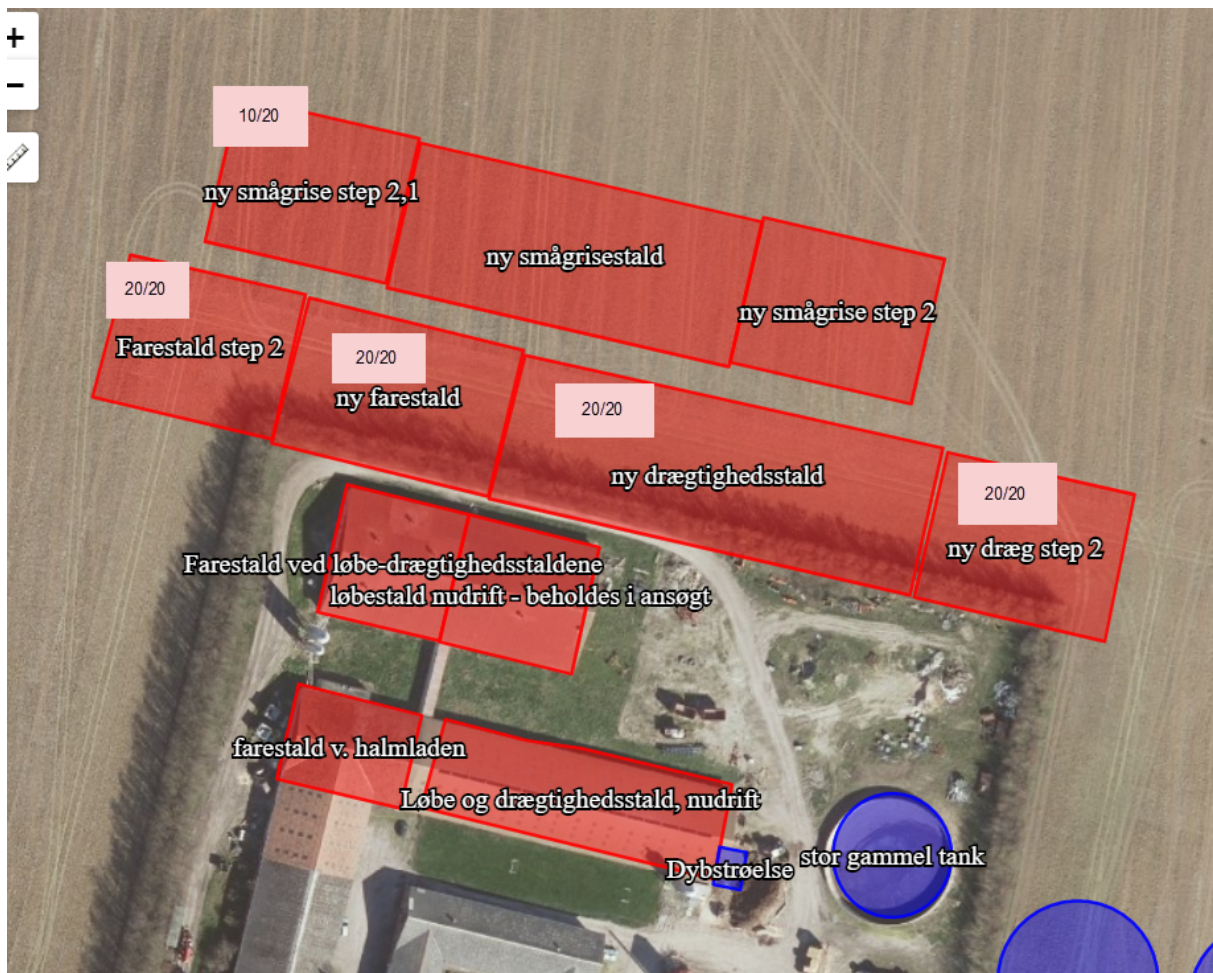
Emissionen af ammoniak er beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk:

Etape 1:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	9418,1	917,1	10335,3
Nudrift	4256,5	474,8	4731,3
8 års-drift	4256,5	474,8	4731,3

Der etableres gyllekøling i anlægget til overholdes af ammoniak og lugt. På oversigten er angivet hvilke stalde, der etableres gyllekøling i. Det første tal er ammoniakreduktionsprocenten og det andet tal er lugtreduktionsprocenten.

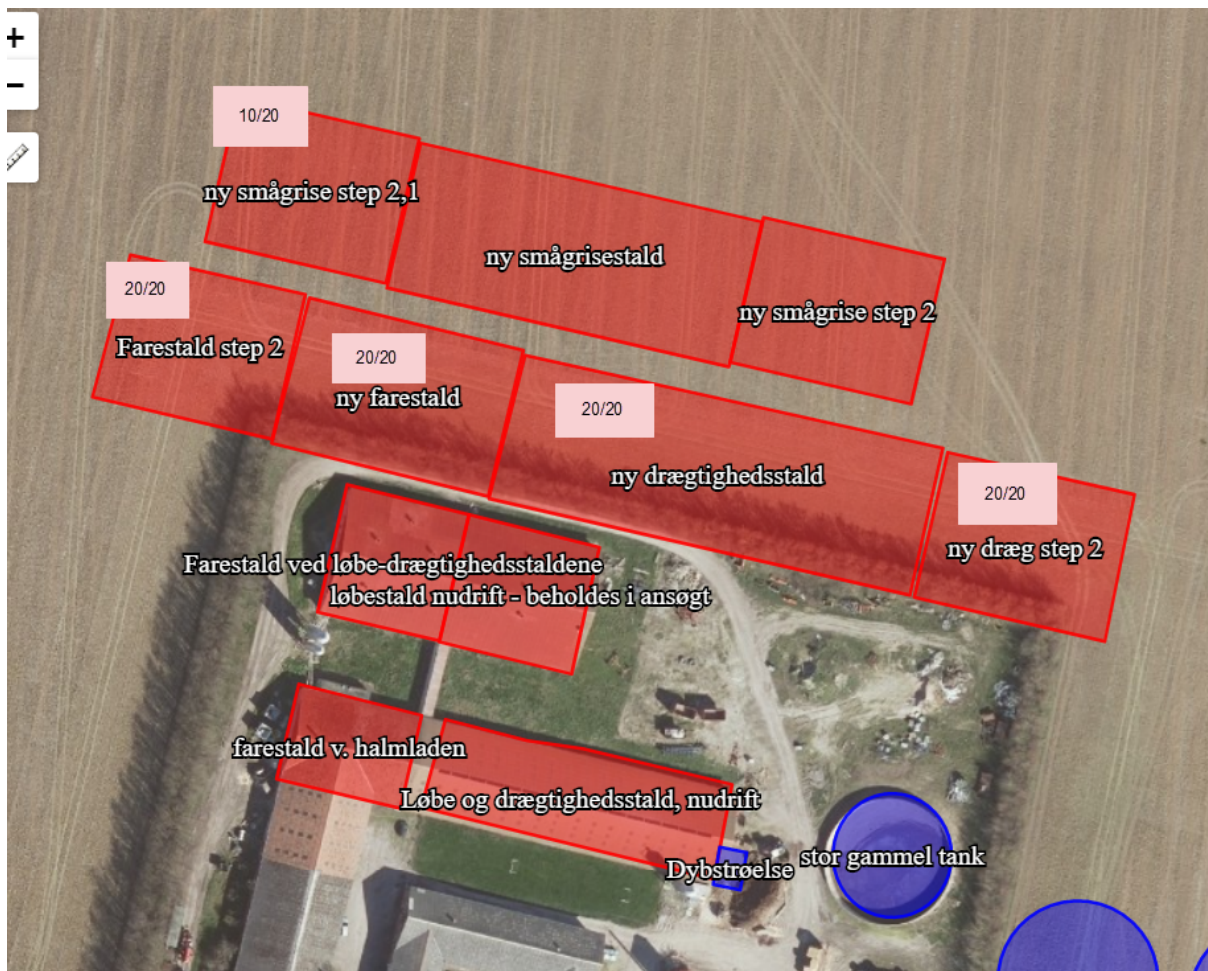

Etape 2:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	13044,5	1389,5	14434,0
Nudrift	4256,5	474,8	4731,3
8 års-drift	4256,5	474,8	4731,3

I etape 2 etableres gyllekøling i de nye stalde til reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Derudover etableres der overdækning af de nye gyllebeholdere.

Nedenfor er givet gyllekølingsberegningen.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens

Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt.	3.744 m ²
Etablering af gyllekøling med linespil i alt.	0 m ²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov.	16,3 %
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (linespil) ud fra beregnet varmebehov.	0,0 %

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtemission.

Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen med miljø kit. (Ammoniak reduktion)	29,8 W/m ²
Laveste køling på døgnbasis set over året. (Lugt reduktion).	25,9 W/m ²
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip).	21,8 %
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (linespil).	0,0 %
Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen.	21,8 %
Forventet lugtreduktion med miljøkit installeret. Bemærk kun staldafsnit med træk og slip.	20,0 %

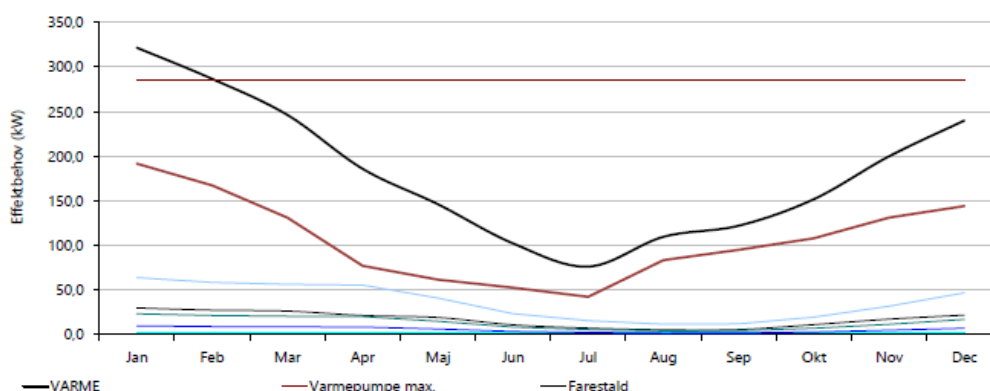
Energifordeling.

		Effektbehov	Energibehov
Smågrisestald, delvist spaltegulv	-	191,7 kW.	380.000 kWh.
Farestald	300 Eksisterende	30,0 kW.	157.680 kWh.
Farestald	640 Nye	64,0 kW.	336.384 kWh.
Mandskabsrum	-	2,5 kW.	7.194 kWh.
Stuehus	-	23,5 kW.	67.511 kWh.
Værksted	-	10,0 kW.	28.777 kWh.
Samlet behov.	-	321,7 kW.	977.546 kWh.

Det samlede energibehov svarer til følgende.

115.005 ltr. Olie.

Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er udført på baggrund af oplysninger fra kunden og erfaringstal fra Klimadan.

1.6.2 AMMONIAKDEPOSITION TIL NATUROMRÅDER

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden, og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

Der kan endvidere foreligge arealfredninger i eller nær ved den ansøgte anlæg, hvor det skal vurderes, om fredningsbestemmelserne bliver overholdt, hvis der sker en væsentlig negativ påvirkning med ammoniak af området.

1.6.3 KATEGORI 1-NATUR

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinter eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelser (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantesamfund (8230).

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev inden for Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal (www.arealinformation.dk), idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

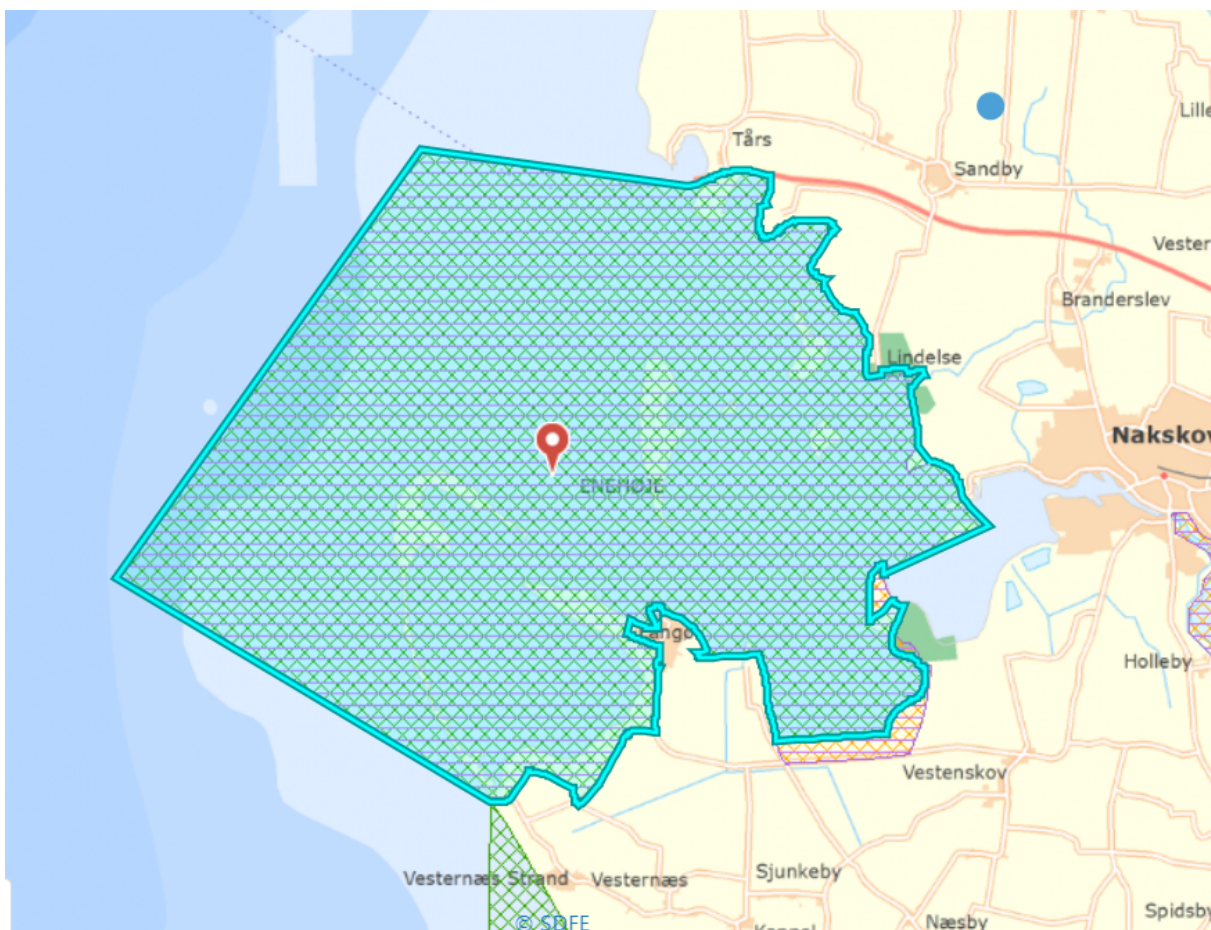
For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom ud over ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE inden for 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

Den nærmeste kategori 1-natur er kvælstoffølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000-område er Nakskov Fjord ca. 3 km vest for anlægget.

Totaldepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år på den kortlagte forekomster af nævnte naturtyper.

Totaldepositionen ligger dermed under Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau på henholdsvis 0,2, 0,4 og 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden. Da det er under 0,2 kg N/ha/år, skal der ikke vurderes på kumulation med nærliggende husdyrbrug. Det vurderes derfor, at udvidelsen ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af kategori 1-natur (habitatområdet eller dets udpegningsgrundlag).

EU har en overordnet målsætning om at stoppe forringelser af biodiversiteten senest i 2010. Ét af de vigtigste midler til at opfylde denne målsætning er de såkaldte Natura 2000-direktiver (Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv).

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også Ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 Ramsar-områder i Danmark.

Vurdering

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en

nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Da der ikke er nogen deposition indenfor Natura 2000-områderne, vil der ikke ske nogen væsentlig negativ påvirkning af naturtyper og arter for beskyttelsesområderne.

Samtidigt vurderes det, at etablering af svinebruget ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra anlægget udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen.

Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket af nogen deposition af kvælstof, der hidrører fra anlægget.

Kategori 2 naturområde:

For højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som ligger udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 2-natur) er beskyttelsesniveauet en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha år.

Der er ingen kat 2-områder, og derfor er der ingen ammoniakdeposition beregnet.

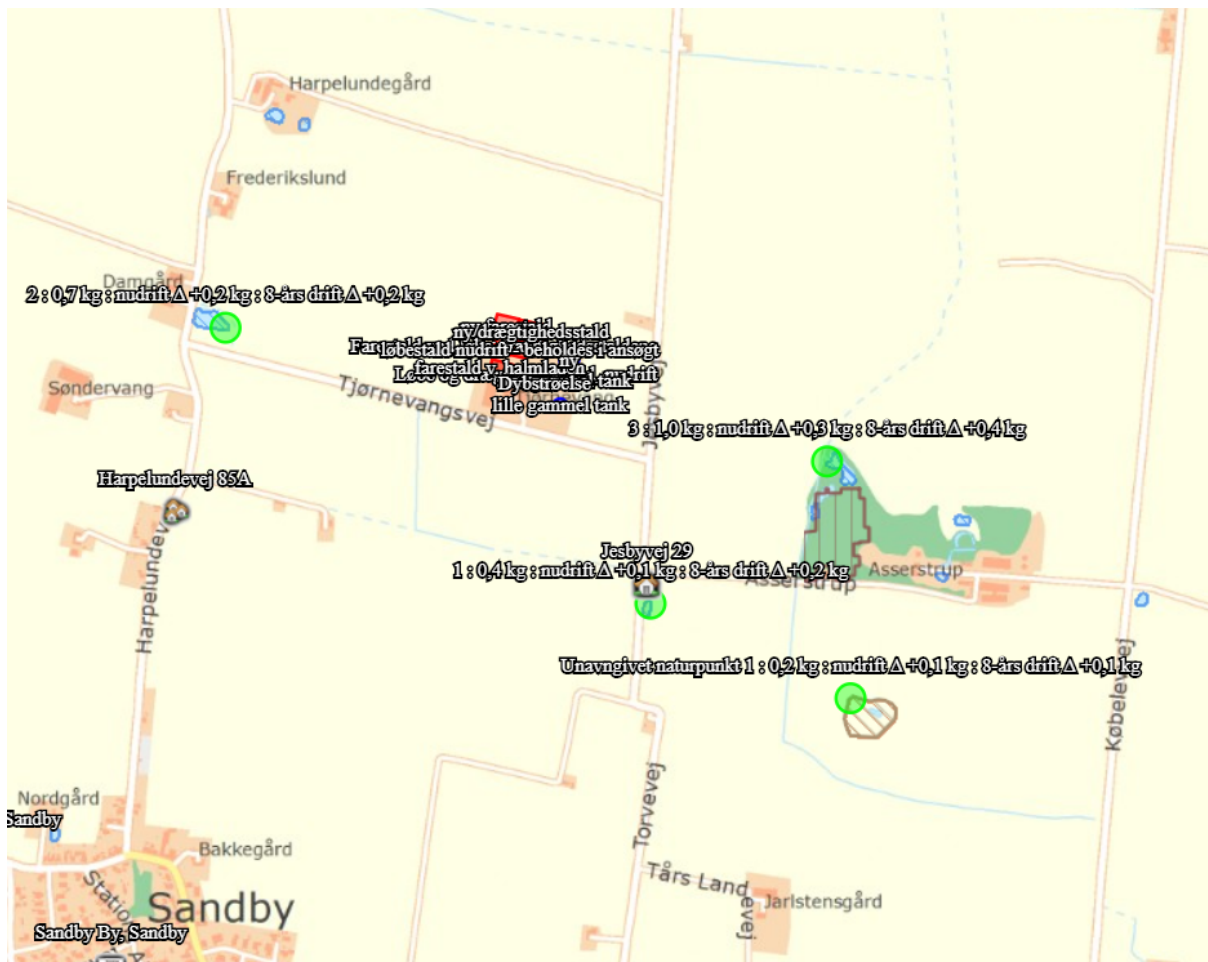
Kategori 3 naturområde:

For heder, og overdrev samt moser og ammoniakfølsomme skove uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 3-natur) er beskyttelsesniveauet en merdeposition på 1,0 kg N/ha år. Sidstnævnte beskyttelsesniveau kan dog ud fra en konkret vurdering fastsættes højere. Merdepositionen af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,0 kg N/ha år i det nærmest beliggende §3 natur i kategori 3 natur.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

Samlet emission: **14434,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **9702,7** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **9702,7** (kg NH₃-N/år)

Overzicht af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
4	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,3	1,3	2,0
3	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,5	1,5	2,1
2	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,8	0,8	1,2
1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,5	0,5	0,8
vest	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Unavngivet naturpunkt 1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,3

Nærmeste kategori 3-natur er et moseareal beliggende ca. 550 m øst for anlægget. Omgivende en større sø med skov stik øst for anlægget.

Merdepositionen på den nærmeste naturområde er en sø. Der er beregnet til 1,5 kg N/ha/år.

1.6.4 NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 3 I NATURBESKYTTELSESLOVEN OG SÅRBARE ARTER, HERUNDER BILAG IV-ARTER

En række habitatnaturtyper og § 3-arealer er sårbare over for nitrat- og fosforpåvirkninger. Tilstanden i naturarealer må ikke ændres uden forudgående dispensation fra kommunen.

I Danmark findes der 80 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som er særlig strengt beskyttede i deres naturlige udbredelsesområder ifølge direktivets artikel 12.

Vandhuller og andre § 3-naturtyper samt levesteder for Bilag IV-padder

Anlægget er beliggende i et område med mange markvandhuller

I vurderingen af, hvorvidt et givent vandhul eller naturområde vurderes at være potentielt levested for en eller flere Bilag IV-padder er inddraget en række levestedsparametre. Det drejer sig primært om:

- er vandhullet helt eller delvist lysåbent, dvs. kan vandet blive opvarmet?
- forekommer der lavvandede partier?
- er det massivt eutrofieret?
- forekommer der (tegn på) andefodring, -udsætning eller fisk?
- er bilag IV-arten udbredt i området?
- er der raste-/forurageringsområder i nærheden?
- indgår vandhullet i et netværk af levesteder, og er der mulighed for vandring/spredning mellem disse?
- forekommer der levende hegn og naturarealer i øvrige omkring vandhullet?

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne i kommunen. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst.

Spidssnudet Frø er sjælden i områder uden større enge og moser. Den yngler i oversvømmelser på disse i foråret og fouragerer resten af året i naturområderne.

Udover nævnte Bilag IV-padder er der ved besigtigelserne registreret findes Lille Vandsalamander, Grøn Frø og Skrubtudse. Alle padder i Danmark er fredede.

Af øvrige Bilag IV-arter findes i området en række flagermusarter i området; disse er ligeledes på habitatdirektivets Bilag IV.

Øvrige fredede eller rødlistede arter.

En del naturtyper og en række arter er meget følsomme over for husdyrgødning. Naturtyper og levesteder, der ligger lige op til eller tæt på anlægget, vil især være under direkte påvirkning.

Projektet kan kun godkendes under forudsætning af, at tilstanden i beskyttede naturtyper ikke forringes og af, at der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Vurderingen af de enkelte naturelementer (§ 3-natur og Bilag IV-arter) beskrives nedenfor.

Bilag IV-arter

Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitat-bekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

For påvirkning af levesteder for Bilag IV-arter er vurderingen, at levestedet skal påvirkes af en årlig merbelastning større end 1 kg N/ha/år, for at der kan registreres en ændring af levestedet (lokaliteten). Ved påvirkninger på mindre end 1 kg N/ha/år sker der ikke væsentlige negative tilstandsændringer, jf. bilag til Miljøstyrelsens praksisnotat af 8. marts 2010 /12/.

Natura 2000-områder

EU har en overordnet målsætning om at stoppe forringelser af biodiversiteten senest i 2010. Ét af de vigtigste midler til at opfylde denne målsætning er de såkaldte Natura 2000-direktiver (Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv).

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Det nærmeste Natura 2000-område er Nakskov Fjord.

Vurdering

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jfr. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Da der ikke er nogen deposition indenfor Natura 2000-områderne, vil der ikke ske nogen væsentlig negativ påvirkning af naturtyper og arter for beskyttelsesområderne.

Samtidigt vurderes det, at etablering af svinebruget ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra anlægget udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen.

Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket af nogen deposition af kvælstof, der hidrører fra anlægget.

1.6.5 LUGTGENEAFSTANDE OG LUGTEMISSION

Lugtgenekriterierne er overholdt til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. Beregningerne er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund af den beregnede lugtemission og en generel god oprydning samt høj hygiejne på ejendommen, vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener ved naboer fra husdyrbruget.

De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt og i forbindelse med pumpning, omrøring og udkørsel af gylle.

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen opsat 3 genekriterier i forhold til lugtemission fra husdyrproduktionens anlæg. I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstanden for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkelt beboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden er den minimumsafstand der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides. Indeholdt i udregningen er blandt andet anlæggets beliggenhed, husdyrtype, data for fremherskende vindretning og hastighed mv.

Beregninger fra Husdyrgodkendelse.dk er vist nedenfor.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Jesbyvej 29	0	NY	629,4	503,5	577,2	Ja
 Købelevvej 7	0	NY	1194,3	1194,3	1897,5	Ja
 Købelev By, Købelev	0	NY	1564,3	1564,3	1876,4	Ja
 Sandby By, Sandby	0	NY	1564,3	1486	1496,4	Ja
 Sandby By, Sandby	0	NY	1564,3	1486	1513,7	Ja
 Vesterbo By, Købelev	0	NY	1564,3	1564,3	1807,9	Ja

Konsekvenszone: 1724 m

Lugtkilder - staldluft

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnligt rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilationsafkast blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret ca. 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Lugtkilder - husdyrgødning

Der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle. Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages så vidt det er muligt indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gyllen foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde, men en del af gyllen nedfældes eller nedpløjes/nedharves forud for etablering af vinterraps og vårsæd for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid.

1.7 ØVRIGE EMISSIONER OG GENEDEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER

1.7.1 STØJ

På ejendommen kommer der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Da naboer er placeret mere end 100 m fra staldene vurderes det, at disse ikke vil blive generet af støj fra ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det, at omkringboende ikke vil blive generet af støj fra husdyrbruget.

1.7.2 LYS I STALDENE OG UDENDØRSLYS

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørs belysning, da lyset kun vil være kortvarig tændt om natten i forbindelse med fodring.

Der er udendørsbelysning ved indgangen til stalden. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

På grund af ejendommens beliggenheden og brug af kunstigt lys vurderes det, at omkringboende og trafikanter ikke vil blive generet eller påvirket negativt af lys fra ejendommen.

Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af tidsur. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 6 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere. Mht. lys i staldene er det et todelt system, dvs. i dagtimerne reguleres lysstyrken efter dyrenes behov, og når der er medarbejdere i stalden, kan der tændes ekstra lys. Om natten er lyset slukket.

Det vurderes, at belysning vil kunne ses, men ikke være til væsentlig gene for omboende.

1.7.3 FLUER OG SKADEDYR

Generelt vil ansøger være opmærksom på bekæmpelse af skadedyr. Der sørges for at opretholde god hygiejne i staldbygninger m.v. på ejendommen for at minimere fluegenerne. Driftsbygningerne holdes løbende rene og pæne.

Der vil blive anvendt rovfluer i staldene til bekæmpelse af almindelige fluer.

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til gældende retningslinjer på området (Institut for Agroøkologi, Århus Universitet). Specifikt mod rottebekæmpelse på ejendommen vil der blive indgået en aftale om forebyggende bekæmpelse med et godkendt firma, som opsætter rottekasser. Korn opbevares i lukkede siloer.

1.7.4 STØV FRA STALDE OG FODER

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggeligt management og hygiejne.

Der vil ikke være støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system.

I forbindelse med høst og indblæsning af korn i siloen, kan der forekomme støvgener. Pga. afstanden til nærmeste nabo vurderes det, at naboer ikke vil opleve gener i forbindelse med støv ved høst.

1.7.5 RENGØRING

Staldene rengøres efter hvert hold, hvilket vil sige ca. hver 3 mdr. Stalden iblødsættes og nedvaskes med højtryksvasker.

1.7.6 SPILDEVAND OG VANDFORBRUG

Spildevand fra ansøgt produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Der udledes ikke spildevand, der kræver myndighedernes tilladelse.

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene og vask af stalde. Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer vandforbruget og vandspild f.eks. drikkesystemer.

Det forventes, at der vil være et vandforbrug i etape 1 på ca. 22.000 m³ vand og i etape 2 ca. 34.000 m³ vand.

Tagvand forventes i etape 1 ca. 6.000 m³ og i etape 2 ca. 12.000 m³

Der vil være fokus på vandforbruget, og det vurderes derfor, at der vil være minimalt vandspild.

1.7.7 ENERGIFORBRUG OG VENTILATION

Der anvendes energi til ventilation, fodring, lys mv. Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Lyset i staldene styres efter timer.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget. Hyppig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt.

Der forventes et elforbrug i etape 1 på ca. 1.085.000 kWh og i etape 2 ca. 1.825.000 kWh.

Det vurderes, at der er fokus på elforbruget, og der gøres en del for at minimere det.

1.7.8 OPBEVARINGSKAPACITET OG GYLLEHÅNDBLING

Gylle opbevares i fortank og i gyllebeholder. De fire nye er med overdækning.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt. skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Der forventes en produktion i etape 1 på ca. 21.350 m³ gylle og i etape 2 ca. 34.100 m³.

Der vil være til min. 9 mdrs. opbevaring.

Det vurderes, at opbevaringen lever op til kravet om 9 mdrs. opbevaring.

1.7.9 AFFALD OG KEMIKALIER

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftørringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Alle kemikalier (vedr. rengøring og medicin) opbevares i aflåst rum uden afløb.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Mgd./år
Spraydåser	Container	Firma der indgås aftale med	Ca. 100 stk.
Kanyler i særlig beholder	Plastbeholder (kanyleboks)	Firma der indgås aftale med	Ca. 2-3 bokse

Tom emballage (papir/pap)	Container	Firma der indgås aftale med	Ca. 300 kg
Tom emballage (plast)	Container	Firma der indgås aftale med	Ca. 300 kg
Lysstofrør og elsparepærer	Lille container	Firma der indgås aftale med	Ca. 20-30 stk.
Tomme medicinflasker	Medicinskab i forbindelse med mand-skabsfaciliteter	Firma der indgås aftale med	Ca. 20

Containere tømmes efter en fast aftaleordning med et godkendt firma.

1.7.10 TRANSPORTER TIL OG FRA EJENDOMMEN

Til- og frakørselsforhold

Transport til og fra anlægget vil ske via Tjørnevangsvej. Transport igennem tæt bebyggelse forekommer sjældent.

Art	Antal transporter/år	Tidspunkt
Afhentning af små-	Ca. 52	6-18
Døde dyr	Ca. 52	6-18
Diverse (fragtmand, brændstof m.v.)	Ca. 12	6-18
Råvarer til foder	Ca. 52/104 ¹	Primært 6-18 men levering af korn kan forekomme hele døgnet i høstperioden
Gylle/dybstrøelse	Ca. 450/900 ¹	6-18

¹etape 2

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på - og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Gyllen transporteres med traktor og gyllevogn ud til udbringningsarealerne.

Det vurderes, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området.

1.8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

På ejendommen påtænker ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- ❖ Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- ❖ Staldene, inkl. mekanisk udstyr, kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- ❖ Der er serviceaftale med leverandør af ventilationsanlæg.
- ❖ Der føres logbog over gyllebeholdernes (uden teltoverdækning) flydelag og alle gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.
- ❖ Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne ”Godt Landmandskab”, således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- ❖ Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- ❖ Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- ❖ Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet.
- ❖ Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- ❖ Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- ❖ Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- ❖ Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcespild eller punktforurening.

1.8.1 DOKUMENTATION:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er/bliver følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Markplaner, gødningsplaner og sprøjteplaner
- Slagteriefregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Beredskabsplan, indsendes når byggeansøgning er meddelt
- 5/10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag

1.9 BAT-EMISSIONSNIVEAU, AMMONIAK

BAT-kravet for ammoniakemissionen fra husdyrbruget er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Af nedenstående fremgår det, at BAT niveauet er overholdt.

Af nedenstående skærmpoint fra den gældende miljøgodkendelse er BAT beregnet til 10.646 kg N i etape 1 og 14.506 kg N i etape 2.

På baggrund heraf vurderes det, at BAT for staldanlægget er overholdt.

Skærmpoint af BAT beregning fra Hudyrgodkendelse.dk:

Etape 1:

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	9122	1524	10646
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9418	917	10335
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	311
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Etape 2:

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	12037	2469	14506
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	13045	1389	14434
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	71
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

1.9.1 TEKNOLOGIER OG TIL- OG FRAVALG AF TEKNOLOGI

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Staldene er indrettet med delvis fast gulv. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Stalden er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

1.9.1.1.1 Teknologiblade

Til grise findes følgende teknologiblade:

- ❖ Luftrensning
- ❖ Delvist fast gulv
- ❖ Køling af gylle i svinestalde
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle

1.9.1.1.2 Valg af teknologi

- ❖ Der er valgt gyllekøling og overdækning til reduktion af ammoniak
- ❖ Der er valgt delvist fast gulv i de nye stalde. Herved mindskes ammoniakfordampningen og lugtemissionen fra staldanlægget.

1.9.1.1.3 Fravalg af teknologi

- ❖ Luftrensning
- ❖ Forsuring

Teknologien, der er valgt til at overholde BAT kravet, er gyllekøling. Denne teknologi bruges ofte i svinestalde. Udnyttelsen af varmen gør, at det er en miljøvenlig teknologi.

Forsuring er fravalgt, da der skal være mulighed for levere gylle til biogas.

1.9.2 BAT DAGLIG DRIFT

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitorere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- ❖ Vandforbrug
- ❖ Energiforbrug
- ❖ Brændstofforbrug
- ❖ Antallet af indgående og udgående dyr, herunder fødsler og dødsfald, hvor dette er relevant
- ❖ Foderforbrug
- ❖ Gødningsproduktion

1.9.3 BAT FODRING

Foderplaner laves i samarbejde med en produktionsrådgiver med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene og undgå overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

På ejendommen benyttes fasefodring og der anvendes fytase i foderet for udnyttelse af fosfor.

Det vurderes at BAT for foder er opfyldt på ejendommen.

1.9.4 BAT OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

- ❖ Gyllen opbevares i beholder, der har teltoverdækning.
- ❖ Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen/andre ejendomme, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.
- ❖ Gyllen opbevares i stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- ❖ Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- ❖ Gyllebeholdere tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- ❖ Gylle kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- ❖ Gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- ❖ Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholdere.
- ❖ Gylle suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekran minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen.

Det vurderes, at BAT for opbevaring af husdyrgødning er opfyldt på ejendommen.

1.9.5 MANAGEMENT

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnlige, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcspild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

Der udarbejdes beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle, diesel, kemikalier eller brand er beskrevet. Medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

1.9.6 BEREDSKABSPLAN

I forbindelse med byggetilladelsen udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Ejer og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken får en fast plads på staldkontoret. Beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

1.9.7 REDEGØRELSE FOR UHELD

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

1.9.8 UHELD MED GYLLE

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet, i dette tilfælde vil gylle løbe mod det laveste områder omkring tankene. Herfra kan det suges op og fjernes. Maskinstation vil blive kontaktet, og der kan dæmmes op med jord eller lignende.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 5/10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

1.9.9 DØDE DYR

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet. DAKA (el. lign) tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

1.9.10 STRØMSVIGT

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsgesellschaften blive kontaktet. Der er nødopluk i staldene, og alarmer der straks påkalder en medarbejder.

1.9.11 BRAND

Ved brand tilkaldes brandvæsenet.

Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen, og desuden er der opsat røgdetektorer på loftet, der giver alarm til staldens øvrige alarmsystem. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

1.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

1.11 GENERELLE VIRKNINGER

1.11.1 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER PÅ MILJØET

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er fra husdyrbruget. Det vurderes, at der ikke vil være luftbåren forurening eller gener, der vil kunne påvirke nabolande.

1.11.2 BEFOLKNINGEN OG MENNESKERS SUNDHED

Husdyrproduktionen på ejendommen overholder alle lovens fastsatte krav i forhold afstands-krav og lugtgener til naboer, hvorfor det ikke forventes, at omkringboende bliver væsentligt generet af lugt fra husdyrproduktionen.

Støvgener minimeres ved at foderet håndteres i lukkede systemer og ved fornuftig håndtering af halm ved strøning, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støv fra husdyrproduktionen.

De fastsatte grænser for støjgener overholdes dag og nat, ved hensynsfuld kørsel med transporter og ved kørsel med hovedparten af transporterne indenfor almindelig arbejdstid minimeres støjgenerne, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støj fra husdyrproduktionen.

Der holdes generelt en god hygiejne og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres, hvorfor det ikke forventes at omkringboende er væsentligt generet af skadedyr fra husdyrbruget.

1.11.3 BIOLOGISK MANGFOLDIGHED I FORHOLD TIL KATEGORI 1- OG 2-NATUR SAMT BILAG IV-ARTER

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1, 2- og 3 natur. Tilstanden af nærmeste kategori 1 naturområder forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Eventuelle levesteder for bilag IV-dyrearter i området forventes ligeledes ikke at blive påvirket af husdyrproduktionen på ejendommen.

1.11.4 JORDAREALER, JORDBUND, VAND, LUFT OG KLIMA

Udbringning af husdyrgødning fra gården reguleres af generel lovgivning for udbringning af husdyrgødning.

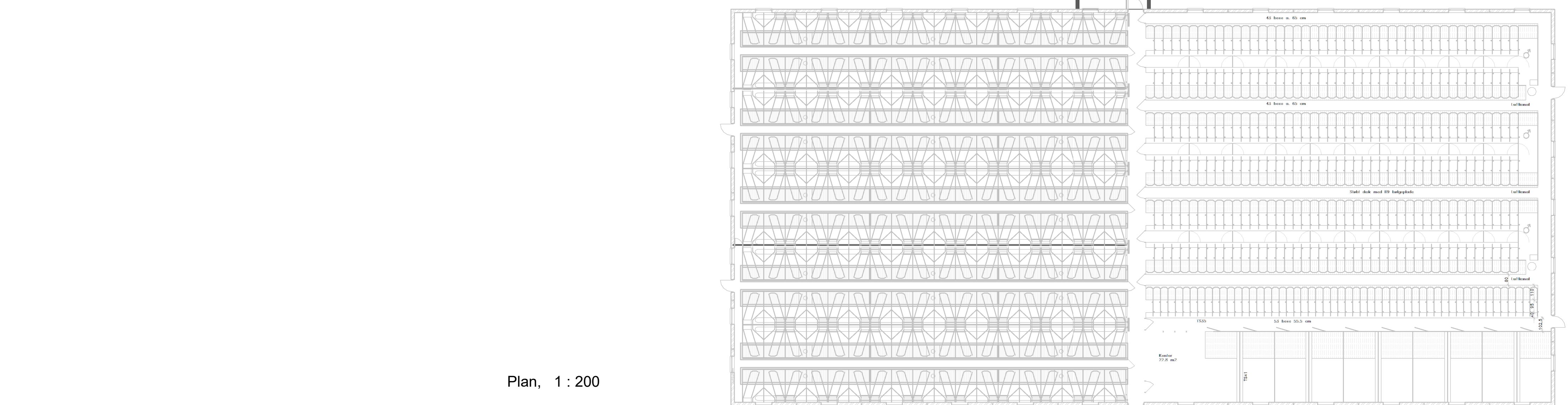
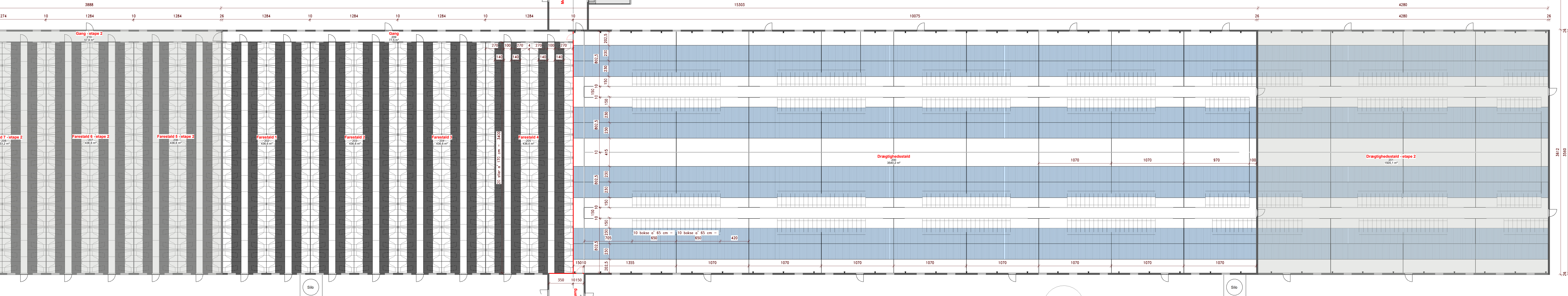
Generelt er markdriften omfattet af regulering mht. næringsstofftilførsel og sædskifte, hvilket har positiv betydning for jordens frugtbarhed og udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Det forventes ikke, at projektet har negativ indvirkning på luft eller klima.

1.11.5 MATERIELLE GODER, KULTURARV OG LANDSKABET

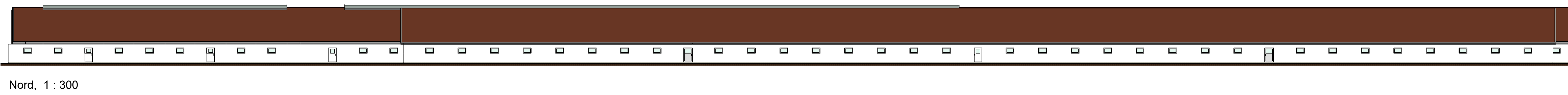
Der er taget højde for påvirkningen af materielle goder, kulturarv og landskabet. Det vurderes, at ingen af disse tre parametre vil blive påvirket væsentligt i forbindelse med opførslen af byggeriet.

BILAG 2 – PRODUKTIONSAREAL – OPGØRELSE OG TEGNINGER

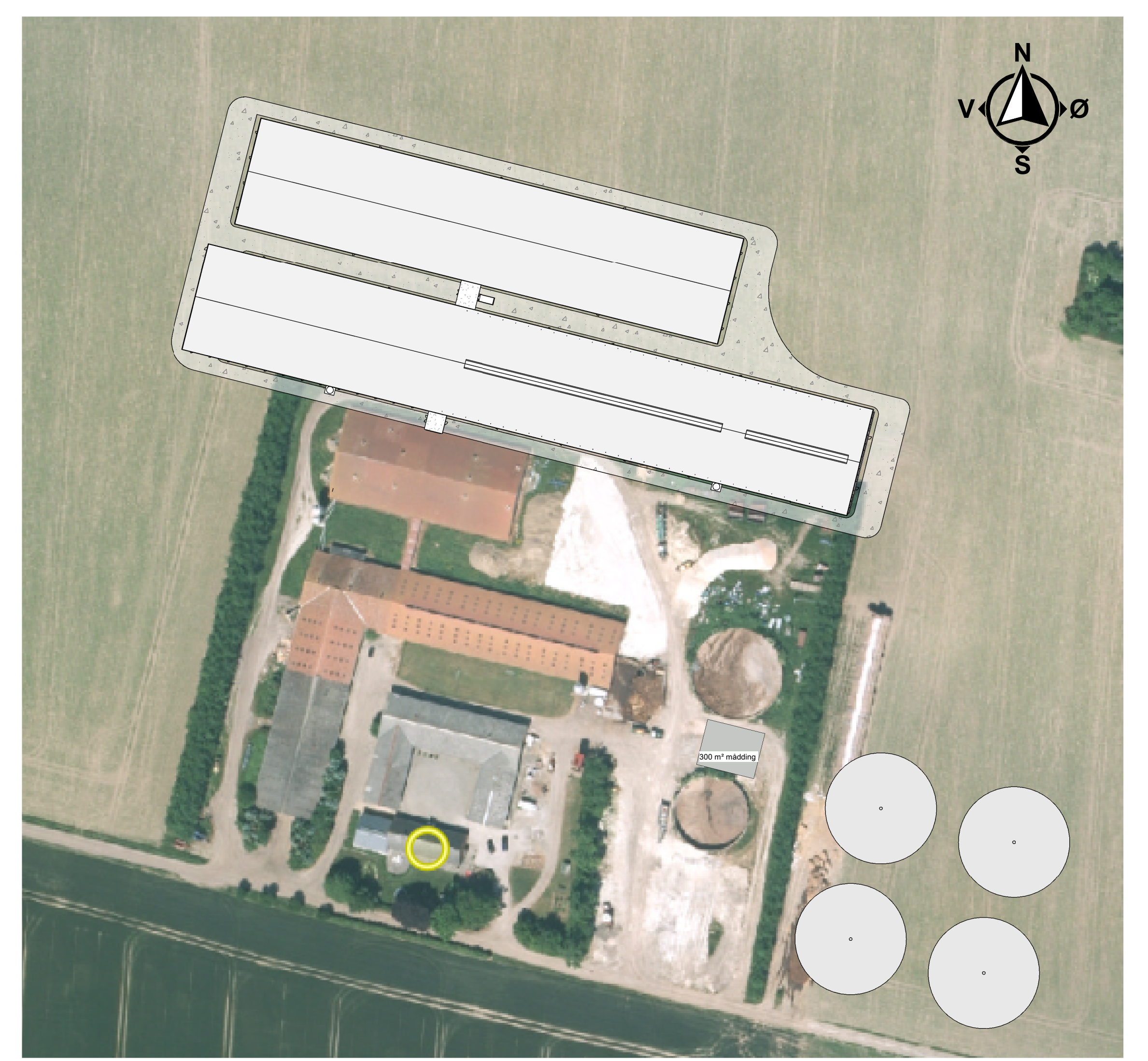

Rum					Rum				
Nr	Level	Anvendelse	Areal	Omskreds	Nr	Level	Anvendelse	Areal	Omskreds
100	Kole 0	Klimareaktion 1	340 m ²	99,2 m	116	Kole 0	Klimareaktion 13 - etage 2	360 m ²	99,2 m
101	Kole 0	Klimareaktion 2	340 m ²	99,2 m	117	Kole 0	Klimareaktion 14 - etage 2	360 m ²	99,2 m
102	Kole 0	Klimareaktion 3	340 m ²	99,2 m	118	Kole 0	Klimareaktion 15 - etage 2	360 m ²	99,2 m
103	Kole 0	Klimareaktion 4	340 m ²	99,2 m	119	Kole 0	Klimareaktion 16 - etage 2	360 m ²	99,2 m
104	Kole 0	Klimareaktion 5	340 m ²	99,2 m	120	Kole 0	Gang - etage 1	50 m ²	74,5 m
105	Kole 0	Klimareaktion 6	340 m ²	99,2 m	121	Kole 0	Mødelokale	50 m ²	99,2 m
106	Kole 0	Klimareaktion 7	340 m ²	99,2 m	122	Kole 0	Mødelokale	50 m ²	99,2 m
107	Kole 0	Klimareaktion 8	340 m ²	99,2 m	200	Kole 0	Drengfællesskab	3540 m ²	342,9 m
108	Kole 0	Klimareaktion 9	340 m ²	99,2 m	201	Kole 0	Drengfællesskab - etage 2	1500 m ²	384,6 m
109	Kole 0	Klimareaktion 10	340 m ²	99,2 m	202	Kole 0	Forsvindelse 1	437 m ²	93,7 m
110	Kole 0	Klimareaktion 11	340 m ²	99,2 m	203	Kole 0	Forsvindelse 2	437 m ²	93,7 m
111	Kole 0	Klimareaktion 12	340 m ²	99,2 m	204	Kole 0	Forsvindelse 3	437 m ²	93,7 m
112	Kole 0	Klimareaktion 13	340 m ²	99,2 m	205	Kole 0	Forsvindelse 4	437 m ²	93,7 m
113	Kole 0	Klimareaktion 14	340 m ²	99,2 m	206	Kole 0	Forsvindelse 5	437 m ²	93,7 m
114	Kole 0	Klimareaktion 15	340 m ²	99,2 m	207	Kole 0	Forsvindelse 6	437 m ²	93,7 m
115	Kole 0	Klimareaktion 16	340 m ²	99,2 m	208	Kole 0	Forsvindelse 7	437 m ²	93,7 m
116	Kole 0	Klimareaktion 17	340 m ²	99,2 m	209	Kole 0	Gang - etage 1	497 m ²	166,5 m
117	Kole 0	Klimareaktion 18	340 m ²	99,2 m	210	Kole 0	Gang - etage 2	387 m ²	97,1 m
118	Kole 0	Klimareaktion 19	340 m ²	99,2 m	211	Kole 0	Mødelokale	497 m ²	97,1 m
119	Kole 0	Gang - etage 2	50 m ²	74,5 m					

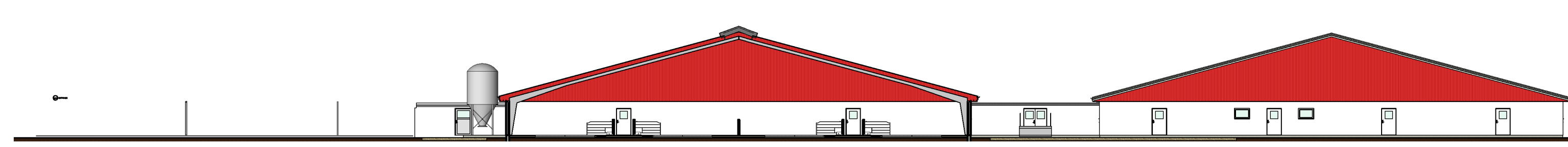
Plan, 1:200

Nord, 1:300

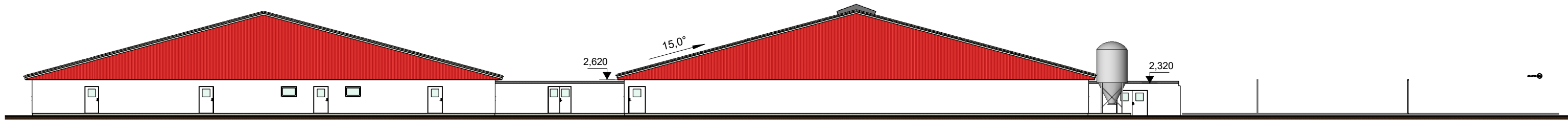

Terræn, 1:1250

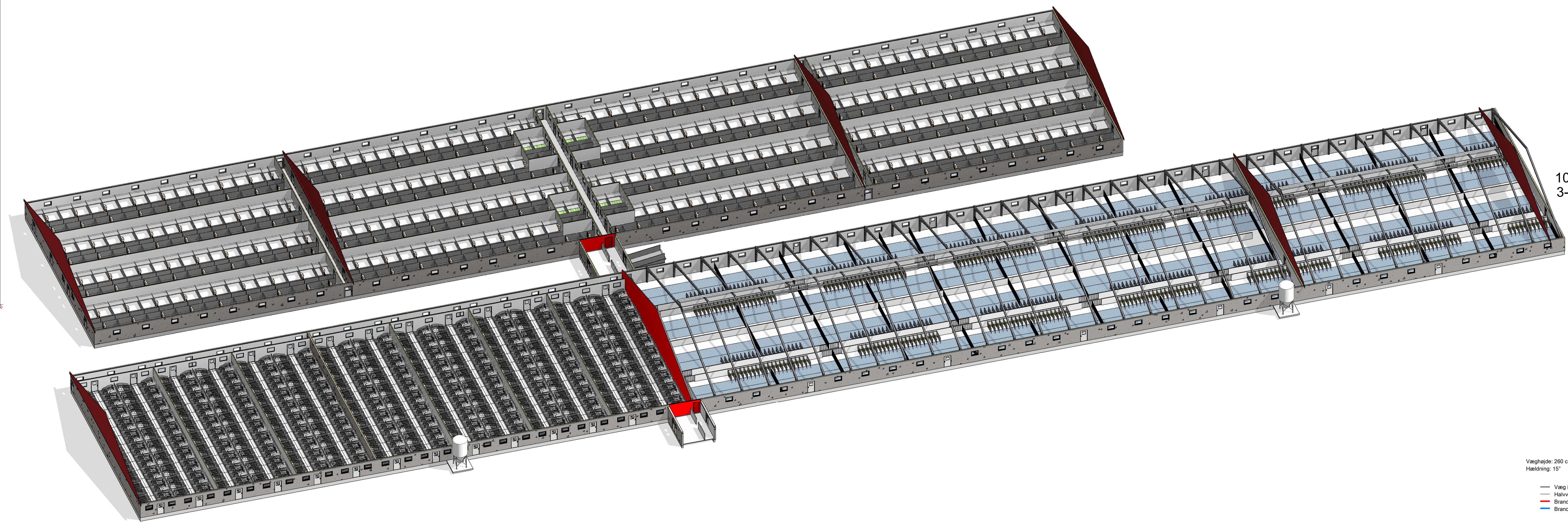
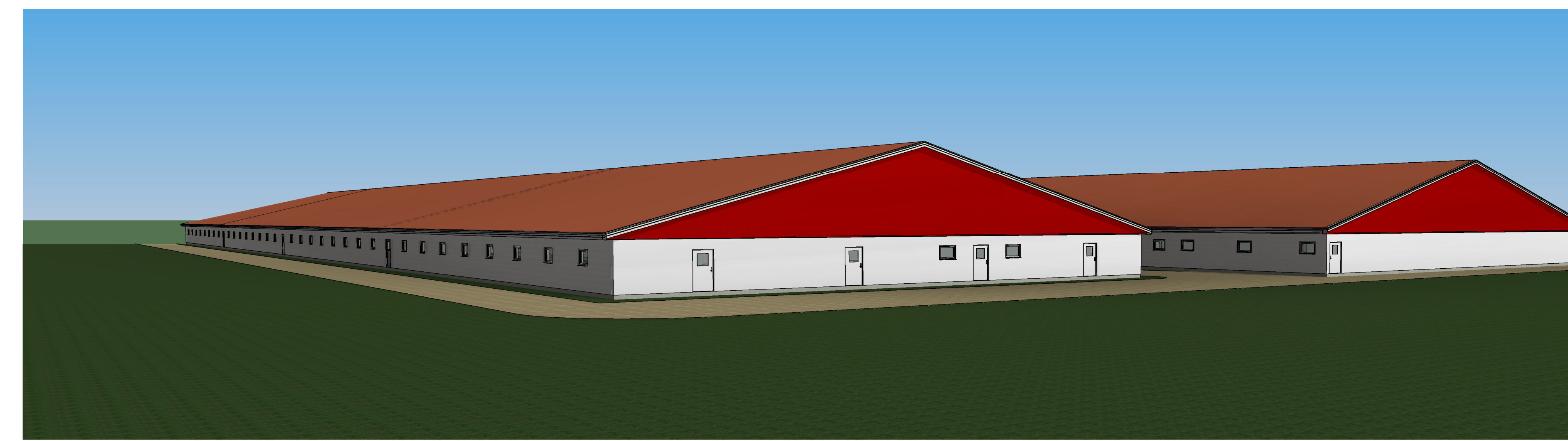

Øst, 1:300

Vejr	
Type	Areal
Vejr, indendørs bygning	5.808 m ²
	5.808 m ²

Vest, 1:300

Isometri,

Væghøjde: 300 cm
Hældning: 15°

— Væg / Indtæppe
— Indvendigt vindue
— Indvendigt dør

1005174
3-10-1 F

3-10-1 F
Tilbudstegning

Byggeplads: Tjørnevangsvej 5, 4912 Høruplund
Post adresse: Tjørnevangsvej 5
Til: Mobil:
Projektleder: Jesper V. Knæk
Mail: jekna@grakjaer.dk
Mobil: +45 2222 3865

BILAG 3 - GYLLEKØLING – BEREGNING FRA KLIMADAN

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): **T42481**

Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt.	3.744 m ²
Etablering af gyllekøling med linespil i alt.	0 m ²
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov.	16,3 %
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (linespil) ud fra beregnet varmebehov.	0,0 %

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtemission.

Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen med miljø kit. (Ammoniak reduktion)	29,8 W/m ²
Laveste køling på døgnbasis set over året. (Lugt reduktion).	25,9 W/m ²
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip).	21,8 %
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (linespil).	0,0 %
Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen.	21,8 %
Forventet lugtreduktion med miljøkit installeret. Bemærk kun staldafsnit med træk og slip.	20,0 %

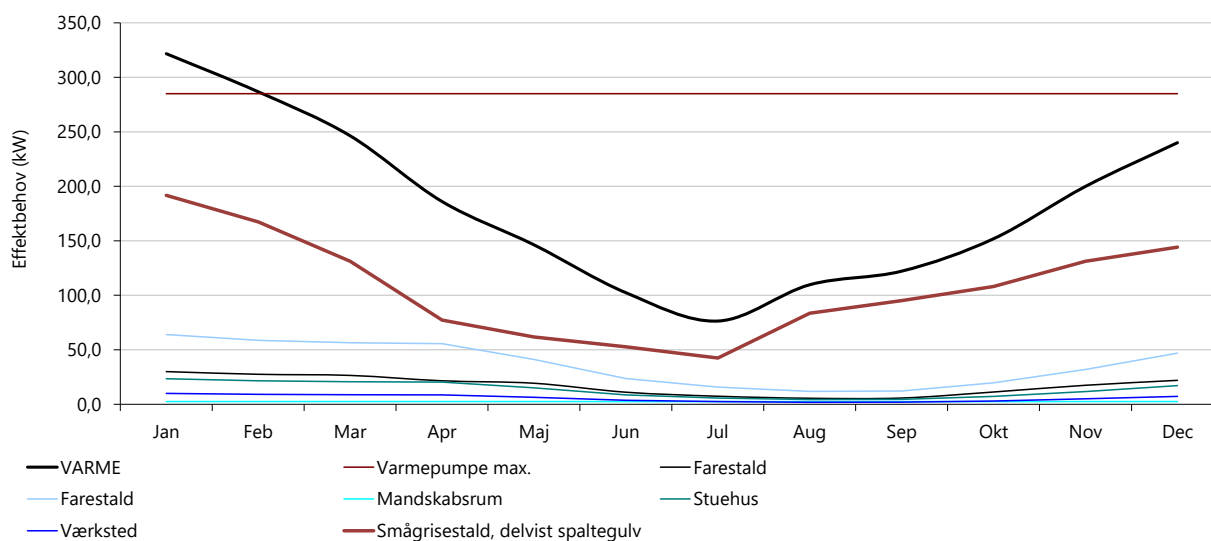
Energifordeling.

		Effektbehov	Energibehov
Smågrisestald, delvist spaltegulv	-	191,7 kW.	380.000 kWh.
Farestald	300 Eksisterende	30,0 kW.	157.680 kWh.
Farestald	640 Nye	64,0 kW.	336.384 kWh.
Mandskabsrum	-	2,5 kW.	7.194 kWh.
Stuehus	-	23,5 kW.	67.511 kWh.
Værksted	-	10,0 kW.	28.777 kWh.
Samlet behov.	-	321,7 kW.	977.546 kWh.

Det samlede energibehov svarer til følgende.

115.005 ltr. Olie.

Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er udført på baggrund af oplysninger fra kunden og erfaringstal fra Klimadan.

BILAG 4 - BEREDSKABSPLAN

BEREDSKABSPLAN MED TEKST OG KORT

Beredskabsplan for Tjørnevang, Tjørnevangsvej 5, 4912 Harpelunde

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre	3
Brand- og evakuering	4
Overløb af gylle	5
Kemikalie- og oliespild	6
Stophaner / Hovedafbrydere	7
Strømsvigt	8
Transport af bekæmpelsesmidler	9
Bilag A: Kort over ejendom	

Udarbejdet af: Torben Jørgensen

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. Og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden

Kort materiale

Der er et oversigtskort over ejendommen

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand mm. Tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	54 67 67 67	dag eller nat.
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30	dag eller nat.
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag eller nat.
Lægevagt	kontaktes på telefon	70 15 07 00	dag eller nat.
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	29 60 01 11	dag eller nat.
Landbocenteret	kontaktes på telefon	54 84 09 99	dag eller nat.
Dyrlæge	kontaktes på telefon	51 51 25 33	dag eller nat.
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	70 15 30 40	dag eller nat.
Elektriker	kontaktes på telefon	54 95 03 00	dag eller nat.
Smeden	kontaktes på telefon	54 94 47 27	dag eller nat.
VVS	kontaktes på telefon	54 94 47 27	dag eller nat.
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	55 50 11 77	dag eller nat.

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren Torben Jørgensen på tlf. 54 93 11 41/ 40 55 12 71

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.

- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Udendørs og indendørs vandslange

Pulverslukkere

Overløb af gylle instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank – RING 112

Oplys:

Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Torben Jørgensen på tlf.: 54 93 11 41/ 40 55 12 71

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 54 67 67 67.

Forsøg opdæmning. Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Gravemaskine

Kemikalie og oliespild instruks – (meget begrænsede mængder på ejendommen da markbruget primært drives fra anden adresse)

Ved større overløb af kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Torben Jørgensen på tlf.: 54 93 11 41/ 40 55 12 71

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 54 67 67 67

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til diverse tagedløb.

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer ol. Afhængig af mængden og art.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Gravemaskine

Stophaner / hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen – se beredskabsplan i bilag.

Vand:

Hovedhanen sidder ved vejen i hækken ved stuehuset, samt i forrummet til farestalden ved halmladen (bygning 6)

Elektricitet:

Hovedafbryderen sidder i foderlade (bygning 5) samt i forrummet til farestalden ved halmladen (bygning 5).

EI-tavle sidder i foderlade (bygning 5) samt i stuehus.

Nye ampere sikringer opbevares i kasse på eltavle (bygning 5) samt i stuehus

Strømsvigt instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller af der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til elforsynsselskabet og forhør om varigheden af udfaldet.

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

Transport af bekæmpelsesmidler – der er ikke bekæmpelsesmidler på bedriften.

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. En køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

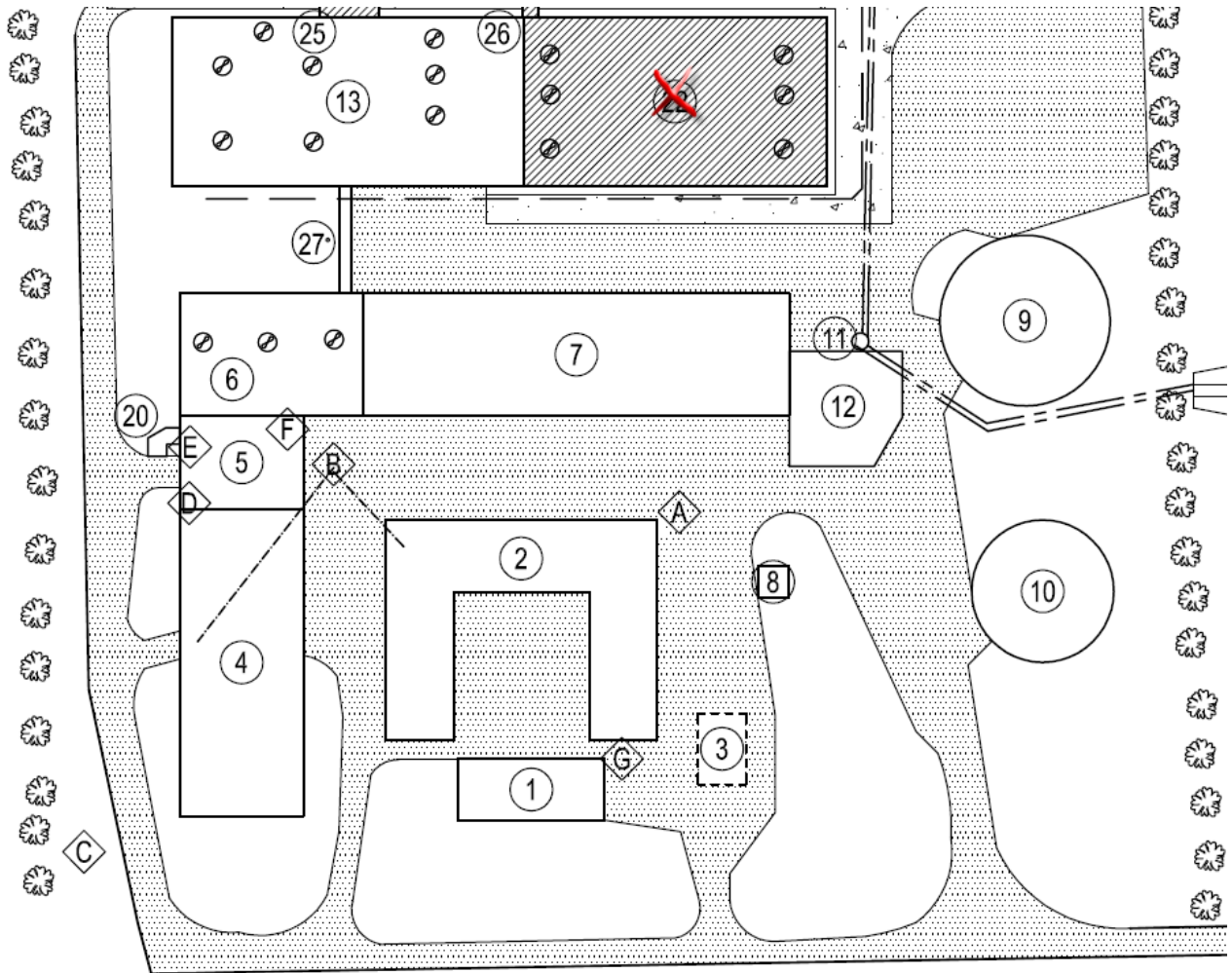
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllemiddel til rådighed.

Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

1. Stuehus, røde mursten, tag eternit
2. Lade, røde mursten, eternittag
3. Bygning
4. Maskinhus og velfærdsafdeling, røde elementer, rødt eternittag
5. Foderlade, norsk marmor og rødt eternittag
6. Farestald
7. Drægtighedsstald
8. Halmfyr
9. Gyllebeholder, 3.000 m³
10. Gyllebeholder, 2.000 m³
11. Fortank
12. Befæstet areal med dybstrøelse
13. Løbestald/farestald
- A. Dieseltank
- B. Trixtank
- C. Døde dyr
- D. 4 fodersiloer af 20 tons
- E. Kemikalier
- F. Kompressor
- G. Olietank

